

Finnish
Consulting
Group

PALVALAHTI-KINTAUS OSAYLEISKAAVA - MUUTOS, LAAJENNUS JA OSITTAINEN KUMOAMINEN

KAAVASELOSTUS, EHDOTUS

Petäjäveden kunta

P46396
FCG Rakennettu ympäristö Oy

6.2.2025

Sisällys

1	PERUS- JA TUNNISTETIEDOT	5
1.1	Tunnistetiedot	5
1.2	Suunnitteluorganisaatio	5
2	SUUNNITTELUALUEEN SIJAINTI JA YLEISKUVAUS	6
3	KAAVAN TARKOITUS	7
4	NYKYTILANNE JA SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT	9
4.1	Suunnittelutilanne.....	9
4.1.1	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	9
4.1.2	Keski-Suomen maakuntastrategia	9
4.1.3	Maakuntakaavoitus.....	10
4.1.4	Yleiskaavat.....	15
4.1.4.1	Palvalahti-Kintaus osayleiskaava.....	15
4.1.4.2	Keskustan osayleiskaava	16
4.1.5	Vesistöjen rantaosayleiskaava	16
4.1.6	Asemakaavat	17
4.1.7	Ranta-asemakaavat.....	18
4.1.8	Rakennusjärjestys	20
4.1.9	Pohjakartta	20
4.2	Selvitykset	20
4.2.1	Laaditut perusselvitykset	20
4.2.2	Muut taustaselvitykset ja lähdemateriaali:	21
4.2.3	Kaavoitustyön yhteydessä laaditut tutkimukset, tarkistukset ja selvitykset.....	22
4.3	Maanomistus.....	22
4.4	Väestö ja asuminen	23
4.5	Palvelut ja virkistys.....	25
4.5.1	Julkiset palvelut.....	25
4.5.2	Yksityiset palvelut.....	25
4.5.3	Virkistys	25
4.6	Työpaikat.....	26
4.7	Maatilojen talouskeskukset	26
4.8	Maa- ja kallioperä.....	26

4.9	Luonto	27
4.9.1	Luontoselvitys	27
4.9.2	Kasvillisuus ja luontotyytit	33
4.9.3	Linnusto ja muu eläimistö	33
4.9.4	Natura-, suojellut alueet ja kohteet	36
4.9.5	Arvokkaat ja huomionarvoiset luontokohteet	36
4.9.6	Pohja- ja pintavedet	36
4.9.7	Maisema	39
4.10	Rakennettu ympäristö	48
4.10.1	Nykyinen maankäyttö ja rakennuskanta	48
4.11	Rakennettu kulttuuriympäristö	50
4.12	Arkeologia	57
4.13	Liikenne	58
4.13.1	Tieliikenteen verkko ja liikennemäärät	58
4.13.2	Rautatie	66
4.14	Kunnallistekniikka ja energiahuolto	66
4.15	Ympäristöhäiriöt	70
4.15.1	Pilaantuneet maat	70
4.15.2	Melu	74
4.15.3	Tärinä	77
5	KAAVAPROSESSIN VAIHEET	78
5.1	Vireilletulo	78
5.2	Valmisteluvaihe	78
5.3	Ehdotusvaihe	79
5.4	Hyväksymisvaihe	79
5.5	Voimaantulo	79
6	OSALLISTUMINEN JA VUOROVAIKUTUS	79
6.1	Tiedotustavat	80
6.2	Viranomaisyhteistyö	82
7	TAVOITTEET YLEISKAAVAN LAADINNALLE	83
7.1	Yleiset tavoitteet	83
7.2	Viranomaisten tavoitteet	83

6.2.2026

SL

7.3	Paikallisten tavoitteet	83
7.4	Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS) saatu palaute.....	85
7.5	Kaavaluonnoksen nähtävillä olon yhteydessä saatu palaute	85
8	OSAYLEISKAAVAN KUVAUS	87
8.1	Mitoitus	87
8.1.1	Teollisuusalueiden mitoitus	87
8.1.2	Asumisen alueiden mitoitus.....	87
8.2	Kaavan rakenne.....	88
8.2.1	Asuminen	89
8.2.2	Palvelut.....	92
8.2.3	Työ ja tuotanto.....	92
8.2.4	Maa- ja metsätalous.....	93
8.2.5	Virkistys- ja vesialueet.....	95
8.2.6	Erityisalueet.....	96
8.2.7	Liikenne	96
8.2.8	Suojelualueet	97
8.2.9	Luontoalueet	102
8.2.10	Rakentamista ohjaavat merkinnät	104
8.2.11	Muut merkinnät	105
8.2.12	Yleismääräykset.....	106
8.3	YLEISKAAVAN SUHDE TAVOITTEISIIN JA SUUNNITELMIIN	108
8.3.1	Yleiskaavan suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin.....	108
8.3.2	Yleiskaavan suhde maakuntakaavaan.....	108
9	VAIKUTUSTEN ARVIOINTI	110
9.1	Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	110
9.2	Vaikutukset maa- ja kallioperään sekä veteen	111
9.3	Vaikutukset ilmaan ja ilmastoon	111
9.4	Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin ...	114
9.5	Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen sekä yhdyskunta- ja energiatalouteen ..	114
9.5.1	Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen ja maanomistajien tasapuoliseen kohteluun	114
9.5.2	Vaikutukset yhdyskunta- ja energiatalouteen	115
9.6	Vaikutukset liikenteeseen	115

9.6.1	Liikennejärjestelmä ja liikenteen suuntautuminen	115
9.6.2	Liikenneturvallisuus ja liikenteen toimivuus	116
9.6.3	Haapamäki–Jyväskylä-rata	120
9.6.4	Jalankulku ja pyöräliikenne	121
9.6.5	Joukkoliikenne	121
9.7	Vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön.....	122
9.7.1	Vaikutukset rakennettuun ympäristöön	122
9.7.2	Vaikutukset maisemaan	122
9.7.3	Vaikutukset kulttuuriperintöön	123
9.8	Vaikutukset elinkeinoelämään	124
10	OSAYLEISKAAVAN TOTEUTUMINEN.....	125
11	TOTEUTUKSEN SEURANTA	125
12	YHTEYSTIEDOT	125

Liitteet

- Liite 1: Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
 - Liite 2: Kaavakartta, kaavamerkinnät ja -määräykset
 - Liite 3: Mitoitus- ja suunnitteluperusteet
 - Liite 4: Mitoitustaulukot
 - Liite 5: Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelun muistio
 - Liite 6: Luonnosvaiheen palaute ja vastineet
- Ehdotusvaiheen palaute ja vastine

PALVALAHTI-KINTAUS OSAYLEISKAAVAN MUUTOS JA LAAJENNUS

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Selostus koskee 6.2.2026 päivättyä osayleiskaavakarttaa.

1.1 Tunnistetiedot

Kaavan nimi:	Palvalahti-Kintaus osayleiskaavan muutos ja laajennus
Kaavan päiväys:	6.2.2026
Kaavan laatija:	FCG Rakennettu Ympäristö Oy Projektipäällikkö Maria Ouni YKS-600 Puh. +358 41 730 8490 maria.ouni@fcg.fi Puistokatu 2 A 40100 Jyväskylä
Projektinumero:	P46396
Vireilletulo:	Khall 20.6.2022 §163
Valtuusto hyväksynyt:	
Voimaan tulo:	

1.2 Suunnitteluorganisaatio

Saarijärven kunta / Aluearkkitehtipalvelut

Saarijärven kaupungin aluearkkitehtipalvelut hoitavat eri kaavavaiheiden kuulutusten laatimiset (vireilletulovaihe, luonnos- ja ehdotusvaihe, hyväksymiskuulutus ja voimaantulo), kommentti- ja lausuntopyyntö viranomaisille sekä normaalit hallinnolliset käsittelyt (päättövalmistelutekstit).

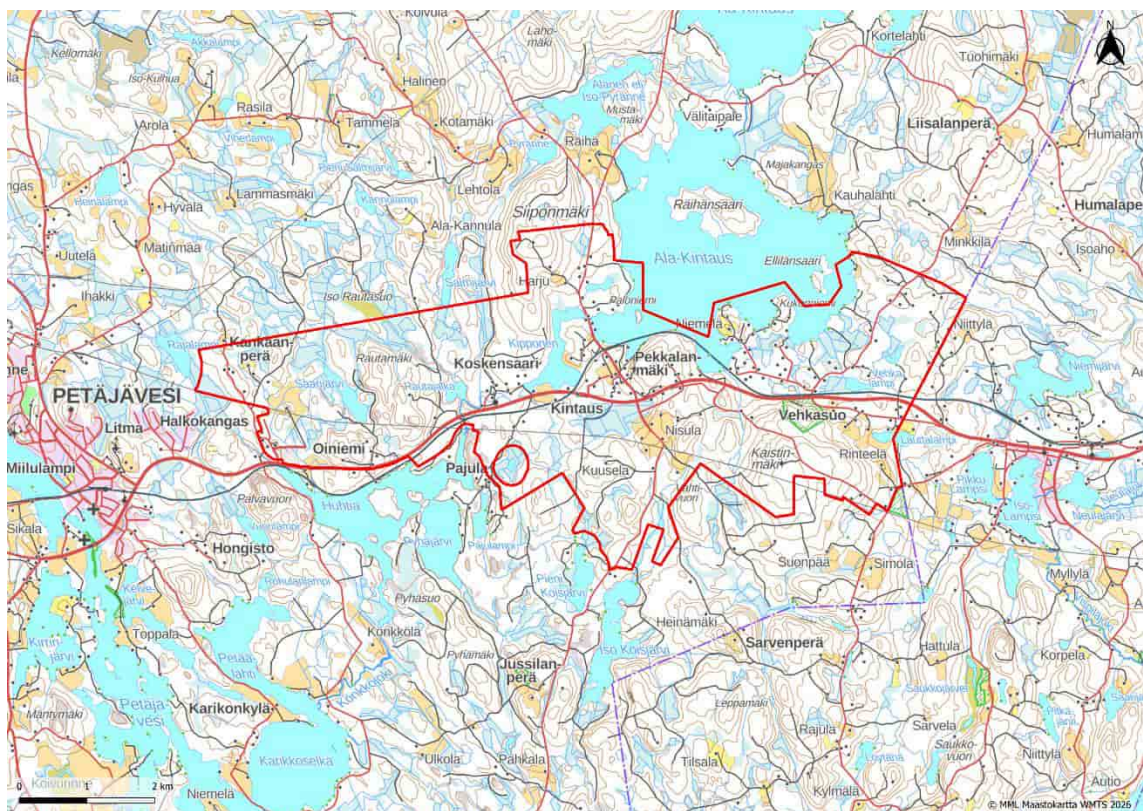
Päivi Muhonen, aluearkkitehti
Puh. 044 459 8434
paivi.muhonen@saarijarvi.fi
Sivulantie 11, 43100, Saarijärvi

FCG Rakennettu ympäristö Oy

Kaavoituskonsultiksi on valittu FCG Rakennettu Ympäristö Oy, jossa kaavoituksesta vastaa DI Maria Ouni (YKS-600). Hankkeen pääsuunnittelijana toimii Maria Ouni, joka vastaa pääsääntöisesti myös kaavatyön esittelyistä.

2 SUUNNITTELUALUEEN SIJAINTI JA YLEISKUVAUS

Petäjaveden Kintauden kylälle laaditaan oikeusvaikutteinen osayleiskaava. Yleiskaavoitettava alue käsittää noin 2914 hehtaarin alueen noin 7,5 kilometriä Petäjaveden keskustasta itään. Kaavalla on tarkoitus muuttaa alueella voimassa olevaa Palvalahti-Kintaus osayleiskaavaa sekä Petäjaveden Vesistöjen ranta-osayleiskaavaa ja pieneltä osin alueen länsiosaan ulottuvaa Keskustan osayleiskaavaa. Samalla tarkastellaan mahdollista osayleiskaavan laajentamista sekä mahdollista osittaista kumoamista. Kaavoitettavan alueen suurin vesistö on Ala-Kintaus -järvi, jonka rantaviivaa kuuluu suunnittelualueeseen n. 10 km. Yhteensä vesistöjen rantaviivaa suunnittelualueella on n. 22 km. Suunnittelualue on rajattu kuvissa 1, 2 ja 3. Suurin osa alueesta on jo yleiskaavoitettu.

Kuva 1. Suunnittelualue. Suunnittelualueen sijainti on rajattu punaisella viivalla.

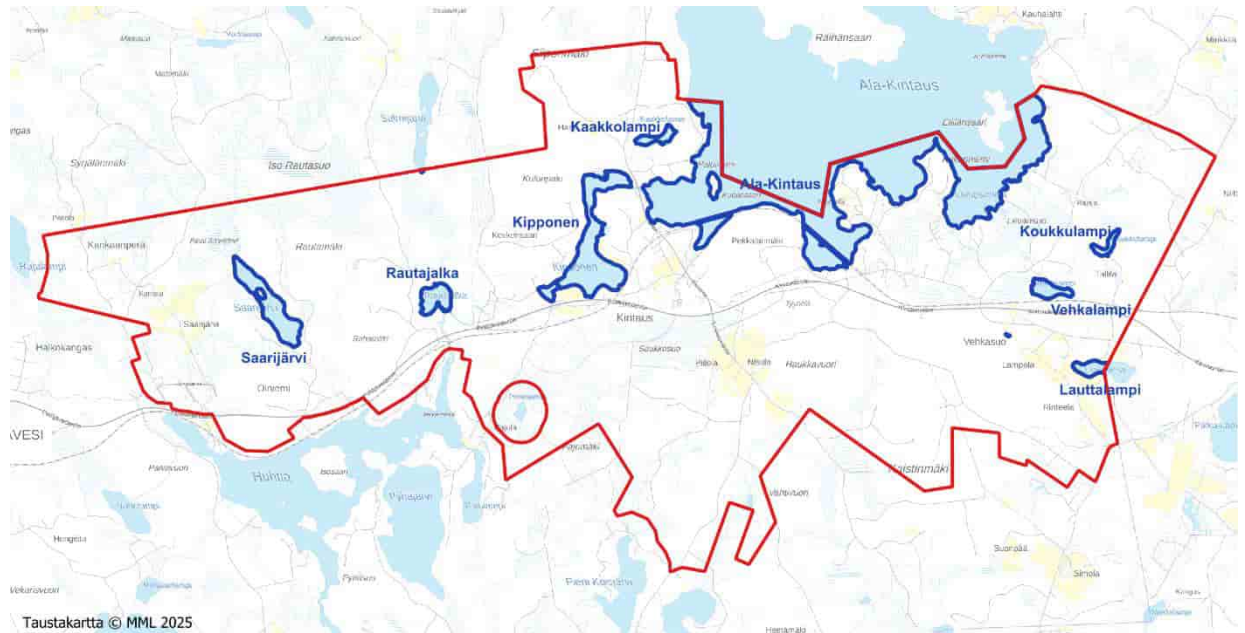
Alue on pääosin maa- ja metsätalousaluetta, jossa avoimia peltoalueita on keskeisen kyläalueen lisäksi vain muutaman vanhan tilakeskuksen yhteydessä. Metsät ovat maisemaa hallitseva elementti yhdessä alueen vesistöjen kanssa.

Kylän poikki kulkee valtatie 18 Petäjävendentie. Kintauteen kuuluu osakeskuksena Koskensaari. Koskensaaren naulatehdas sijaitsee Kintaudella ja se on Keski-Suomen vanhin yhtäjaksoisesti toiminut teollisuuslaitos.

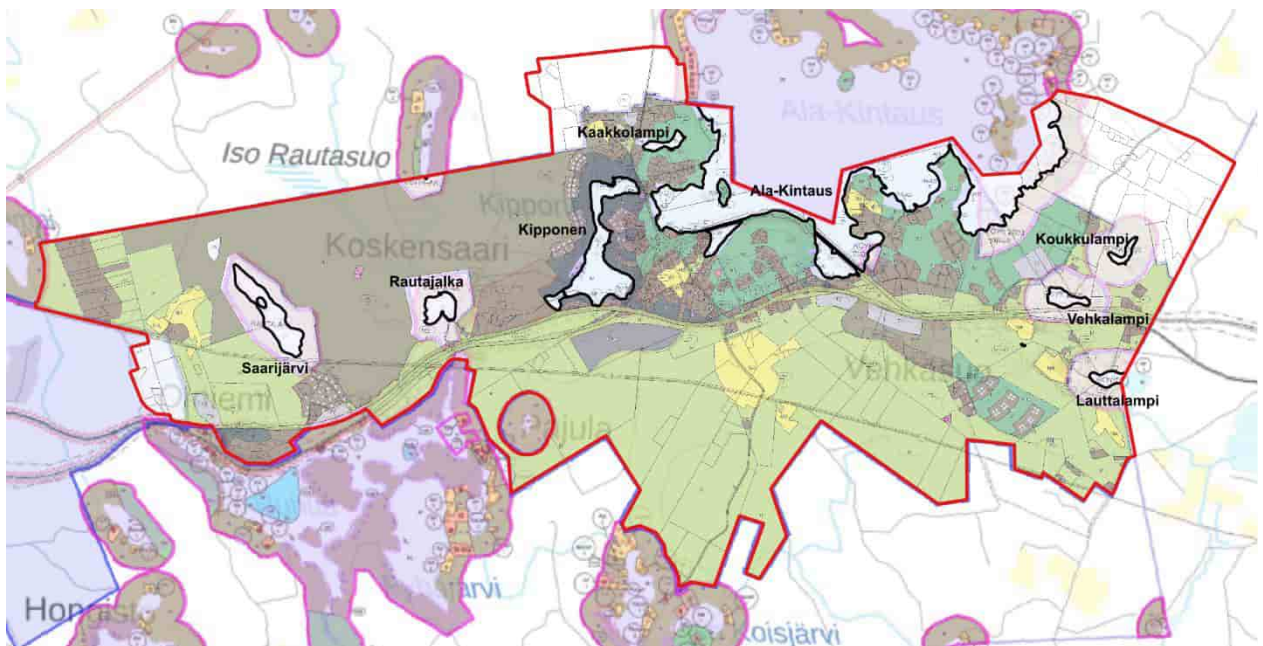
Kintauden maisemaa värittävät järvet ja kylän poikki menevä, vuonna 1897 valmistunut Haapamäki–Jyväskylä-rata. Kintausjärvet muodostuvat Ala-Kintaudesta ja Ylä-Kintaudesta.

6.2.2026

SL

Kuva 2. Suunnittelualan rajaus (luonnosvaiheessa) ja vesistöt.

Kuva 3. Suunnittelualan rajaus (luonnosvaiheessa) suhteessa voimassa oleviin yleiskaavoihin.

3 KAAVAN TARKOITUS

Päätavoitteena on laatia alueelle oikeusvaikutteinen osayleiskaava, jota voidaan määrätyiltä osin käyttää rakennuslupien myöntämisen perusteena.

6.2.2026

SL

Yleiskaavoituksen tavoitteena on yleisellä tasolla mm.

- turvata ranta-alueiden monipuolinen käyttö; asutus, maa- ja metsätalous sekä muu elinkeino, yleinen virkistys ja suojelu.
- huomioida rantojen ja vesistöjen sietokyky (luonnonolosuhteet, maisema, vesistöjen kuormitus)
- turvata maanomistajien mahdollisimman tasapuolinen kohtelu tutkimalla rakennusoikeus maanomistusyksiköittäin sekä käyttäen myös emätilaperiaatetta
- Huomioida lakimuutokset ja niiden ohjausvaikutus yleiskaavoitukseen (mm. Alueidenkäyttölaki, Rakentamislaki)

Tämän osayleiskaavan tavoitteena erityisesti:

- Laaditaan koko aluetta koskevat selkeät mitoitus- ja suunnitteluperusteet
 - ranta-alueita koskeva mitoitus
 - kuivanmaan alueita koskeva mitoitus
- Kylien ranta-alueiden osalta tarkastellaan AKL 73§:n 2:n momentin mukaiset mahdollisuudet rantamitoituksen osalta.
- Laaditaan selkeät kiinteistökohtaiset rakennusoikeuslaskelmat mitoitusperusteiden pohjalta
- Selkeytetään ranta-alueen ulottuvuus ja sitä koskevat määräykset
- Selkeytetään kaavamääräyksiä sekä korjataan kaavamerkinnöissä ja -määräyksissä ilmenneet ristiriitaisuudet
- Tarkistetaan yleiskaava-alueen laajuus ja tarvittaessa laajennetaan ja/tai kumotaan voimassa olevan kaavan alueita
- Tarkastellaan asemakaavoitettavaksi osoitettujen alueiden tarkoituksenmukaisuutta
- Osoitetaan laadittujen mitoitusperiaatteiden mukaisesti ranta-alueelle ja kyläalueelle sijoittuvat loma-asuntojen ja vakituisen asumisen rakennuspaikat, maatilojen talouskeskusalueet, yleiset venevalkama- ja uimaranta-alueet, suojelualueet ja suojelukohteet, erityisalueet, merkittävät luonto-, maisema- sekä kulttuurimaisema-alueet, maisemallisesti merkittävät peltoalueet, ulkoilureitit, luontopolut ja virkistysalueet.
- Tarkistetaan ja selkeytetään kaavan ohjausvaikutusta mm. sen osalta millä alueilla rakennusluvan voi myöntää suoraan osayleiskaavan perusteella.

Yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon alueidenkäyttölain mukaiset yleiskaavan sisältövaatimukset (AKL 39 §) ja valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa yleiskaavaa ja yleiskaavassa tulee huomioida maakuntakaavan asettamat tavoitteet. Yleiskaavoitustyöstä on laadittu lisäksi suunnittelu- ja mitoitusperusteet, jotka on hyväksytty Petäjaveden kunnanvaltuustossa 28.10.2024.

4 NYKYTILANNE JA SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

4.1 Suunnittelutilanne

4.1.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa alueidenkäyttölain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Ne on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa. Valtioneuvosto hyväksyi 14.12.2017 uudet valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, jotka astuivat voimaan 1.4.2018.

Alueidenkäyttötavoitteiden tehtävänä on

- varmistaa valtakunnallisesti merkittävien seikkojen huomioon ottaminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa,
- auttaa saavuttamaan aluedenkäyttölain ja alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet, joista tärkeimmät ovat hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys,
- toimia kaavoituksen ennako-ohjauksen välineenä valtakunnallisesti merkittävässä alueidenkäytön kysymyksissä ja edistää ennako-ohjauksen johdonmukaisuutta ja yhtenäisyyttä sekä
- edistää kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoa Suomessa

Alueidenkäyttölain (AKL) mukaan ne on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet välittyvät yleiskaavaan osin maakuntakaavan kautta.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet käsittelevät seuraavia kokonaisuuksia:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Tehokas liikennejärjestelmä
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Lisätietoja valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista löytyy ympäristöministeriön kotisivuilta: www.ymparisto.fi/vat.

4.1.2 Keski-Suomen maakuntastrategia

Maakunnan strategia ohjaa maakuntakaavoitusta ja maakuntaohjelmaa. Strategiassa on määritetty visio, millaisessa maakunnassa elämme ja teemme töitä vuonna 2040. Visiona on, että vuonna 2040 Keski-Suomi on osaava ja hyvinvoiva bio- ja digitalouden

kansainvälinen maakunta. Aluekehittämisen toimenpiteet keskitetään strategiassa valittuja bio-, digi- ja osaamistaloutta edistäviin teemoihin.

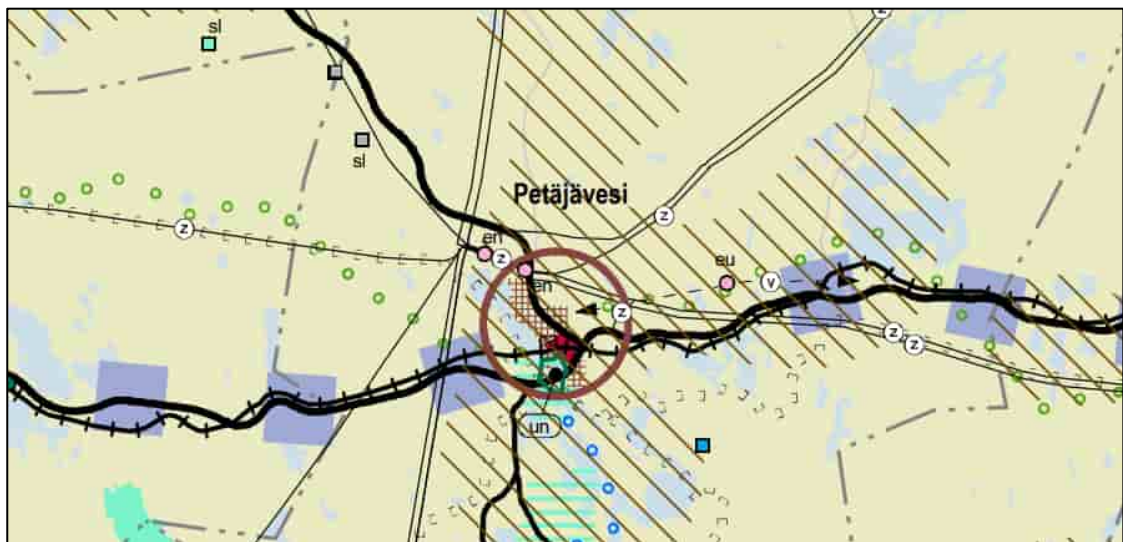
4.1.3 Maakuntakaavoitus

Keski-Suomen maakuntakaava

Suunnittelualueella on voimassa Keski-Suomen tarkistettu maakuntakaava, joka on hyväksytty 1.12.2017 ja joka on tullut lainvoimaiseksi 28.1.2020. Keski-Suomen tarkistetun maakuntakaavan perusta on Keski-Suomen Strategian Aluerakenne 2040. Maakuntakaava painottaa maakunnan strategisia tavoitteita ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä. Kaavan strategiset teemat ja painopisteet ovat biotalous, liikennekäytävät ja kansainväliset yhteydet, asutusrakenne sekä matkailu ja virkistys. Muut teemat ovat tekninen huolto, luonnonvarat, erityistoiminnot, kulttuuriympäristö ja luonnonsojelu.

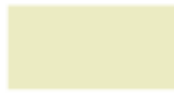
Keski-Suomen maakuntakaava 2040

Keski-Suomen maakuntakaava on tullut 28.1.2020 lainvoimaiseksi maakuntavaltuuston hyväksymispäätöksen mukaisena. Keski-Suomen maakuntakaava 2040 muuttaa ja täydentää voimassa olevaa maakuntakaavaa seudullisesti merkittävän tuulivoimatuotannon ja liikenteen osalta. Lisäksi kaavaprosessin aikana on tarkasteltu hyvinvoinnin aluerakennetta. Maakuntakaavassa ei ole esitetty tätä suunnittelualueetta koskevia merkintöjä.

Kuva 4. Ote Keski-Suomen tarkistetusta maakuntakaavasta (Lähde: Keski-Suomen liitto).

Suunnittelualueelle kohdistuu Keski-Suomen maakuntakaavan seuraavat merkinnät:

Biototaloutteen tukeutuva alue

Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita.

Suunnittelumääräys: Alueen suunnittelussa varmistetaan maa- ja metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytykset sekä turvataan hyvien ja yhtenäisten metsä- ja peltoalueiden säilyminen maaseutuelinkeinojen käytössä.

Valta-/rautatien kehittämisakseli

Merkinnällä osoitetaan Keski-Suomen Strategiaassa määritelty toiminnallisesti merkittävä liikennekäytävä.

Suunnittelumääräys: Alueidenkäytön suunnittelussa kehittämisakselilla tulee kiinnittää huomiota pitkämatkaisen liikenteen sujuvuuteen ja turvallisuuteen sekä liikenteen ja matkailun palveluihin ja yritystoiminnan edistämiseen. Väylien kehittämisen tulee perustua matkojen ja kuljetusten käyttäjälähtöiseen palvelutasojatteluun. Kehittämisakselit ovat myös joukkoliikenteen laatukäytäviä, joiden liityntäyhteyksiä ja -pysäköintiä tulee kehittää.

Rautatie

Merkinnällä osoitetaan rautatie. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

Valtatie (vt)

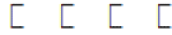

Valtateinä osoitetaan valtakunnallista ja maakuntien välistä pitkämatkaista liikennettä välittäviä maanteitä. Kantateinä osoitetaan valtateitä täydentäviä, maakuntia palvelevia maanteitä, jotka yhdistävät kaupunkitasoisia keskuksia tärkeimpiin liikennesuuntiin. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

Suunnittelumääräys: Valta- ja kantateitä tulee kehittää käyttäjälähtöiseen palvelutasojatteluun perustuen siten, että varmistetaan etenkin pitkämatkaisen liikenteen sujuvuus ja turvallisuus. Valtatietä 4 kehitettäessä tulee ottaa huomioon EU:n TEN-T-ydinliikenneverkolle asetut vaatimukset.

Teillä tulee varautua kevytväyläjärjestelyihin taajamien ja kylämäisen asutuksen kohdalla sekä linjausmuutoksiin, eritasoliittymiin, rinnakkaistie- ja liittymäjärjestelyihin sekä lisäkaistoihin/ohituskaistoihin, jotka täsmentyvät tarkemman suunnittelun yhteydessä.

6.2.2026

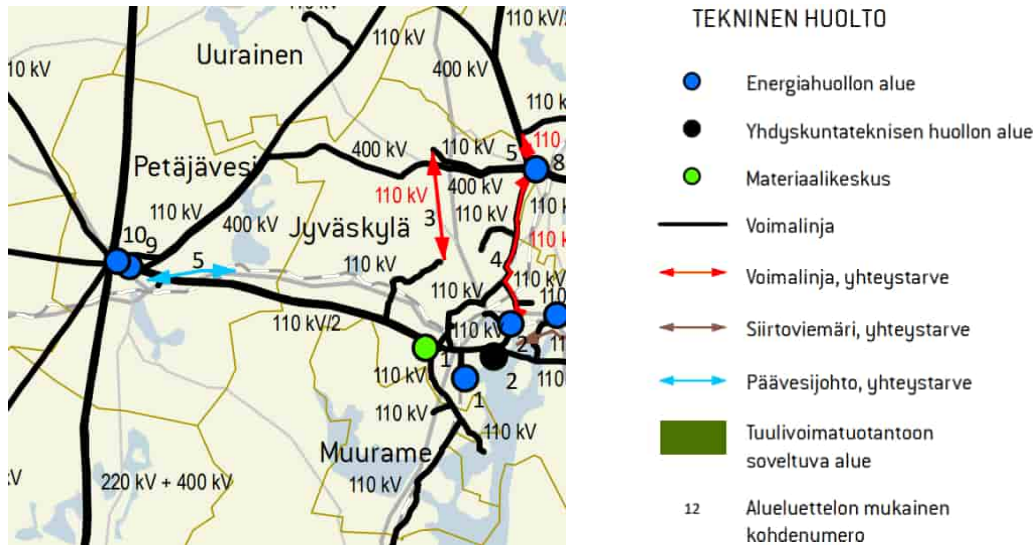
SL

- Moottorikelkkailureitti
Merkinnällä osoitetaan moottorikelkkailun runkoreitistö ohjeellisena.
- Ulkoilureitti
Merkinnällä osoitetaan Keski-Suomen maakuntaura ja eräitä muita sitä tukevia ulkoilureittejä ohjeellisina.
- Voimalinja (z)
Merkinnällä osoitetaan olemassa olevat sekä suunnitelmiltaan riittävän valmiit (voimajohtohankkeelle tehty YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointimenettely tai sähkömarkkinalain mukainen ympäristöselvitys) 110 kV, 220 kV ja 400 kV voimalinjat. Linjalla on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.
- Pääjohto, yhteystarve (v)
Merkinnällä osoitetaan siirtoviemäriin (j) tai päävesijohdon (v) pitkän aikavälin yhteystarve.
- Ampuma- ja moottorirata (eu)
Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävä ampumarata- tai moottoriurheilualue.
- Kulttuuriympäristön vetovoima-alue
Merkinnällä osoitetaan maakunnan kulttuuriympäristön monimuotoiset aluekeskittymät.

Suunnittelumääräys: Alueen kehittämisessä tulee hyödyntää kulttuuriympäristön monimuotoisuutta. Alueidenkäytön suunnittelulla edistetään kulttuuriympäristöjen kestäväää käyttöä ja hoitoa. Alueilla metsien hoito ja käyttö perustuu voimassa olevaan metsälainsäädäntöön.

6.2.2026

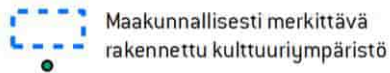
SL

Maakuntakaavan alueluettelossa alueelle kohdistuvat seuraavat merkinnät:

Ote maakuntakaavan alueluettelosta. Tekninen huolto. Päävesijohdon yhteystarve.

Välille Kintaus-Petäjävesi on osoitettu päävesijohdon yhteystarve (kohde nro 5), joka yhdistäisi Petäjäveden ja Jyväskylän/Kuohun verkostot.

**MAAKUNNALLISESTI
MERKITTÄVÄT RAKENNETUT
KULTTUURIYMPÄRISTÖT**

Maakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä ei esitetä kaavakartalla.

Lähde:
Keski-Suomen museo 01/2017

Ote maakuntakaavan alueluettelosta. Maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt.

Alueelle kohdistuvat rakennetut kulttuuriympäristöt:

384. Kintauden asema ja vahtitupa Petäjävesi

385. Koskensaaren naulatehtaan ympäristö Petäjävesi

386. Niemelä Petäjävesi

ARVOKKAAT PERINNEMAISEMAT

- Arvokas perinnemaisema
- 12 Alueluettelon mukainen kohdenumero

Arvokkaita perinnemaisemia ei esitetä kaavakartalla.

Ote maakuntakaavan alueluettelosta. Arvokkaat perinnemaisemat.

31	Lampila	Petäjävesi	Lampilan tilakeskuksen ympäristö on keski-suomalaisista maatalousmaisemaa tyypillisimmillään. Pienialaisen, harvapuustaisen hakamaan historiaan kuuluu laidunnusta niin hevosilla kuin lehmilläkin. Hakamaalla viihtyvät useat harvinaistuneet niittyajit.
7	Hautala	Jyväskylä	Hautalan hakamaita ja metsälaitumia on laidunnettu ainakin viime vuosisadan alusta. Maisemaa monipuolistavat pienet peltotilkut sekä harmaat hirsirakennukset. Peltojen laitamilta, pientareilla ja hakamailla kasvaa runsaana huomionarvoista nurmitatarta.

MUINAISJÄÄNNÖKSET

- Muinaisjäännos

Muinaisjäännöksiä ei esitetä kaavakartalla.

Lähde: Museovirasto 08/2017

Muinaisjäännosrekisteri:
www.nba.fi/fi/tietopalvelut/tietojarjestelmat/kympariston_tietojarjestelma/aineistojen_lataaminen

Ote maakuntakaavan alueluettelosta. Muinaisjäännökset.

KESKI-SUOMEN MAAKUNTAKAAVAN TARKISTUS

LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA TÄRKEÄT SUOALUEET

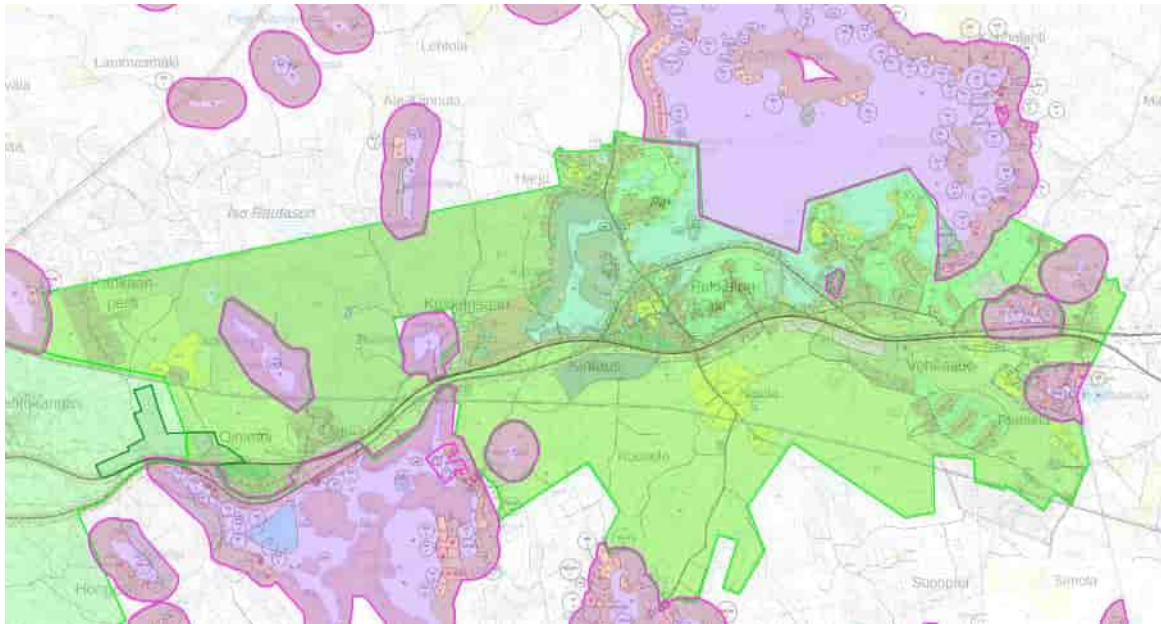
- Luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä suoalue
- 12 Alueluettelon mukainen kohdenumero

Luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä suoalueita ei esitetä kaavakartalla.

Ote maakuntakaavan alueluettelosta. Kohde 26 Iso Rautasuo, Petäjävesi.

4.1.4 Yleiskaavat

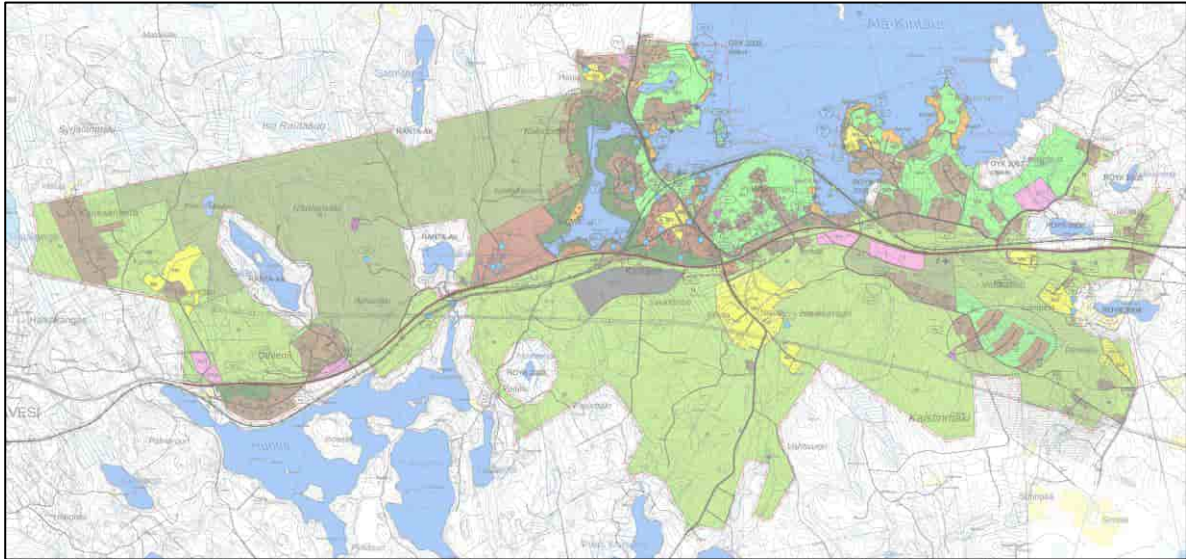
Voimassa olevien Palvalahti-Kintaus ja Vesistöjen yleiskaavojen yhdistelmäkartta on esitetty kuvassa 5.

Kuva 5. Voimassa olevat yleiskaavat. Palvalahti-Kintaus vihreällä ja Vesistöjen osayleiskaava violetilla. (Lähde: Petäjävesi-Uurainen-Multia karttapalvelu, <https://kartta.uurainen.fi/?link=kDUQp>)

4.1.4.1 Palvalahti-Kintaus osayleiskaava

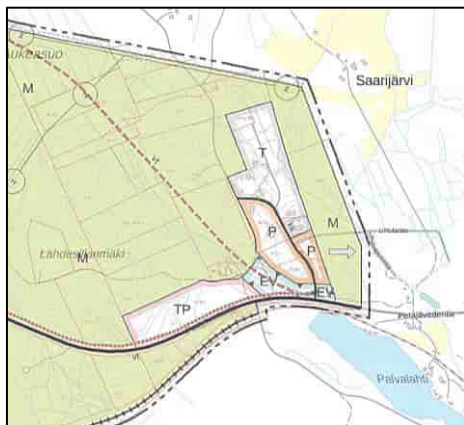
Suunnittelualueella on voimassa 20.3.2013 lainvoiman saanut Palvalahti-Kintaus osayleiskaava sekä Kintauden osayleiskaavan muutos, jota nyt laadittava muutos pääasiassa koskee.

Kuva 6. Palvalahti-Kintaus osayleiskaava.

4.1.4.2 Keskustan osayleiskaava

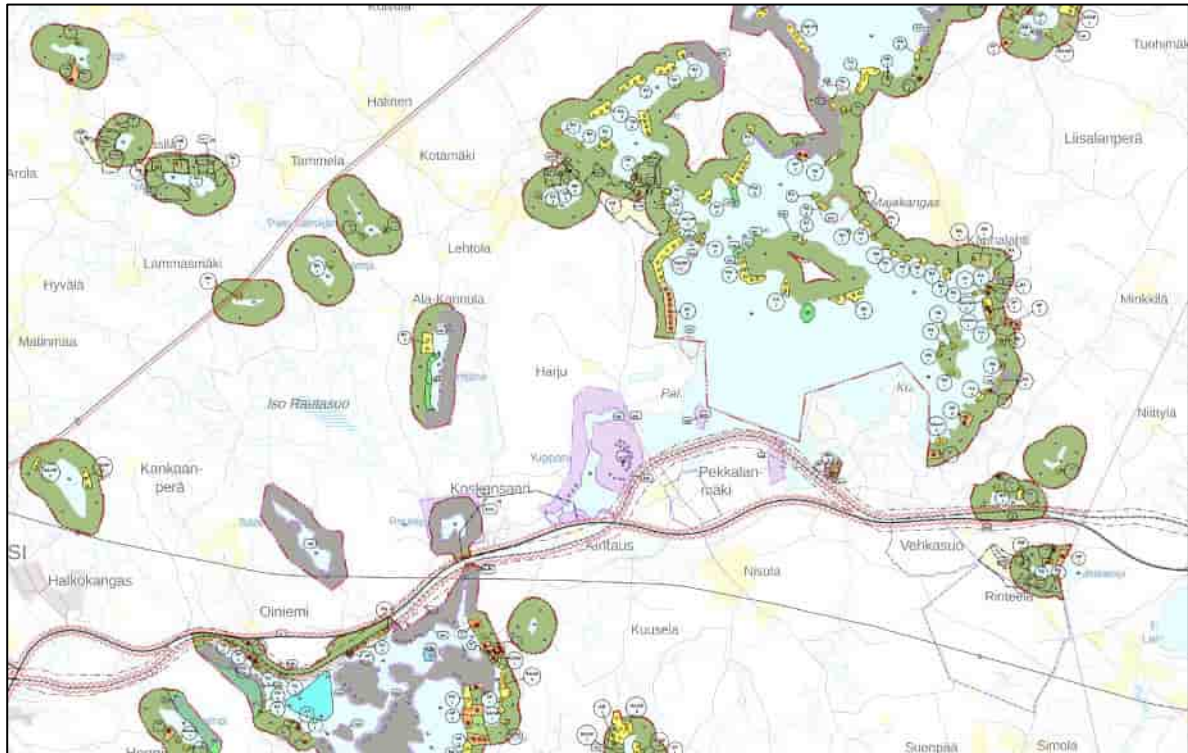
Suunnittelualueen länsiosassa on voimassa kunnanvaltuuston 22.6.2011 §35 hyväksymä Keskustan osayleiskaava. Keskustan osayleiskaava ulottuu pieneltä osin kaava-alueen länsiosaan (kuva 7).

Kuva 7. Ote Keskustan osayleiskaavasta.

4.1.5 Vesistöjen rantaosayleiskaava

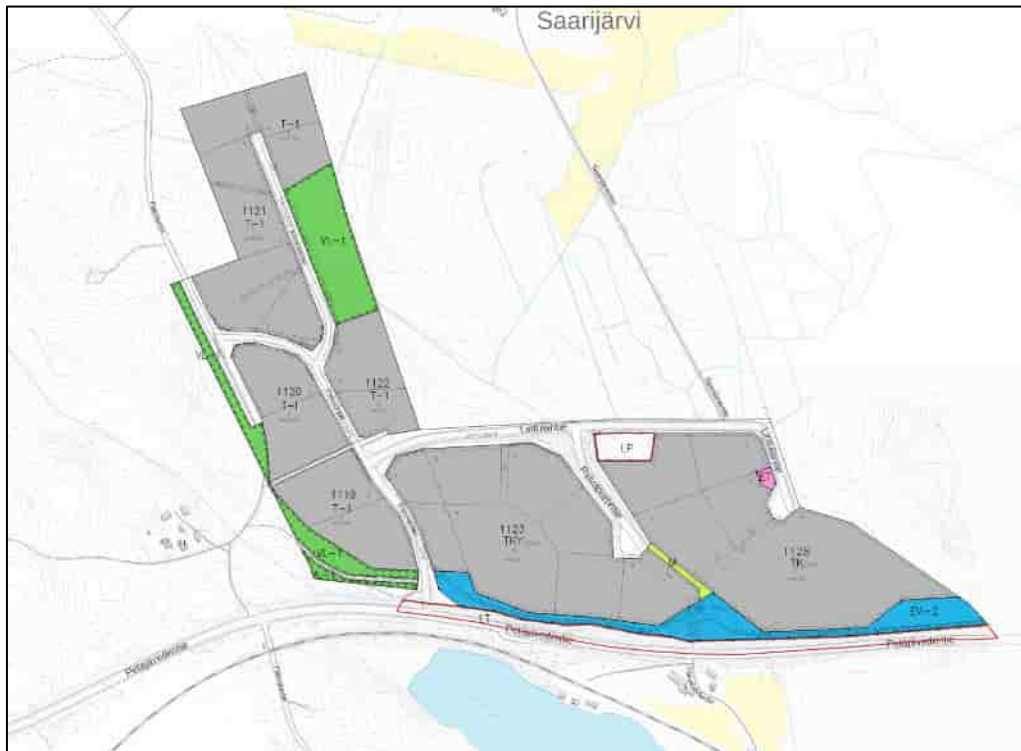
Alueella on voimassa Petäjäveden kunnan Vesistöjen rantayleiskaava, hyväksytty kunnanvaltuustossa 10.11.2008 § 67 (FCG Planeko Oy).

Kuva 8. Ote Vesistöjen rantaosayleiskaavasta.

4.1.6 Asemakaavat

Suunnittelualan länsiosassa on voimassa 2000-luvun alussa voimaan tullut Palvalahden asemakaava sekä Palvalahden asemakaavamuutos ja laajennus, joka sai lainvoiman 11.1.2021. Asemakaava-alueelle on osoitettu lähinnä teollisuus-, varasto-, toimisto- ja varastomyymäläkorttelirakennusten alueita ja uudemmassa kaavassa teollisuus- ja toimitilarakennusten korttelialueita.

Kuva 9. Ote Petäjäveden ajantasa-asemakaavasta. Palvalahden asemakaava sekä Palvalahden asemakaavamuutos ja laajennus.

4.1.7 Ranta-asemakaavat

Suunnittelualueelle sijoittuu osittain kaksi voimassa olevaa ranta-asemakaavaa. Ranta-asemakaava-alueet on esitetty kuvassa 10.

Kintausjärvien rantakaava

- Lääninhallitus vahvistanut ranta-asemakaavan v. 1988. Kaava koostuu useasta alueesta, joista osa-alue 8 sijoittuu suunnittelualueelle.

Kuva 10. Kintausjärvien ranta-asemakaavan osa-alue 8 sijoittuu suunnittelualueen koillisosaan. Suunnittelualueen sijainti on rajattu punaisella viivalla.

6.2.2026

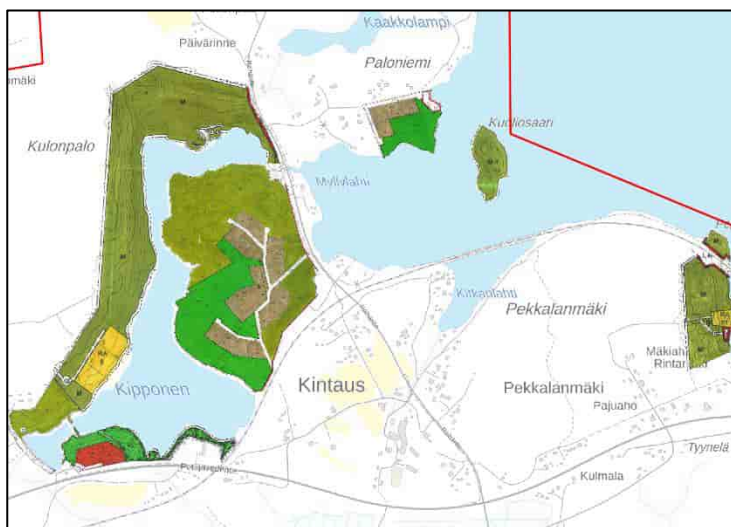
SL

Koskensaaren Oy:n rantakaava

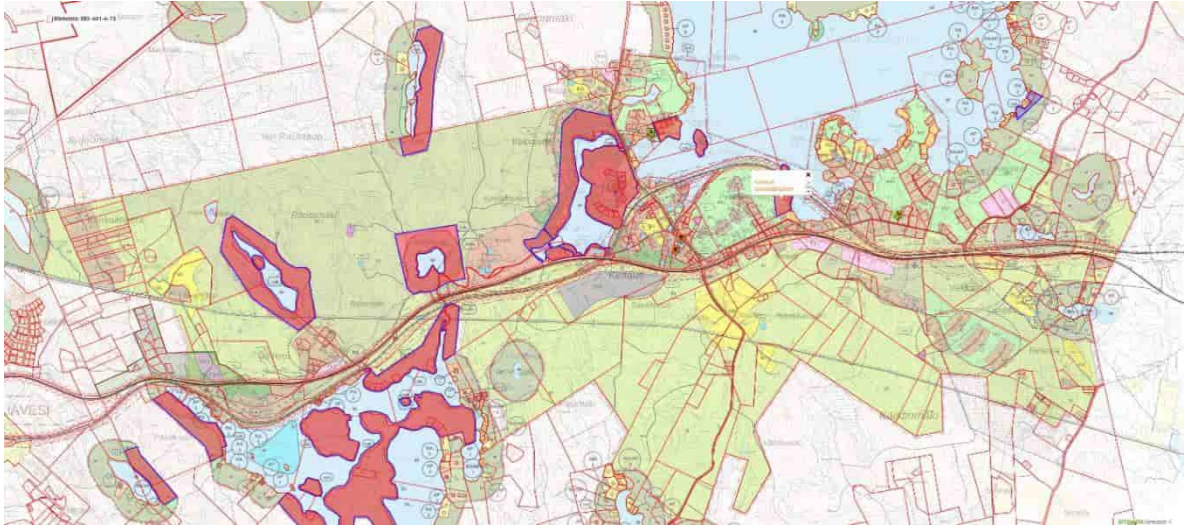
- Ranta-asetmakaava on hyväksytty v. 1999.

Kuva 11. Koskensaaren ranta-asetmakaavan alueet suunnittelualueen länsiosassa. Suunnittelualueen sijainti on rajattu punaisella viivalla.

Kuva 12. Koskensaaren ranta-asetmakaavan alueet suunnittelualueen pohjoisosassa. Suunnittelualueen sijainti on rajattu punaisella viivalla.

Kuva 13. Koskensaaren ranta-asemakaavan alueet punaisella. Kintaussjärven rantakaavan osa-alue 8 violetilla kuvan oikeassa laidassa. (Lähde: Petäjävesi-Uurainen-Multia karttapalvelu, <https://kartta.uurainen.fi/?link=kDUQp>).

4.1.8 Rakennusjärjestys

Petäjäveden kunnassa on voimassa 19.12.2016 kunnanvaltuuston hyväksymä rakennusjärjestys.

4.1.9 Pohjakartta

Yleiskaavatyössä käytetty pohjakartta on maanmittauslaitoksen tuottama maastokartta kiinteistörajatietokantoinen.

4.2 Selvitykset

4.2.1 Laaditut perusselvitykset

Kaavoitustyössä käytetään lähtöaineistona alueelta aiemmin tehtyjä selvityksiä.

Perusselvitykset:

- Kantatilaselvitys (emätiselvitys), 2009–2011 Ympäristösuunnittelu Oy. Täydennyksiä tehty 2013. Tarkistettu 2016 FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy.
- Petäjäveden rantaosayleiskaava-alueiden muinaisjäännösinventointi 2006, Timo Jussila ja Hannu Poutiainen / Mikroliitti Oy, 2006.
- Alueen vesihuoltoverkon (viemäri ja puhdas vesi) linjaukset ja tiedot sekä muut yhdyskuntatekniset verkostotiedot.
- Kintauden kyläalueen luonto- ja maisemaselvitys 2003 (Suunnittelukeskus Oy)

6.2.2026

SL

- Petäjaveden rantayleiskaava - Luonto- ja maisemaselvitys 554-C6111, 2006 (Suunnittelukeskus Oy).
- Luontoselvitys (Ympäristötutkimus Yrjölä Oy, 2009 ja 2010). Liito-oravaselvitys on tehty voimassa olevan yleiskaava-alueen länsiosaan keväällä 2009. Alueen itäosan selvitys on tehty keväällä 2010.
- Koskensaaren tehtaiden vanha lietteenlajitusalue -maaperän pilaantuneisuusarvio, 2015 (Ramboll)
- Petäjaveden keskustaajaman sekä keskustaajaman ja Jyväskylän välisen alueen meluselvitys, 2009, Finnish Consulting Group.

4.2.2 Muut taustaselvitykset ja lähdemateriaali:

- Petäjaveden kirkonkylä ja Kintaus, rakennusinventointiraportti. Virpi Myllykoski, Keski-Suomen museo, 2013.
- Petäjaveden modernin rakennusperinnön inventointi Koskensaaren naulatehtaan alueella (Keski-Suomen Museo, 2012).
- Keski-Suomen maakunnan strateginen vesihuollon kehittämissuunnitelma vuosille 2009–2020. Keski-Suomen ELY-keskuksen julkaisu 3/2010.
- Keski-Suomen museon laatima rakennusinventointi 1988
- Keski-Suomen valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (päiväysinventointi suoritettu vuosina 2009-2015)
- Lainvoimaista maakuntakaavaa varten tehty ampumarataselvitys, https://keskisuomi.fi/wp-content/uploads/2020/09/24395-Ampumarataselvitys_4_8_2015.pdf
- Maakunnallisesti arvokkaat rakennetut ympäristöt Keski-Suomessa 2003 (Keski-Suomen Museo)
- Keski-Suomen valtakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt –selvitys, Keski-Suomen museo, 2016.
- Valtateiden 18 ja 23 kehittämisselvitys (Jyväskylä – Petäjävesi – Keuruu), Keski-Suomen ELY-keskus 2018
- Pohjavesialueiden suojeleusuunnitelma, Petäjävesi (Sitowise 29.12.2022), https://www.petajavesi.fi/images/stories/Suojelusuunnitelma_raportti_ia_julkine_n_nettiin.pdf
- Pohjois-Päijänteen kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma 2022-2031 (Matti Havumäki, Keski-Suomen Kalatalouskeskus ry 20.1.2022), <https://pohjoispaijanteenkalatalousalue.fi/wp-content/uploads/2022/01/P-Pn-kalatalousalueen-KHS-2022-2031-final.pdf>
- Geologian tutkimuskeskus Tutkimusraportti 16/17 4.11.2019 /Jari Hyvärinen

4.2.3 Kaavoitustyön yhteydessä laaditut tutkimukset, tarkistukset ja selvitykset

Koska kyseessä on pääosin osayleiskaavan päivitys, niin selvitystarpeet tarkentuvat kaavaprosessin aikana. Selvitykset kohdennetaan alueille, joille kaavaratkaisussa osoitetaan maankäytön muutoksia mahdollistavia merkintöjä.

Kaavatyön yhteydessä tehdyt selvitykset:

- Kuivanmaan emätila- ja vyöhyketarkastelu (FCG) kunnanvaltuuston 28.10.2024 hyväksymien mitoitusperusteiden mukaisesti
- Liito-orava- ja viitasammakkoselvitys alueelle Palvalahti-Kintaus (Latvasilmu osk 7.9.2023)
- Liito-orava- ja viitasammakkoselvitys alueelle Palvalahti-Kintaus, täydennys 2024 (Latvasilmu osk 10.5.2024)
- Maisema- ja kulttuuriympäristön inventointi (Envineer Oy 21.11.2024)
- Arkeologinen inventointi (Mikroliitti Oy 2024)
- Maisema- ja kulttuuriympäristön inventointi (Envineer Oy 21.11.2024, päivitetty 19.1.2026)
- Rakennusinventoinnin täydennys, Kaupantien alue ja Nisula-Saukkolan alue (Arkkitehtitoimisto Anna-Liisa Nisu, 25.9.2025)
- Vuonna 2009 inventoitujen kohteiden tarkastusinventointi (Saarijärven kaupungin aluearkkitehtipalvelut/Tuulia Räsänen, 2025)
- Liikennetärinäselvitys, (Taratest Oy, 17.9.2025)
- Liikennemeluserveys (Taratest Oy, 18.9.2025)
- Sudenkorentoselvitys (FCG Rakennettu Ympäristö Oy, 30.9.2025)
- Palvalahti-Kintaus Luontoselvitykset 2024 (Envineer Oy, 19.11.2024) ja sen täydennys (Envineer Oy, 23.6.2025)
- Liito-oravaselvitys 2025 Ohela ja Pepuniemi (Envineer Oy, 15.10.2025)

4.3 Maanomistus

Suunnittelualue on pääosin yksityisomistuksessa. Tärkeimmät maanomistajat ovat Koskensaari Oy:n lisäksi Petäjäveden kunta, Ratahallintokeskus sekä kaksi merkittävää yksityistä maanomistajaa keskeisellä kyläalueella. Kunnan omistamia maita on Varvikossa, Kintauden kyläkeskuksen alueella, Kaistinmäessä ja Liisalantien varressa.

4.4 Väestö ja asuminen

Kunnan väkimäärä on ollut viime vuosina laskusuunnassa. Väkimäärä kasvoi vuodesta 2005 ja kääntyi laskuun vuonna 2013. Väkiluvun muutos oli -1,51 % vuodesta 2018 vuoteen 2019. Väkimäärä on vuonna 2021 edelleen laskenut. (Lähde: Petäjaveden kunta, Talouslaskenta 2021, Taloussuunnitelma 2021-2023. Kunnanvaltuusto 16.11.2020 § 45).

12.12.2022 päivitetyn tilaston mukaan vuonna 2016 väkiluku oli 3 981 asukasta, vuonna 2021 3678 asukasta (Lähde: Tilastokeskus, tilastotietoja viimeksi päivitetty 12.12.2022).

Väkiluvun lasku on vuosina 2016 – 2021 ollut noin 303 asukasta.

Alueaikasarjat muuttujina Alue 2021, Tiedot ja Vuosi

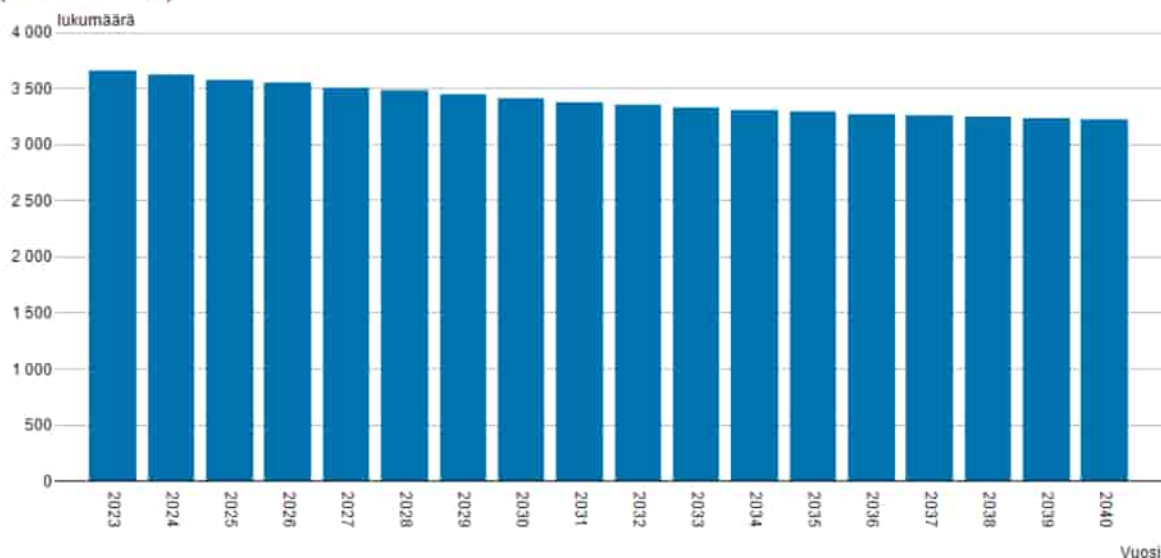
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Petäjävesi						
Väkiluku	3 981	3 920	3 900	3 841	3 772	3 678

Lähde: Tilastokeskus, tilastotietoja viimeksi päivitetty 12.12.2022.

Kunnan väestö ikääntyy ja ikääntymisen myötä väestöllinen huoltosuhde heikkenee. Tilastokeskuksen väestöennuste päivittyi viimeksi v. 2021 ja uusi väestöennuste ennakoii jatkuvaa väestön vähenemistä vuoteen 2040 saakka.

Tilastokeskuksen vuoden 2021 väestöennusteen mukaan Petäjaveden väestön määrä on vuoteen 2040 laskemassa noin 436 asukasta.

Väestöennuste 2021: Väestö 31.12. muuttujina Vuosi. Petäjävesi, Yhteensä, Väestö 31.12. (ennuste 2021).

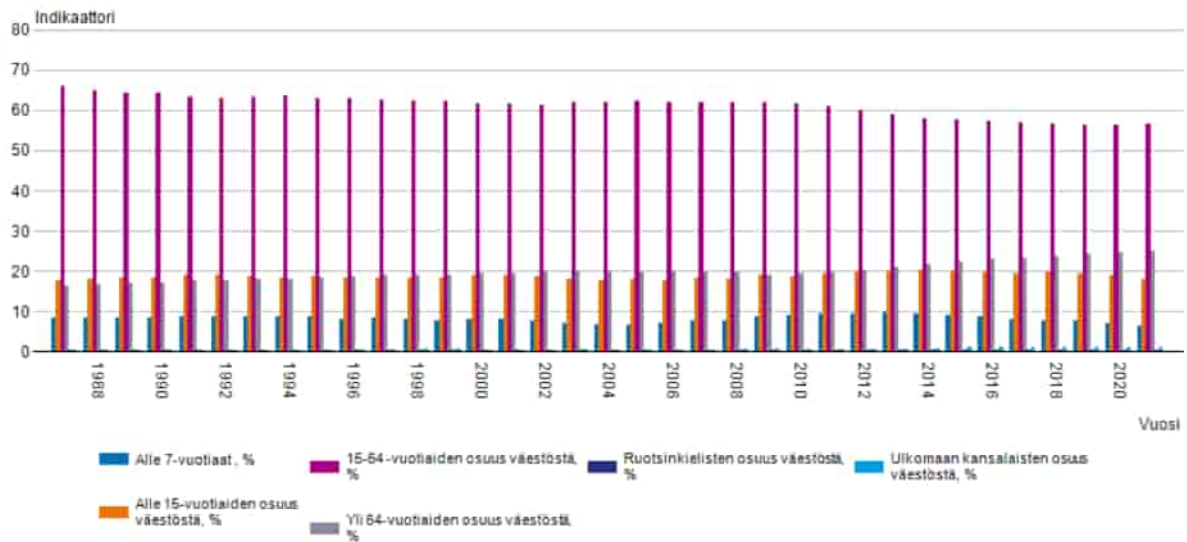
6.2.2026

SL

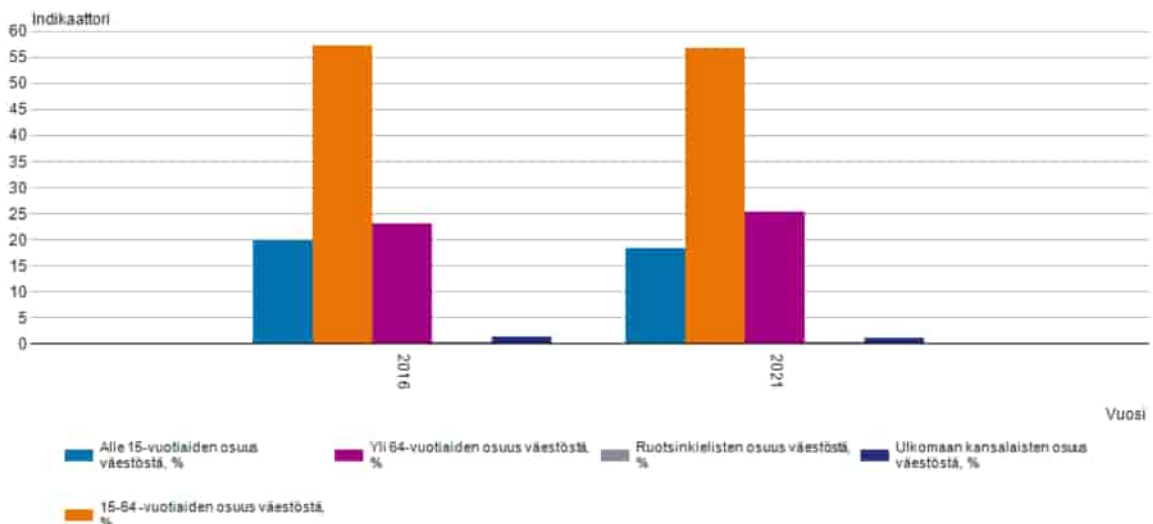
Väestöennuste vuonna 2023 3652 asukasta ja 2040 3216 asukasta (Lähde: Tilastokeskus, virallinen tilasto, tilastotietoja viimeksi päivitetty 30.9.2021). Alla tiedot taulukkona.

Ikärakenne pylväskuvioina vuosina 1988-2021 ja 2016-2021 ohessa.

Alueaikasarjat muuttujina Tiedot ja Vuosi. Petäjavesi.

Alueaikasarjat muuttujina Tiedot ja Vuosi. Petäjavesi.

Petäjäveden kunnan %-osuus väestöstä vuonna 2016 4697 asukasta ja 2021 3678 asukasta (Lähde: Tilastokeskus, tilastotietoja viimeksi päivitetty 12.12.2022).

4.5 Palvelut ja virkistys

4.5.1 Julkiset palvelut

Kintaudella on 6-luokkainen ala-asteen koulu. Lukuvuonna 2024-2025 oppilaita oli noin 100. Koulun kanssa samassa rakennuksessa toimii päiväkoti, jossa annetaan myös esiopetusta (neljä lapsiryhmää).

Koulu toimii kansalaisopiston piirien, erilaisten kerhojen ja koko kylän kokoontumispaikkana. Koulukeskuksessa onleikkipuisto.

Muiden palvelujen osalta alue tukeutuu Petäjaveden kuntakeskukseen, joka on 8 km:n päässä ja Jyväskylään, jonne on matkaa 24 km.

4.5.2 Yksityiset palvelut

Valtatie 18:n varressa on grilli-elintarvikekioski, Route 23 Grill. Kylältä on saatavissa mm. kodinhoitopalveluita, ohjelma- ja koulutuspalveluita, pientalohuoltoa, metsäkoneurakointia sekä toimisto- ja tietotekniikkapalveluita. Lisäksi kylällä tuotetaan lahjatavaroita, käsitöitä, puusepänteollisuuden ja metallituotteita sekä koneurakointi-, koneenkorjaus-, kuljetus-, sähkö-, lvi- ja metsäurakointipalveluita. Alueella toimii myös yritys, jossa pulloetaan artesaanivettä.

4.5.3 Virkistys

Kintaudella on monipuoliset liikuntamahdollisuudet (uimaranta, latuverkko, ampumarata, koulun liikuntatilat). Puuttuvat kauppa-, liikunta- ym. palvelut haetaan Petäjaveden kuntakeskuksesta sekä Jyväskylältä.

Kintaudella sijaitsee Keski-Suomen tieliikennemuseo, joka on auki kesäaikaan/tilauksesta. Kylällä toimii myös aktiivinen Kintauden Nuorisoseura, kylätoimikunta, sekä kymmenkunta eri alojen yhdistystä.

Kuva 14 Kintauden palvelut ja virkistys. Kartalla osoitettu valaistu ulkoilureitti ei ole tosiasiallisesti valaistu.

4.6 Työpaikat

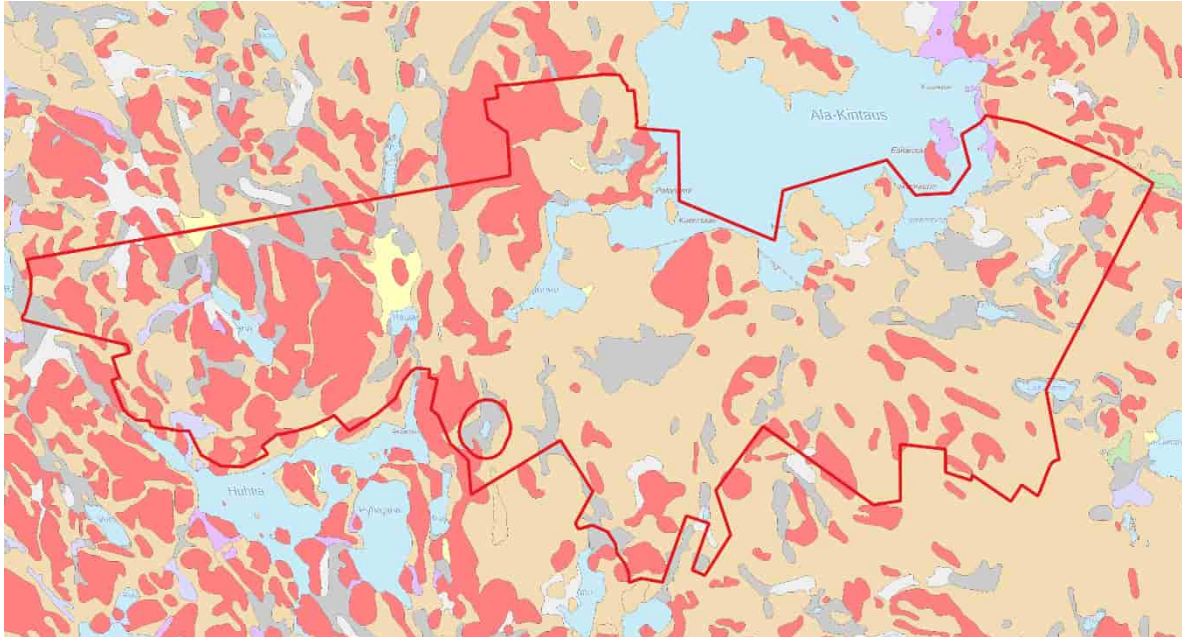
Suunnittelualueella on tilastokeskuksen ruututietokannan vuoden 2024 aineiston mukaan yhteensä noin 103 työpaikkaa, joista suurin osa palvelujen ja teollisuuden aloilla. Alueen suurimmat työllistäjät ovat Kintauden koulu ja päiväkot sekä Mecaman Oy, joka on konepaja Liisalantien eteläpuolella. Yksittäisiä työpaikkoja sijoittuu lisäksi muun muassa Rähäntien varrelle Myllylahteen ja Palonniemeen sekä Niemelä-Kukonniemi-alueelle.

4.7 Maatilojen talouskeskukset

Kaava-alueella sijaitsee kuivan maan alueella yksi toimiva maatila kiinteistöllä 592-401-1-22. Maatilalla on lehmiä. Toinen peltoviljelyyn keskittynyt maatila on osoitettu Lauttalammen rantaan.

4.8 Maa- ja kallioperä

Suunnittelualueen maaperä on isolta osalta hiekkamoreenia. Alueella on myös paljon kalliota. Vesistöjen läheisyydessä maaperä on hiekkamoreenia. Saarijärven rannat hiesu-, hiekkamoreenia ja kalliomaata.

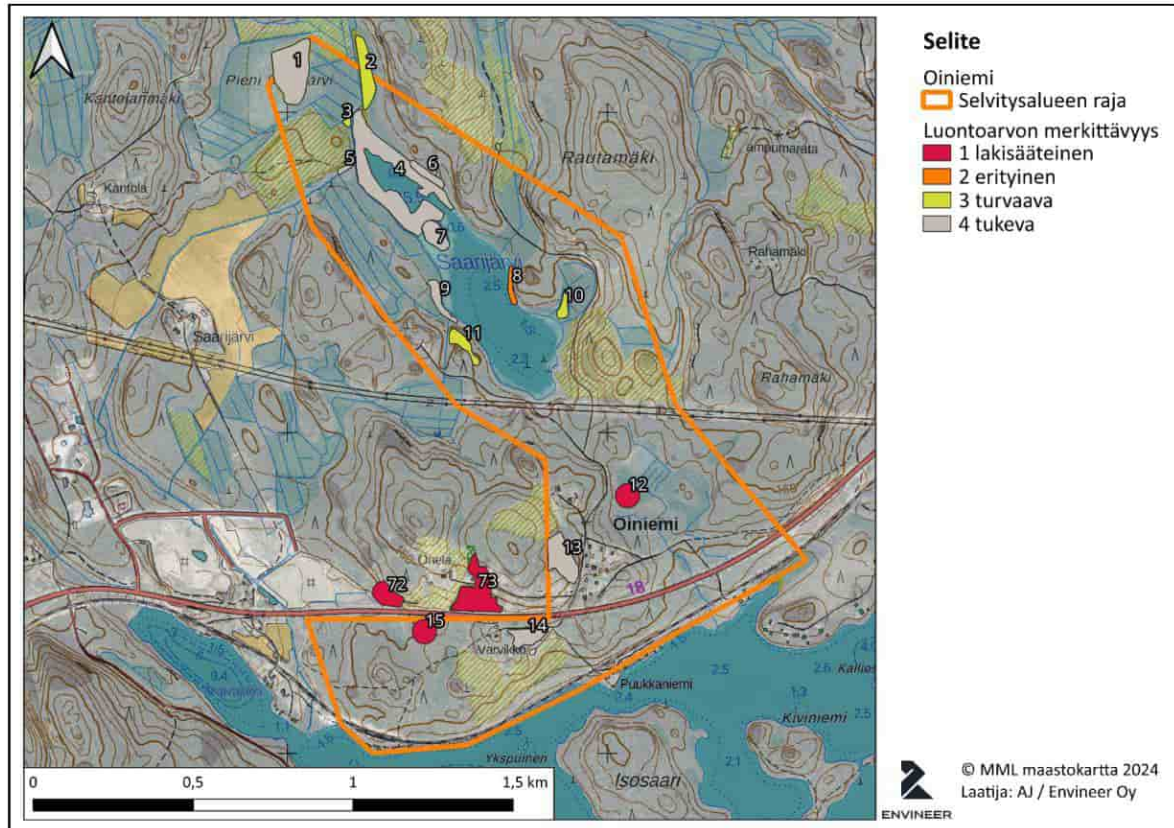
Kuva 15. Suunnittelualueen maaperä (1:20 000): punainen väri osoittaa kalliomaata, harmaa saraturvetta, oranssi hiekkamoreenia, keltainen karkea hieta, valkea rahkaturvetta, lila hieno hieta, turkoosi järveä. (GTK 2021)

4.9 Luonto

4.9.1 Luontoselvitys

Alueen luonnonympäristöä on kartoitettu raporteissa Liito-orava- ja viitasammakkoselvitys alueelle Palvalahti-Kintaus (Latvasilmu osk 2023), Liito-orava- ja viitasammakkoselvitys alueelle Palvalahti-Kintaus, täydennys 2024 (Latvasilmu osk 2024), Palvalahti – Kintaus luontoselvitykset 2024 (Envineer Oy 2024), sen täydennyksessä (Envineer Oy 2025), Liito-orava-selvitys 2025 Ohela ja Pepuniemi (Envineer Oy 2025) sekä Sudenkorentoselvitys (FCG Rakennettu Ympäristö Oy 2025).

Luonnonarvoltaan merkittäviksi arvioidut kohteet esitetään kartoilla 14-16. Numeroidut kohteet esitetään taulukossa kuvan yhteydessä.

Kuva 16. Luontoarvoiltaan merkittäviksi arvioidut kohteet (1-15) Oinemen alueella.

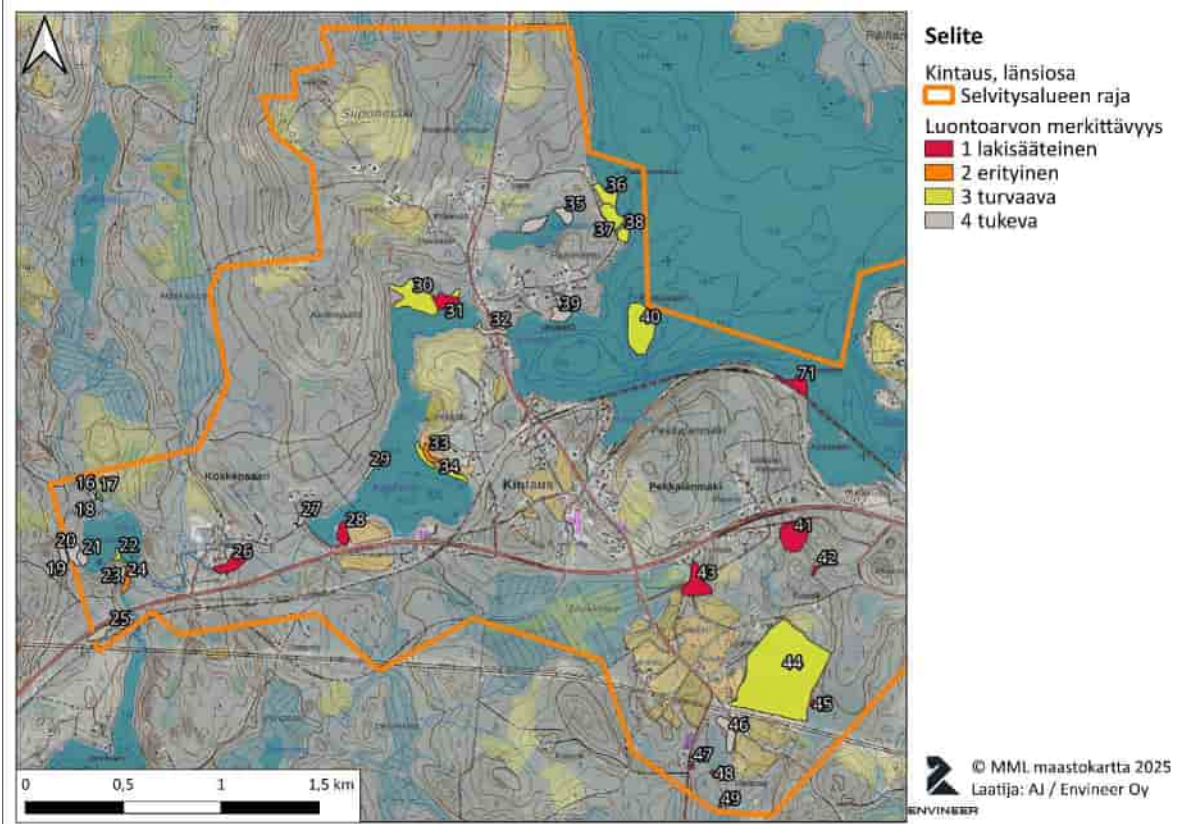
6.2.2026

SL

Tunnus	Merkittävin luontoarvo	Muut luontoarvot ja huomiot
1	Saraneva (NT)	Selvitysalueen ulkopuolista rämevyöhykettä ei kartoitettu
2	Luhtaneva (NT)	Pienipiirteinen suotyyppien yhdistymä
3	Varttunut, kuivahko kangas (VU)	Lahopuuta runsaasti, puusto järeää
4	Avoluhta (LC)	Märkyydeltään ja kasvillisuudeltaan vaihteleva kokonaisuus, linnusto
5	Varttunut lehtipuuvaltainen lehtomainen kangas (VU)	Runsaasti lahopuuta, reunavaikutuksia
6	Varttunut havupuuvaltainen lehtomainen kangas (NT)	Kerroksellinen rantametsä, direktiivikorentohavaintoja
7	Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas (VU)	Kerroksellinen puusto, muutama maapuu
8	Lepakoiden tärkeä (luokka II) ruokailualue	Varttunut tuore kangas (VU). Naavaisia kuusia, seassa järeitä lehtipuita.
9	Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas (VU)	Muutamia vanhoja kuusia ja mäntyjä, vähän lahopuuta.
10	Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas (VU)	Vanhoja kuusia ja vanhan metsän linnustoa (mm. hömötiainen)
11	Varttunut, kuivahko kangas (VU)	Osittain kalliometsää (NT), mäntyvaltainen
12	Allikkolähde	Ympäristössä rojua
13	Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas (VU)	
14	Varttunut havupuuvaltainen lehtomainen kangas (NT)	Lahopuuta runsaasti, lehtipuita paljon
15	Allikkolähde	Vaatimaton kasvillisuus

6.2.2026

SL

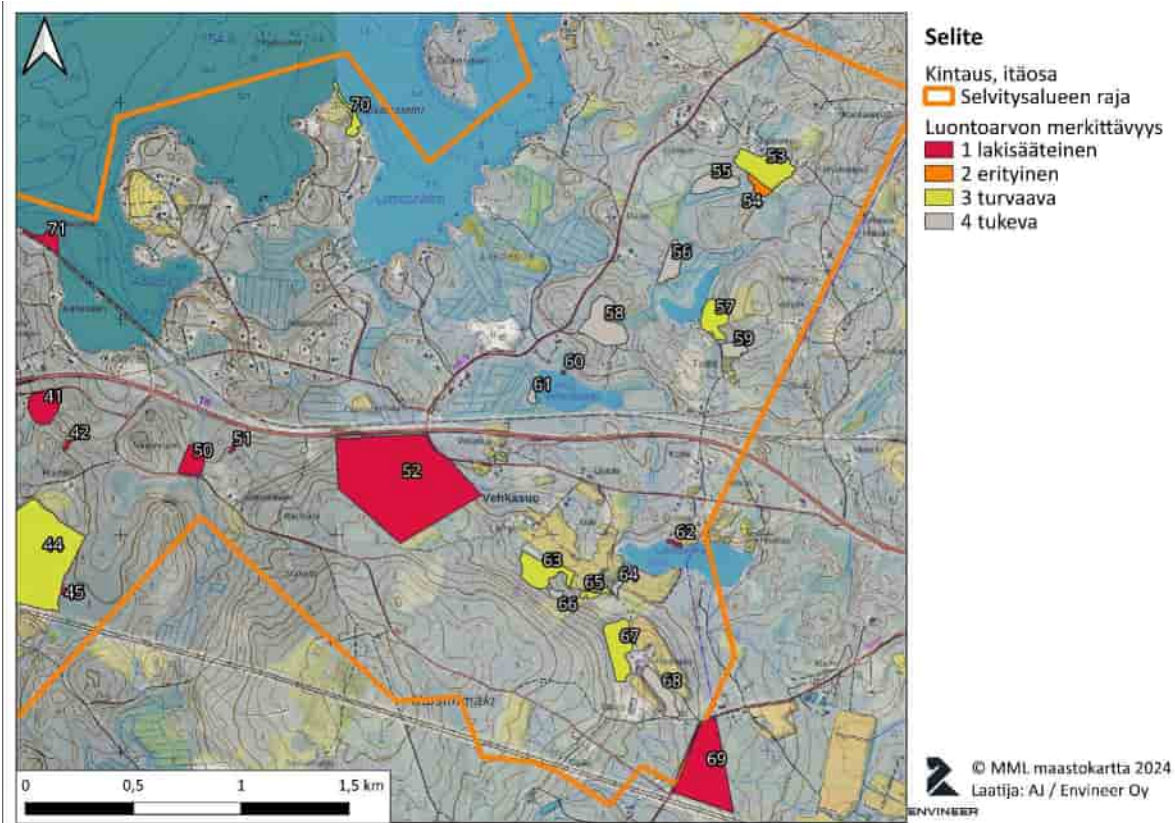
Kuva 17. Luontoarvoiltaan merkittäviksi arvioidut kohteet (16-49) Kintauden alueen länsiosassa.

Tunnus	Merkittävin luontoarvo	Muut luontoarvot ja huomiot
16	Puronvarsi, avoluhta (NT)	Paikoin lahoppuuta, puusto ei järeää
17	Kangaskorvet (EN)	Vanhoja kuusia ja maapuita
18	Varttunut havupuuvaltainen lehtomainen kangas (NT)	Lahoppuuta paikoin reilusti, sekapuusto
19	Kalliometsä (NT)	Lisätty keinotekoisista lahoppuuta
20	Varttunut havupuuvaltainen lehtomainen kangas (NT)	Runsaasti lahoppuuta, reunavaikutuksia
21	Järviruokoluhtaa (NT)	Kerroksellinen rantapuusto

6.2.2026

SL

22	Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas (VU)	Kerroksellinen sekapuusto, vähän lahpuuta
23	Varttunut havupuuvaltainen lehtomainen kangas (NT)	Yksittäisiä järeitä koivuja ja haapoja, lahpuuta
24	Vesisiipan tärkeä (luokka II) ruokailualue	Rantakoivikko paikoin järeää
25	Varttunut havupuuvaltainen lehtomainen kangas (NT)	Joen puolella vanhoja kuusia
26	Liito-oravan lisääntymis- ja levähdysalue	
27	Varttunut havupuuvaltainen lehtomainen kangas (NT)	
28	Liito-oravan lisääntymis- ja levähdysalue	
29	Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas (VU)	Naavaisia, järeitä kuusia ja vähän lahpuuta, kota
30	Avoluhtaa (NT), korpikämmettä (EN) ja metsäkortekoria (EN)	Suotyypit pienialaisia, hömötiainen (EN)
31	Viitasammakon lisääntymis- ja levähdysalue	
32	Koskikaran (VU) havaintopaikka	
33	Hakamaa (CR)	Kenttäkerroksen kasvillisuuden perusteella vanha hakamaa
34	Tuore koivulehto (VU)	Vanhaa koivikkoa ja muita lehtipuita
35	Lyhytkorsiräme (NT), isovarpuräme (NT)	
36	Varttunut, kuivahko kangas (VU)	
37-38	Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas (VU)	
39	Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas (VU)	
40	Selkälökin (EN) pesimäalue	Havaittu myös 2023
41	Liito-oravan lisääntymis- ja levähdysalue	
42	Noro	Vesiuoma luonnontilaisen kaltainen, puustoa harvennettu
43	Liito-oravan lisääntymis- ja levähdysalue	
44	Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas (VU)	Järeitä haapoja ja kuusia. Paljon maapuita ja yksittäisiä pötkelöitä.
45	Lähde	Metsälakikohde, ei inventoitu
46	Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas (VU)	Paikoin korpinen, vanhaa puustoa yksittäin. Lahpuuta niukasti.
47	Lähde	Metsälakikohde, pohjavesivaikutusta
48	Lähde	Metsälakikohde, ei inventoitu
49	Lähde	Metsälakikohde, ei inventoitu

Kuva 18. Luontoarvoiltaan merkittäviksi arvioidut kohteet (50-71) Kintauden alueen itäosassa.

Tunnus	Merkittävin luontoarvo	Muut luontoarvot ja huomiot
50	Liito-orava	
51	Lähde	Antoisuus lienee suurehko
52	Suojelualue: Vesala (YSA236635)	Lahopuuta runsaasti, puusto järeää
53	Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas (VU)	Paikoin vanhaa kuusikkoa
54	Ruohokorpi (VU)	Märkäpohjainen, vanhaa kuusikkoa
55	Saraneva (NT)	Metsälakikohde
56	Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas (VU)	Kerroksellinen puusto, vähän lahopuuta
57	Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas (VU)	Rannassa järeitä puita, paikoin lahopuuta
58/59	Varttunut havupuuvaltainen lehtomainen kangas (VU)	Kuvion 59 lähde ei ole luonnontilainen
60	Viitasammakon lisääntymis- ja levähdysalue	
61	Lyhytkorsiräme (NT), luhtaneva (NT)	Kurki (I-liite)
62	Viitasammakon lisääntymis- ja levähdysalue	

6.2.2026

SL

63	Varttunut havupuuvaltainen lehtomainen kangas (NT)	Vanhoja puita yksittäin, muutamia maapuita, hömötiainen
64	Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas (VU)	
65	Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas (VU)	Hömötiainen, monimuotoinen reunametsä
66	Varttunut havupuuvaltainen lehtomainen kangas (NT)	Kerroksellinen sekapuusto
67	Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas (VU), paikoin ruohokorpea (VU)	
68	Varttunut havupuuvaltainen lehtomainen kangas (NT)	
69	Suojelualue: Mattila (YSA239096)	Vanhaa, kerroksellista metsää, lahoppua runsaasti
70	Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas (VU)	Järeitä puuyksilöitä, reunavaikutus heikentää luontotyyppiä
71	Liito-orava, varttunut havupuuvaltainen tuore kangas (VU)	Varttunutta puustoa, lahoppua
72	Hetteikkölähde ja jyrkäne (metsälaki)	Ruohokorpea (VU)
73	Liito-orava, varttunut havupuuvaltainen tuore kangas (VU)	

4.9.2 Kasvillisuus ja luontotyypit

Palvalahti-Kintaus-alue on metsävaltaista, laajalti ihmisvaikutuksen alaista metsä- ja rantaympäristöjen mosaiikkia. Hallitsevat metsätyypit ovat enimmäkseen havupuuvaltaisia tuoreita (MT) tai lehtomaisia (OMT) kangasmetsiä, osittain myös kuivahkoja mäntykankaita. Metsien ekologinen tila on alentunut erityisesti metsätalouden, asutuksen ja taustamelun vaikutuksesta. Turvekankaiden ja pienvesien runsaus alueella korostaa metsien pirstaleista yleiskuvaa.

Merkittävimmät suojelunarvoisten luontotyyppien keskittymät löytyvät Oiniemen, Rautajalan, Koukkulammen sekä Vehkasuon alueilta. Myös suojelunarvoisten luontotyyppien yksittäisiä esiintymiä havaittiin monin paikoin.

Luonnonsuojelulain nojalla rauhoitetuista kasvilajeista jokseenkin yleinen valkolehdokki (*Platanthera bifolia*) (LC) havaittiin kolmessa kohdassa Naulatehtaan länsipuolella ja yksi verso Kipposen länsirannalla. Kipposen pohjoispäässä, avoluhdan tuntumassa havaittiin yksi alueellisesti uhanalainen (RT) harajuuri (*Corallorhiza trifida*). Selvitysalueen lähdekohteilla ja lehdoissa havaittu kasvilajisto koostui elinvoimaisista ja tavanomaisista lajeista.

4.9.3 Linnusto ja muu eläimistö

Selvitysalueelta on tehty Laji.fi-havainnot kaikkiaan 22 suojelunarvoisesta lajista 137 kappaletta. Palvalahti-Kintaus-alueen Laji.fi-havainnoissa korostuvat sisävesien linnusto, vanhaan kulttuuriympäristöön sidoksissa olevat putkilokasvit, sekä liito-orava. Tyypillisesti havainnot keskittyvät vesistöalueille ja asutuksen tuntumaan, joissa havainnointikin lienee muuta aluetta intensiivisempää.

Linnusto

Palvalahti-Kintaus-alueen pesimälinnustoa selvitetiin maastossa kolmena päivänä kesällä 2024. Kartoituksia täydennettiin vielä 23.6.2025 Kaakkolammin ja Kipposen alueilla. Alueen laaja-alaisuuden takia kartoitus keskitettiin linnuston kannalta tärkeimpiin luontotyyppisiin, joihin kuuluvat erityisesti vanhat metsät ja ranta-alueet.

Alueen linnustoselvityksissä havaittiin runsaimmin tavanomaista, talousmetsiin ja ihmisvaikutteisiin ympäristöihin sopeutunutta lajistoa. Havaintoja suojelunarvoisista lintulajeista (21 lajia) kirjattiin kuitenkin harvakseltaan koko selvitysalueelta. Havainnoissa korostuvat toisaalta elinvoimaiset (LC) lajit, joista valtaosa on EU:n lintudirektiivin lajeja, ja toisaalta vanhojen metsien sekä sisävesien luontotyyppisiin sidoksissa olevat lajit.

Ala-Kintauksen ja Ellilänsaaren kivikkoisilla ranta-alueilla rannoilla havaittiin kaksi paria erittäin uhanalaisia selkälokkeja hautomassa. Myös Kuoliosaarella havaittiin reviirikäyttäytymistä ilmentävä yksilö. Kurkien havaittiin levähtävän alueen pienemmillä vesistöillä (Vehkalampi, Koukkulampi, Saarijärvi) ja kaikka havaittiin Ala-Kintauksen rannoilla kahdessa kohteessa. Kurki ja kaikka ovat kumpikin suojeltuja, EU:n lintudirektiivin liitteen I lajeja. Petolinnuista alueella havaittiin ainoastaan nuolihaukka Levänsuon edustan männikössä. Järeäpuustoisissa kuusikoissa havaittiin useissa paikoissa vanhan metsän tiaisia (hömötiainen, töyhtötiainen ja kuusitiainen). Näistä hömötiainen on erittäin uhanalainen (EN) ja töyhtötiainen vaarantunut (VU) laji. Kuvioilla esiintyi myös muita vanhan metsän lajeja, kuten puukiipijöitä.

Liito-orava

Liito-oravaselvitys toteutettiin 5.5.-16.5.2023. Maastossa tarkistettiin liito-oravalle soveliaat elinympäristöt, joita ovat muun muassa varttuneet kuusimetsät ja kuusivaltaiset sekametsät, metsäiset joen- ja puronvarret, rannat sekä pellonreunushaavikot. Kartoitettavilta kohteilta tarkastettiin haaparyhmät, nuoret haavikot (runkojen läpimitta vähintään 10 cm), järeät tervalepät, koivut sekä järeähköt ja järeät kuuset.

Selvityksessä todettiin melko niukasti havaintoja liito-oravista. Selvitysvuoden todettiin yleisesti olleen heikko papanointivuosi monin paikoin Keski-Suomen alueella. Mahdollisia syitä tähän ovat joko liito-oravakannan heikko tila tai papanointiajan epäsuotuisat sääolot. Keväällä maaliskuussa ja huhtikuun alussa satoi tavanomaista enemmän lunta, mikä on voinut heikentää reviirin merkitsemisintoa.

Alueelta todettiin papanoiden perusteella neljä erillistä elinpiiriä, joille kaikille pystyttiin määrittämään elinpiirin ydinalueet ja joilla myös sijaitsee luonnonsuojelulain tarkoittama lisääntymis- ja levähdyspaikka. Näistä elinpiireistä kaksi tarkistettiin uudelleen 16.4.2024 ja ne todettiin edelleen asutuiksi. Elinpiirin ydinalueiden rajausten perusteena on käytetty myös arkistohavaintoja.

Liito-oravakartoitusta täydennettiin 23.6.2025 kahdella elinympäristökuvioilla Ohelan ja Pepuniemen alueilla. Maastoselvityksessä löytyi liito-oravan elinvoimainen reviiri molemmilta selvitysalueilta. Kuvioden puusto ja muut ominaispiirteet vastaavat osittain liito-oravan elinympäristövaatimuksia, myös kolopuita havaittiin kummallakin kohteella. Kuviot toisaalta

6.2.2026

SL

rajautuvat ympäristöstään varsin selvärajaisesti, ja niiden ekologiset yhteydet ovat heikentyneet. Vain riittävän tiheä soveltuvien elinalueiden verkosto voi pitkällä aikavälillä varmistaa lajin alueellisen säilymisen. Kohteet todettiin liito-oravan elinympäristövaatimuksia vastaaviksi ja lajin asuttamiksi, mutta huonosti muihin lajille soveltuviin elinalueisiin kytkeytyneeksi.

Lepakot

Lepakkokartoituksessa havaittiin kolme maassamme tavallista lepakkolajia. Havaintojen perusteella alueen yleisimmät lajit ovat **pohjanlepakko** (7 havaintoa) ja **vesisiippa** (7 havaintoa). Metsäalueilla tehtiin 3 havaintoa maassamme yleisestä lajiparista **viiksisiippa/isoviiksisiippa**. Näiden yksilöiden tunnistaminen lajilleen on äänen perusteella epävarmaa, joten niitä koskevat havainnot yhdistettiin. Alueellisesti lepakkohavainnot painottuvat kullekin lajille tyypillisiin elinympäristöihin.

Havaintojen perusteella lepakoita ei esiinny Palvalahti-Kintaus-alueella erityisen runsaasti. Lepakkoselvitys kuitenkin tehtiin vasta lepakoiden lisääntymiskauden jälkeen, jolloin saalistavien lepakoiden määrä on tyypillisesti suurimmillaan ja esiintymisalue laajimmillaan.

Viitasammakko

Viitasammakoiden esiintymistä selvitettiin iltayöstä 15.5.2023 ja 22.5.2023. Selvitystä jatkettiin seuraavan vuorokauden puolelle. Selvitysten ajankohdan määritti kevään kulku, ja se ajoitettiin lajin aktiivisimpaan soidinaikaan. Selvitettyjen kohteiden kokonaismäärä oli 13 erillistä ranta- ja järvi-alueita.

Selvitysalueelta tavattiin vain kolme viitasammakon lisääntymisalueita. Tämä on alueen laajuuteen nähden alhainen määrä. Pääosin rannat selvitysalueella ovat kasvillisuudeltaan niukkoja ja siten lajille huonosti sopivia. Lajin suosimia saraluita tai muita runsaan ilmaversoisen rantakasvillisuuden alueita ei juuri esiinny. Karummilla suorantaisilla kohteilla laji voi kuitenkin esiintyä yksittäin esimerkiksi ojien suissa ilman soidintajien merkittävää keskittymistä tietyille otollisille paikoille.

Sudenkorennot

Sudenkorentokartoitus toteutettiin 12.7. ja 18.7.2025. Kartoitus kohdennettiin Vehkalampeen ja Koukkulampeen, jotta kyseisten vesistöjen sudenkorentolajistosta saataisiin riittävä ja ajantasainen kuva rantarakentamisen vaikutusarvioinnille.

Kartoituksissa havaittiin molemmilla lammilla EU:n luontodirektiivin liitteen IV (a) ns. tiukan suojelujärjestelmän lajeista elinvoimainen (LC) lummelampikorento. Vehkalammelta tehtiin molempina päivinä havainto yhdestä lummelampikorennosta. Koukkulamella havaittiin ensimmäisenä päivänä viisi ja toisena päivänä seitsemän lummelampikorentoa. Lummelampikorentojen lukumääräarvio perustuu havaittuihin koiraisiin ja on esitetyn koiraiden lukumäärän osalta tarkka.

Lummelampikorentoa uhkaavia tekijöitä ovat vesialueiden umpeenkasvu sekä maataloudesta ja turvetuotannosta johtuvan ylirehevöitymisen aiheuttamat happikadot ja kasvillisuuden

vähentäminen. Haitallisten vaikutusten vähentämiseksi suositellaan kiinnitettävän huomiota rantarakentamisen yhteydessä toteutettaviin vesienhallintakeinoihin.

4.9.4 Natura-, suojellut alueet ja kohteet

Alueella sijaitsee yksityinen luonnonsuojelualue Vesala (YSA236635). Toinen yksityinen luonnonsuojelualue rajautuu kaava-alueeseen.

4.9.5 Arvokkaat ja huomionarvoiset luontokohteet

Alueella sijaitsee luonnonsuojelulain mukaisia kohteita, kuten viitasammakon- ja liito-oravan lisääntymis- ja levähtämisalueet. Lisäksi alueella on useita metsälakikohteita.

4.9.6 Pohja- ja pintavedet

Pohjavedet

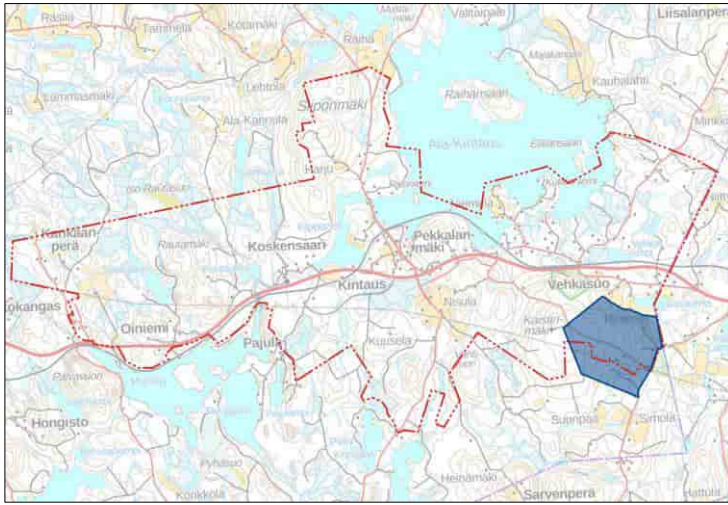
Suunnittelualueelle sijoittuu yksi pohjavesialue Kaistinmäki 0959206, joka kuuluu luokkaan I. ELY-keskuksen luokituksen mukaan luokan I pohjavesialue määritellään seuraavasti: ”vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue: Pohjavesialue, jonka pohjavettä käytetään tai tullaan käyttämään yhdyskunnan vedenhankintaan taikka talousvetenä enemmän kuin keskimäärin 10 kuutiometriä vuorokaudessa tai yli 50 henkilön tarpeisiin.”

Petäjäveden kunnan alueelle on laadittu pohjavesien suojelusuunnitelma (Sitowise Oy, 29.12.2022). Suojelusuunnitelmassa on yleisesti kerrottu pohjavesistä seuraavaa: ”Pohjavesialueet on rajattu kahdella viivalla: pohjavesialueen ulkoraja ja sen sisällä oleva varsinainen pohjaveden muodostumisalueen raja. Pohjaveden muodostumisalueella merkittävä osa sadevedestä imeytyy maaperään ja muodostaa pohjavettä. Muodostumisalueeseen voidaan sisällyttää myös sellaisia kallio- ja moreenialueita, joilta tuleva valunta olennaisesti lisää muodostuvan pohjaveden määrää.”

”Muodostumisalueen ympärille on määritelty pohjavesialueen ulkoraja, jonka sisään jää koko pohjavesimuodostuma ja siihen vaikuttavat alueet. Muodostumisaluetta laajempi pohjavesirajaus on tarpeen pohjaveden suojelemiseksi, koska hyvin vettä johtavien maakerrosten laajuutta pintamaan alla ei pystytä aina täsmällisesti arvioimaan.”

Suojelusuunnitelman mukaan Kaistinmäen pohjavesialueen kemiallinen tila on luokiteltu hyväksi eikä alue ole selvityskohde. Vedenottotutkimuksissa tehtyjen analyysien mukaan Kaistinmäen pohjavesi täyttää pääsääntöisesti talousveden laatuvaatimukset ja – suositukset Pohjavesialueella toimii yksityinen Kuohu Artesian Waters Oy, jolla on lupa kalliopohjaveden ottamiseen kaupalliseen tarkoitukseen.

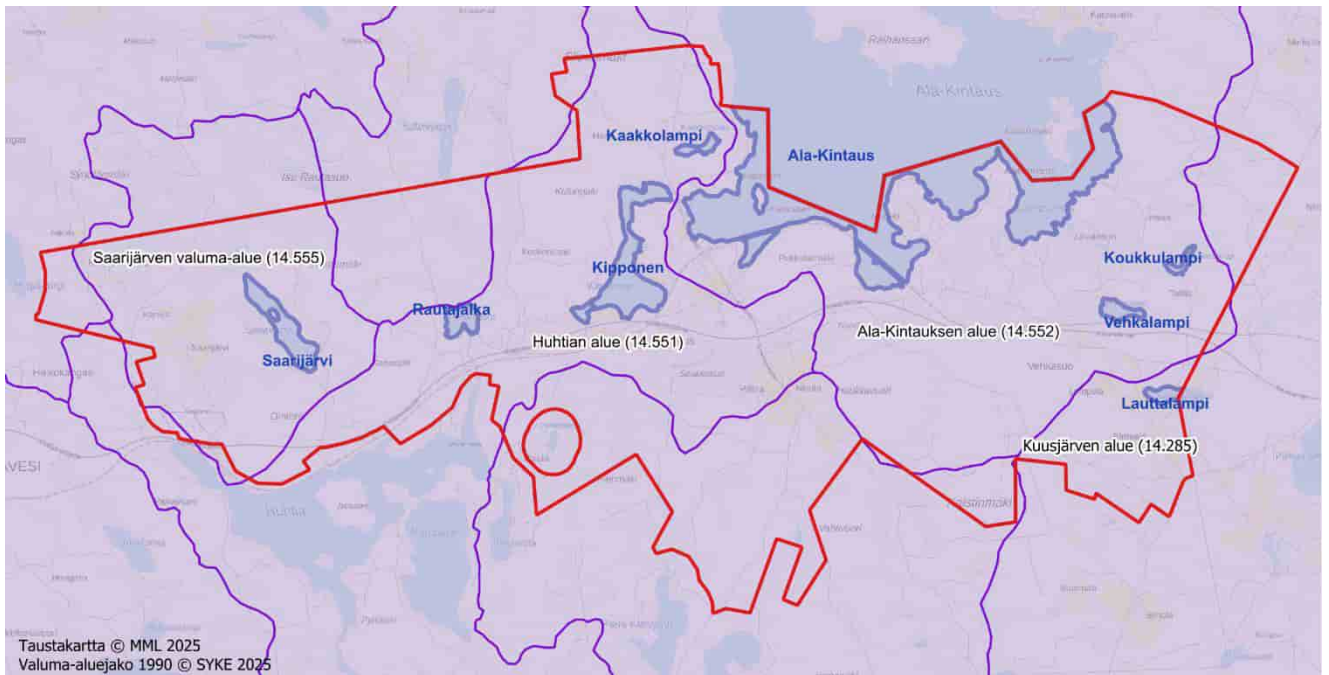
Suojelusuunnitelmassa on ohjeistettu mm. muuntamoiden, öljy- ja farmisäiliöiden sekä polttoaineiden jakelun, hule- ja jätevesien sekä maa- ja metsätalouden osalta kuinka pohjavesialueen suojelu tulee ottaa huomioon kyseisiä toimintoja järjestettäessä.

Kuva 19. Kaistimäen I-luokan pohjavesialue (0959206). Lähde: SYKE

Pintavedet

Kaava-alueella sijaitsee seuraavat vesistöt: Ala-Kintaus, Kipponen, Saarijärvi, Kaakkolampi, Rautajalka, Koukkulampi, Vehkalampi ja Lauttalampi. Näistä suurin on Ala-Kintaus, josta kaava-alueelle ulottuu noin 164 hehtaaria. Ala-Kintaus kuuluu Jämsän reittiin. Järven vedenkorkeutta säännöstellään Koskensaaren Oy:n patojen avulla. Toiseksi suurin alueella sijaitseva järvi on Kipponen, joka kuuluu Jämsän reitin Kintauden haaraan. Se toimii myös Koskensaaren naulatehtaan säännöstelyaltaana. Kaava-alueen valuma-alueet on esitetty alla olevalla kartalla (kuva 17).

Kuva 20. Kaava-alueen valuma-alueet (SYKE 2025)

6.2.2026

SL

Vesienhoidon suunnittelussa kolmannelle vesienhoitokaudelle 2022-2027 määritetty Ala-Kintaus-vesimuodostuman ekologinen tila on hyvä. Vesienhoidossa tavoitteena on, että pintavesien ekologinen tila on vähintään hyvä eikä se heikkene. Laki vesien- ja merenhoidon järjestämisestä (1299/2004, 28 §) edellyttää, että valtion ja kuntien viranomaisten sekä viranomaistehtäviä hoitavien muiden elinten on otettava soveltuvin osin toiminnassaan huomioon valtioneuvoston hyväksymät vesienhoitosuunnitelmat.

Ala-Kintauden ekologisen tilan osatekijöistä fysikaalis-kemiallisen tilan sekä biologisten tekijöiden on arvioitu olevan erinomainen. Sen sijaan järven hydrologis-morfologinen tila on vain tyydyttävä. Tähän vaikuttaa erityisesti järven alapuolinen pato mikä estää kalojen kulun kokonaan. Kohteelle ei ole esitetty toimenpiteitä Keski-Suomen vesienhoidon toimenpideohjelmassa kaudelle 2022-2027.

Kipponen kuuluu osaksi vesienhoidossa määritettyyn Könkköjoen vesimuodostuman rajaukseen. Könkköjoen muodostumaan kuuluvat Kipponen, sen alapuolinen jokiosuus Huhtiaan saakka sekä Huhtian alapuolinen Könkköjoki. Könkköjoen muodostuman ekologinen tila on myös hyvä (Könkköjoen muodostuman ekologisen kokonaistilan biologisten osatekijöiden tila on erinomainen, fysikaalis-kemiallinen tila hyvä, mutta hydrologis-morfologinen tila on tyydyttävä). Osaa Könkköjoesta on kunnostettu, mutta joen yläosassa on totaalisia nousuesteitä vesieliöille, mikä heikentää muodostuman tilaa. Koskensaaren voimalaitos- ja teollisuustoiminnan sekä Kintauskosken voimalaitoksen vuoksi uoman tarpeellisia kunnostustoimia ei ole tehty muodostuman yläosassa. Myöskään Könkköjoelle ei ole esitetty toimenpiteitä Keski-Suomen vesienhoidon toimenpideohjelmassa kaudelle 2022-2027. Keski-Suomen ELY-keskuksessa tehdään parhaillaan tilaluokitusten tarkistustyötä neljännelle vesienhoitokaudelle 2028-2033. Ehdotukset neljännen kauden vesienhoitosuunnitelmiksi ja toimenpideohjelmiksi on tarkoitus valmistua lausunnolle loppuvuonna 2026.

Suunnittelualue kuuluu Pohjois-Päijänteen kalatalousalueeseen, jonka käyttö- ja hoitosuunnitelmassa vuosille 2022-2031 (Havumäki 2022) todetaan, että Könkköjoessa esiintyy taimenta. Käyttö- ja hoitosuunnitelmassa (s. 61) asetetaan tavoitteeksi, että Jämsän reitin luontaisen taimenkannan elinolosuhteet tulee turvata, ja että kannan tilaa voidaan mahdollisesti parantaa virtavesikunnostuksilla ja vaellusesteitä poistamalla. Kalastuslain (379/2015, 40 §) mukaan viranomaisten on otettava toiminnassaan huomioon kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman kalavarojen käyttöä ja hoitoa koskevat yleiset suuntaviivat.

Kaava-alueen pintavesiin tulee Suomen ympäristökeskuksen Vemala-mallin arvion mukaan merkittävää ravinnekuormitusta ihmistoiminnoista. Ala-Kintausjärveen eniten ihmistoiminnasta peräisin olevaa fosforikuormitusta tulee mallinnuksen mukaan peltoviljelystä (noin 30 % kokonaiskuormituksesta, kun luonnonhuuhtouma on mukana). Loma- ja haja-asutuksesta aiheutuvan fosforikuormituksen osuus on reilut 7 % ja hulevesistä vajaa 7 %. Kipposen alueella loma- ja haja-asutuksen fosforikuormituksen osuus kokonaiskuormasta on mallinnuksen mukaan 8,6 % ja hulevesien 7,7 %.

4.9.7 Maisema

Suunnittelualue kuuluu itäisen järvi-Suomen maisemamaakuntaan ja Keski-Suomen järvisuutuun. Keski-Suomen maakunnallisessa maisemaselvityksessä (Muhonen 2005) Keski-Suomen järvisuutu on jaettu edelleen maisemallisiin osa-alueisiin. Osa-aluejaossa selvitysalue sijaitsee **Pienten järvien ylänkö -alueella**. Maakunnallisessa maisemaselvityksessä aluetta kuvataan seuraavasti: ”Vaihtumisvyöhykettä, missä suuret järviältaat ja Päijänteen kalliit vaihtuvat Suomenselän karuiksi ylänköalueiksi. Maasto on pienipiirteistä ja voimakkaasti kumpuilevaa. Aluetta halkoo muutamia luode-kaakkosuuntaisia harjuksoja, muutoin maasto muodostuu kumpu- ja kasaumamoreeneista sekä pienistä suoalueista. Paikon on täysin vedenkoskemattomiakin kumpareita. Metsät hallitsevat maisemakuvaa kaikkialla. Alueella on pieniä järviä, joiden rannoille pääosa viljelyksistä ja asutuksesta on sijoittunut. Talot sijaitsevat yleensä hieman ylempänä pienten moreenikumpujen päällä. Kylät ovat koostuneet harvaan sijoittuneista yksinäistaloista. Jonkin verran on ollut myös mäki-asutusta. Vaikkakin vesistöt ovat pieniä, ne ovat olleet merkittävässä roolissa liikkumisen ja kiinteän asutuksen muodostumisessa. ”Sille on tyypillistä polveilevien järviältaiden ja vesireittien sekä kumpuilevien metsämaiden vaihtelu.

Palvalahti-Kintaus alueen maisemaa ryhmittelee valtatie, rautatie sekä Ala-Kintaus-järvi ja siitä laskevat joet ja pienet järvet sen länsipuolella. Valtatie 18/23 on pääosin sulkeutuneen metsämaiseman keskellä kulkeva mutkitteleva ja mäkinen tie. Selvitysalueella on useita korkeita mäkiä, jotka ovat pääosin metsäisiä, eikä niistä muodostu merkittäviä näkymiä selvitysalueelle. Koko selvitysalueella sulkeutuneiden metsämaisemien osuus on suuri. Selvitysalueen koillisosa on pääosin sulkeutunutta metsämaisemaa, jossa asutus sijoittuu yksittäisiin pihapiireihin metsän keskelle. Koillisosassa olevat uudet asuinalueet Mäntyrinteessä ja Liisalantien varrella ovat talousmetsän keskellä olevia alueita.

Merkittävä maisematyyppi on järvien rantamaisemat. Rannat ovat monin paikoin kivisiä ja luonnonhiekkarantoja esiintyy usealla alueella. Ala-Kintauden lounaisosassa oleva Kuoliosaari näkyy moniin rantoihin selvitysalueella. Peltomaisemia alueella on melko vähän, valtatie varrella niitä näkyy vain muutamia pieniä. Selvitysalueella isommat peltoaukeat ja niihin yhdistyvät rakennetut kulttuuriympäristöt keskittyvät valtatie pohjoispuolella kyläkeskuksen läheisyyteen, Pekkalaan ja Niemelään sekä valtatie eteläpuolella Saukon, Nisulan ja Lampelan ympäristöön.

Rautatie kulkee alueen läpi ja on monen Kintauden kylän arvokkaan rakennetun kulttuuriympäristön perusta. Rautatie vaikuttaa myös järven rantamaisemiin monin paikoin, ei pelkästään nykyisen linjauksensa osalta vaan myös aiemman linjauksensa osalta. Kintauden rautatiehistoria on verrattain erikoinen Suomessa, sillä alueen läpi kulkevaa ratalinjausta on muutettu runsaasti jo vain muutama vuosikymmen sen valmistumisen jälkeen. Kyläkeskuksessa uudempaa rakennuskantaa edustaa uudet koulu- ja päiväkotirakennukset keskeisellä paikalla. Uusia asuinalueita on syntynyt vanhan asutuksen jatkoksi monilla alueilla, pääosin metsäisen ympäristön keskelle mm. Paloniemeen, Petäisenahoon ja Mäntyrinteelle. Pekkalaan uusimmat asunnot sijoittuvat Pekkalan pelloille.

Selvitysalueen länsiosassa Rautajalka -järven ja Kipponen -järven välissä oleva Koskensaaren alue on kulttuurihistoriallisesti merkittävä kokonaisuus, jossa yhdistyy eri aikakausien rakennettua

6.2.2026

SL

kulttuuriympäristöä rautaruukin ympäristössä. Ala-Kintauden ja Rautajalan välillä kulkee jokia, joihin liittyy Koskensaaren voimalarakenteiden lisäksi myös Myllylahden alueella oleva Räihän mylly. Rautajalan eteläpuolella on myös jäänteitä vanhoista jokea ylittäneistä silloista.

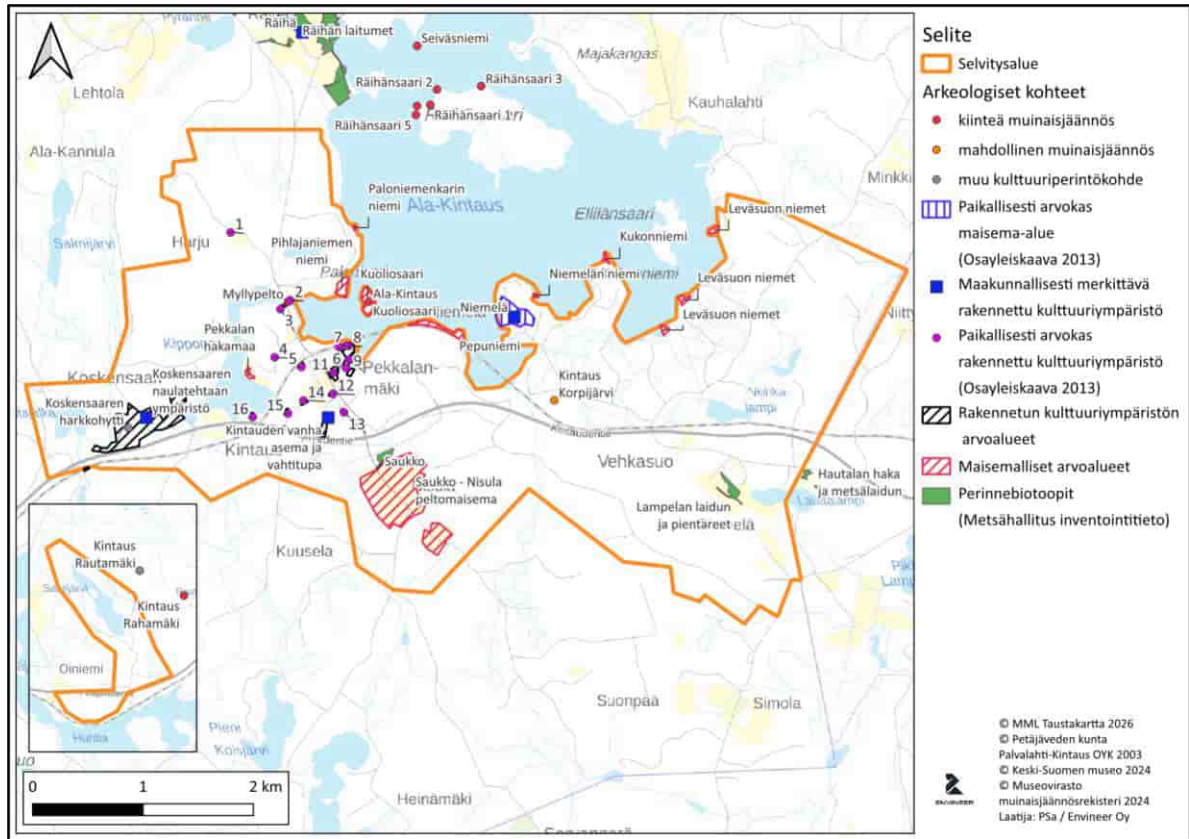
Alue voidaan jakaa maisemakuvan ja -tilojen mukaan seuraavanlaisiin maisematyyppeihin:

1. Valtatie ja kylän sisääntulomaisemat
2. Rautatie ja siihen liittyvä rakennettu kulttuuriympäristö
3. Kintauden kyläkeskus
4. Ala-Kintauden rantamaisemat
5. Pienten järvien ja lampien rantamaisemat
6. Joet ja niiden rakennettu kulttuuriympäristö
7. Peltomaisemat ja niiden rakennettu kulttuuriympäristö
8. Koskensaaren ruukkimiljö
9. Mäet ja näköalapaikat

Alueelle osuu yksi paikallisesti arvokas maisema-alue, Niemelän peltoaukeat, kaksi maiseman perinnebiotooppia/perinnemaisemaa, Lampilan haka ja Saukko sekä yhdeksän maisemallista arvokohdetta: Pihlajaniemen niemi, Paloniemenkarin niemi, Pepuniemi, Niemelän niemi, Kukonniemi, Leväsuon niemet, Lammet, Pekkalan hakamaa ja Saukko-Nisula peltomaisema. Kohteiden kuvaukset on esitetty selvityksessä.

6.2.2026

SL

Kuva 21. Kulttuuriympäristön ja maiseman arvokohteet alueella (Envineer, 2026)

Niemelän peltoaukeat (paikallisesti arvokas maisema-alue)

Niemelän peltoaukeat on osoitettu Palvalahti-Kintaus osayleiskaavassa (2013) km-määräyksellä, arvokas kulttuurimaisema-alue. Kaavamääräyksen mukaan maisemaa olennaisesti muuttavat metsänkäsittelytoimet on kielletty ranta-alueella. Niemelän pellot ovat yksi isoimmista peltokokonaisuuksista Kintauden alueella. Pellot sijaitsevat melko syrjässä kylän isommista teistä ja kyläkeskuksesta ja jäävät pääosin oman suljetun maisematilansa sisään. Järveltä päin katseltuna Niemelän tila näkyy kuitenkin rantapellon osalta selkeästi järven yli Pepuniemeen. Rannassa erottuu kauas myös kaunis iso yksittäinen mänty. Tilan peltoalueen uhkana on lähiaikoina umpeen kasvaminen, jos viljelytoiminta tilalla on loppunut.

ARVIO: Kohteen maisemallinen arvo on uhattuna maankäytön muutoksen myötä.

Kuva 22. Niemelän tila pihatien risteyksestä luoteeseen päin kuvattuna.

Lampilan haka (maakunnallisesti arvokas perinnebiotooppi)

Selvitysalueella on yksi maakunnallisesti arvokas perinnebiotooppi, Lampilan haka. Lampilan haka on osoitettu maakuntakaavayhdistelmässä, Palvalahti-Kintaus osayleiskaavassa ja rantayleiskaavassa. Keski-Suomen maakuntakaavassa Lampilan hakaa kuvataan seuraavasti: ”Lampilan tilakeskuksen ympäristö on keskisuomalaista maatalousmaisemaa tyypillisimmillään. Pienialaisen, harvapuustoisien hakamaan historiaan kuuluu laidunnusta niin hevosilla kuin lehmilläkin. Hakamaalla viihtyvät useat harvinaistuneet niittylajit.” Perinnebiotoopin rajausta esitetty uusimpien perinnebiotooppi-inventointien mukaisena aluerajauksena.

Saukko (paikallisesti arvokas perinnebiotooppi)

Saukon tilan länsireunalla on paikallisesti arvokas perinnebiotooppi. Perinnebiotoopin inventointitietojen mukaan: ”Pieni ja maisemallisesti kaunis alue näkyvällä paikalla. Lisäksi alueella on hyvin pitkä historia sekä kohtalaisen pitkä laidunnushistoria. Luontotyytit ja niiden lajisto on edustavia valtaosin. Uhanalaista lajistoa on löydetty läheltä.”

Kuva 23. Saukon perinnebiotooppi sijaitsee peltolaitumien viereisellä metsäalueella.

Pihlajaniemen niemenkärki ja näkymä Kuoliosaaren (maisemallinen arvokohde)

Pihlajaniementien päässä on kääntöpaikka, josta pääsee kävelemään rannassa olevaan venevalkamaan. Venevalkaman eteläpuolella on kaunis mäntyvaltainen niemi. Venevalkamasta ja niemestä näkyy myös hyvin Kuoliosaari kokonaan.

Paloniemenkarin niemi (maisemallinen arvokohde)

Paloniemen itärannan keskikohdilla sijaitsee mäntykankainen niemi, jonka päässä järviolueella on vanhan osayleiskaavan luo 3-kohde (Ala-Kintauden lokkiyhdykskunnat).

Kuva 24. Paloniemen päässä järvellä on Ala-Kintauden lokkiyhdykskunnan alue.

Pepuniemi (maisemallinen arvokohde)

Pekalanmäen koillisosassa junaradan takana sijaitsee kaunis kivinen niemi ja sen vieressä luonnonhiekkaranta. Pepuniemen kalliolla on pidetty nuotiota ja nuotiopaikan ympärille on nostettu kaatuneita puita istumapaikoiksi. Niemestä on näkymät Niemelänniemeen ja järven yli erottuu hyvin Niemelän rantapellot.

Kuva 25. Pepuniemen niemessä on luonnonhiekkarantaa, kalliainen niemenkärki ja siellä nuotiopaikka.

Niemelän niemi (maisemallinen arvokohde)

Niemelän niemen itäosassa sijaitsee kapea mäntyvaltainen niemenkärki, joka kaartuu etelään päin muodostaen kauniin pienen poukaman järven rantaan. Poukamassa on saunalautta laiturissa ja polku läheiselle omakotitalolle. Niemenkärjen metsä on suopursuvaltaista mäntymetsää. Niemen pohjoisosaan on nostettu vanhan leikkimökin jäänteet.

Kuva 26. Niemelän niemenkärkeä.

Kukonniemi (maisemallinen arvokohde)

Kukonniemen kärjessä on kapea mäntyvaltainen niemi, jonka rannat ovat kivisiä. Niemessä on muutama telkän pönttö. Kukonniemen itärantaa pitkin kulkee polku sekapuustoisella rantapenkereellä niemeen. Niemen keskiosa on avohakattu.

Leväsuon niemet / Lampsinlahden niemet (maisemallinen arvokohde)

Lampsinlahden kaakkoisrannalla Leväsuon lähellä on kuivan kankaan niemi, jota ympäröi suot. Leväsuon pohjoispuolella on metsäinen mäki soiden keskellä, jonka pohjoisrannalla on erillinen metsäinen niemeke Ellilänsaaren eteläpäättä vastapäätä.

Lammet, Kipponen (maisemallinen arvokohde)

Kipponen-järvi sijaitsee Ala-Kintaudesta länteen. Järven eteläosassa on valtatie ja järven välissä pieni pelto ja toisessa pienessä niemessä Kintauden vanhan koulun pihapiiri metsän keskellä. Kaakossa junarata sivuaa järven rantaa. Itäranta on Pekkanen tilan niemeä. Lounaiskärjessä on SoppaGrilli23 (nyk. Route 23 Grill) parkkialueineen. Kipposesta Rautajalkaan laskevan joen alkupäässä Koskensaaren menevällä tiellä on kapea silta. Pohjoisosassa Ala-Kintauden Myllylahteen laskevan joen yli kulkee Räihäntie. Joen rannalla on Räihän mylly. Järven länsi- ja pohjoispuoliset mäet ovat talousmetsäkäytössä olevaa kuusivaltaista metsää.

Kuva 27. Kipponen kuvattuna länsirannalta.

Lammet, Rautajalka (maisemallinen arvokohde)

Rautajalka on Koskensaaren itäpuolella oleva pieni järvi, jonka eteläpäähän laskee Kipponen-järvestä joki, joka jatkaa Rautajalan eteläosassa etelään Huhtia-Pyhäjärveen. Ennen nykyistä valtatieä vanha tie kulki kiemurrellen järven eteläpuolella joen yli. Rautajalan rannat ovat tiheää metsikköä. Järven länsipuolella on 60-luvulla ollut peltoja, joiden kohdalla kasvaa nyt varttunutta tiheää kuusikkoä. Etelä- ja lounaisrannassa on nuorta tiheää sekametsää.

Lammet, Saarijärvi (maisemallinen arvokohde)

Saarijärvi on selvitysalueen erillisessä länsiosassa Oiniemen pohjoispuolella. Järvi on korkeiden pienten mäkien ja ojitettujen soiden ympäröimä kapea ja pitkulainen järvi. Järven keskellä on nimensä mukaisesti saari. Järven pohjoisosa on niin umpeenkasvanutta, soistunutta aluetta, että saareen pääsee kävelemään.

Lammet, Kaakkolampi (maisemallinen arvokohde)

Kaakkolampi on selvitysalueen pohjoisosassa Paloniemen keskellä oleva kapea pitkulainen lampi. Lammen pohjois- ja koillisosassa on soistumaa. Lammen länsipäässä on yhden vakituisen asunnon piharakennus rannassa. Lammen kaakkoispuolella on mäntykankainen mäki.

Lammet, Vehkalampi (maisemallinen arvokohde)

Vehkalampi sijaitsee Liisalantien ja junaradan välisessä soistumassa. Lammen itäosan pohjoisrannassa on yksi loma-asunnon piharakennus ja länsipään pohjoisrannan lähellä yhden vakituisen asunnon piharakennus. Järven eteläreuna on vain reilu 10 m päässä junaradasta. Järven länsipäässä on iso ojitettu suoalue, muuten järven ympäristön suot ovat pääosin ojittamattomia.

Kuva 28. Vehkalampi kuvattuna länteen päin.

Lammet, Koukkulampi (maisemallinen arvokohde)

Koukkulampi sijaitsee Vehkalammesta noin 500 m koilliseen, Liisalantien itäpuolella. Lampi on hieman U-mallinen. Lammen pohjoispuoli on ojitettua suota ja etelä- ja itäpuolella maasto nousee metsäisinä mäkinä. Lampi on Tallilan tilan maita ja sen etelärannassa on loma-asunto.

Lammet, Lauttalampi (maisemallinen arvokohde)

Lauttalampi sijaitsee puoliksi Jyväskylän puolella selvitysalueen itäosassa valtatie eteläpuolella. Lammen pohjoisrannalla on Jyväskylän puolella olevan Hautalan tilan peltoja ja laidunmaita. Länsilounaispuolella järveä on Rinteelän, Kolun ja Lampelan tilan peltoja. Lammen pohjoisrannan keskellä on yksi vakituinen asunto Onnelassa. Etelärannalla on Rinteelän tilan rakennus ja länsipäässä Kolun tilan rakennus ja Lampelan maille kuuluva loma-asunto.

Pekkalan hakamaa (maisemallinen arvokohde)

Pekkalan tilan rantapeltujen lounaisosassa on peltujen keskellä rinteessä lehtipuuvaltainen metsäsaareke, joka vaikuttaa vanhalta hakamaalta. Metsäsaarekkeessa kasvaa vanhoja isoja koivuja harvassa hakamaille tyypillisessä asennossa. Kasvillisuus on niittyajaltaista ruohovartista kasvillisuutta. Saarekkeen keskellä on jäänteitä vanhasta kiviaidasta. Saareke on maisemallisesti kaunis kokonaisuus pellon keskellä jatkuen sekapuustoiseen rantametsään. Rannan lähellä esiintyy myös lahoppuopötkelöitä, joissa on lintujen koloja. Lahopuut ovat hakamaille ja rantalehdoissa tärkeä monimuotoisuustekijä.

Saukko-Nisula peltomaisema (maisemallinen arvokohde)

Valtatien eteläpuolella Jussilanperäntien varrella on yksi Kintauden alueen merkittävimmistä peltoalueista. Saukon tilan pellot aukeavat länteen päin nousevassa jyrkässä rinteessä Jussilanperän tien varrella. Pelloilla laidunsi lehmiä kesällä 2024. Jussilanperäntie nousee etelään päin tultaessa niin, että peltoaukean keskellä on mäen korkein kohta Piilolantien risteyksen tuntumassa. Risteyksessä on iso vanha maitolaituri, joka näkyy mäen päältä melko kauas tielle. Maisemat aukeavat mäen päältä alas Piilolaan päin länteen ja ylös koilliseen Saukon ja Nisulan pihapiireihin päin. Tilakeskuksen takana ylärinteessä näkyy tielle asti ison kiviaidan reunustama puukujanne.

Jussilanperäntie jatkuu peltujen keskeltä alamäkeä kaakkoon. Mäen alapäässä tien mutkassa nousee peltujen takana jyrkkä metsäinen Haukkavuori. Vuoren etelärinnettä halkoo voimajohtolinja, joka jatkuu alas peltujen yli. Haukkavuori luo kauniin ja vaikuttavan kontrastin avoimeen peltomaisemaan. Alueen maiseman omaleimaisuutta lisää suuret korkeuserot pienellä alueella myös peltomaisemassa sekä muiden elementtien pienipiirteisyys. Alueella on nykyään harvinaisen perinteisen idyllisen maalaismaiseman tunnelma.

ARVIO: Kohde täyttää vähintäänkin paikallisesti arvokkaan maisema-alueen kriteerit.

Kuva 29. Nisulan tila etelästä päin tien mutkasta kuvattuna. Tienvarrella näkyy komea vanha aittarakennus.

4.10 Rakennettu ympäristö

4.10.1 Nykyinen maankäyttö ja rakennuskanta

Kintauden kylä on suurelta osin maaseutumaisesta kyläasutuksesta sekä siihen tukeutuvaa loma-asutusta. Varsinainen kyläkeskus muodostuu eri-ikäisistä rakennuksista. Siihen kuuluvat mm. arvokkaat vanhan rautatielinjauksen aikaiset rautatierakennukset. Kintauden koulu on rakennettu vuonna 2000 ja koulun laajennus valmistuu syksyyn 2011 mennessä. Uudempaa asuinrakennuskantaa löytyy 2003 laaditussa osayleiskaavassa osoitetuilta rakennuspaikoilta Pekkalasta, Petäjäahosta ja Paloniemestä. Pekkalasta löytyy myös Kintauden vanhimmat rakennukset, jotka ovat peräisin 1800-luvun puolesta välistä.

Kintauden rautatieaseman ympäristö muodostaa oman kokonaisuuden.

Pienehköjä yritystoimintakäytössä olevia rakennuksia on eri puolella Kintautta asuinrakennusten pihapiireissä. Alueella on myös muutamia erillisiä pienteollisuushalleja (esim. Mecamiehet Liisalantien varressa).

Maakunnallisesti arvokkaassa Koskensaaren naulatehtaan tehdas- ja ruukinmiljöössä on arvokkaita yksittäisiä rakennuksia 1800-luvun loppupuolelta alkaen. Suunnittelualueella on myös runsaasti eri-ikäistä loma-asuntokantaa.

Kintauden koulu.

Taloja Kintaudella.

Talo Lampsinlahdella.

Mecamiehet Oy.

4.11 Rakennettu kulttuuriympäristö

Suunnittelualueella sijaitsee useita paikallisesti ja maakunnallisesti merkittäviä rakennetun kulttuuriympäristön kohteita, kuten esimerkiksi Koskensaaren ruukkimiljö ja Kintauden kyläkeskuksen alue.

Suunnittelualueelle on laadittu erilaisia rakennettua kulttuuriympäristöä koskevia selvityksiä:

- Rakennusinventointi 1988 (Keski-Suomen museo)
- Maakunnallisesti arvokkaat rakennetut ympäristöt Keski-Suomessa 2003 (Keski-Suomen Museo)
- Petäjaveden täydennysinventointi (Saija Silen, 2009)
- Petäjaveden modernin rakennusperinnön inventointi Koskensaaren naulatehtaan alueella (Keski-Suomen Museo, 2012).
- Petäjaveden kirkonkylä ja Kintaus, rakennusinventointiraportti (Virpi Myllykoski, Keski-Suomen museo, 2013)
- Keski-Suomen valtakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt –selvitys, (Keski-Suomen museo, 2016)
- Maisema- ja kulttuuriympäristön inventointi (Envineer Oy 21.11.2024)
- Rakennusinventoinnin täydennys, Kaupantien alue ja Nisula-Saukkolan alue (Arkkitehtitoimisto Anna-Liisa Nisu, 25.9.2025)
- Vuonna 2009 inventoitujen kohteiden tarkastusinventointi (Saarijärven kaupungin aluearkkitehtipalvelut/Tuulia Räsänen, 2025)

Alla olevassa taulukossa on listattu selvityksissä esiintyviä rakennuksia/rakennusyhmiä/-kohteita, joilla on todettu arvoja. Tarkemmat tiedot kustakin kohteesta löytyy selvityksistä.

Vuoden 2024 selvityksessä ei ole suoritettu rakennetun kulttuuriympäristön inventointeja tai arvottamista, vaan tiedot perustuvat täysin aiempiin inventointeihin. Tämän vuoksi alueelle suoritettiin täydennys- ja tarkastusinventointeja kesällä 2025.

Arvoperusteet: H = historiallinen, RH = rakennushistoriallinen, M = maisemallinen

Merkittävyys: V = valtakunnallinen, M = maakunnallinen, P = paikallinen

Rakennus/Kohde	Inventointu/ Esiintyy selvityksessä	Arvoperuste (H, RH, M)	Merkittävyys (V, M, P)
ALUE: Kintauden kyläkeskus	2009		P
Kintauden vanha rautatieasema	2016, 2025 (nro 3.4)	H, RH, M	M
Kintauden uusi asema	2009, tark. 2025	H, RH, M	P
Kintauden uusi koulu	2012, tark. 2025	H, RH, M	P
Kintauden kyläkenttä	2012, tark. 2025	H	

6.2.2026

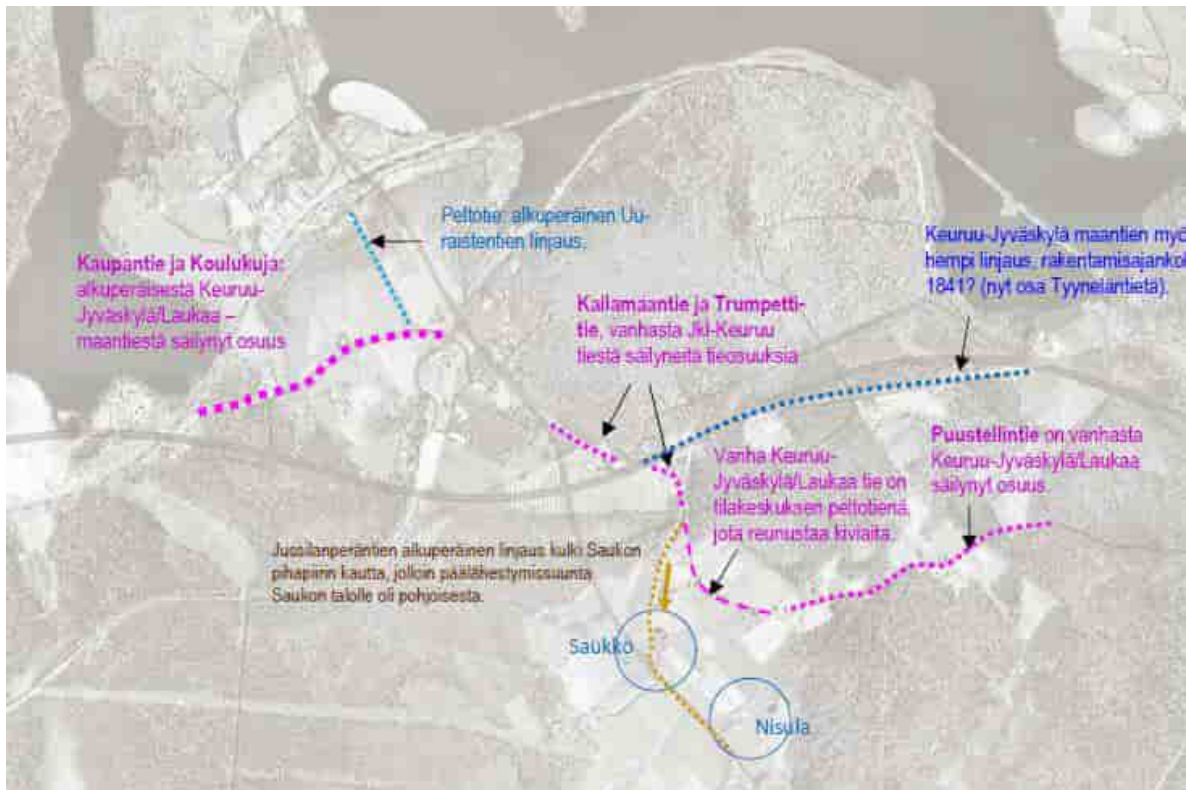
SL

ALUE: Kintauden rautatieläisrakennukset	1984, 2009, 2012		
Kintauden vanha rautatieasema	2016, 2025 (nro 3.4)	H, RH, M	M
Kaksoisvahtitupa	2009, 2025 (nro 3.5)	H, RH, M	M
Vanha vahtitupa	2009, tark. 2025	?	P
Kintauden uusi asema	1984, 2009, tark. 2025	H, RH, M	P
ALUE: Kaupantie			
Vanha kauppa / Silvennoisen kauppa, Tiainen	2025 (nro 3.1)	H, RH, M	P
Vanha kauppa / Kaupantie 59	2025 (nro 3.3)	H, RH, M	P
Osuuskauppa Mäki-Matti	2025	-	-
Kalliola	2025	-	-
Raiskila eli Joutsen (ent. Siekkilä-Raiskila) / Kaupantie 33	2025 (nro 3.2)	H, RH, M	P
ALUE: Koskensaaren teollisuusympäristö	2012	H, RH, M	M
Pekkala	1988, 2009, tark. 2025	H, RH	M
Lankanulatehdas / Helsingin raudan Koskensaaren tehtaiden nykyinen tuotantolaitos	1988, 2012, tark. 2025	H, RH, M	M
1850-luvun asuinrakennus Helmi	1988, 2012, tark. 2025	H, RH, M	M
tehtaan päärakennus Pytinki	1988, 2012, tark. 2025	H, RH, M	M
Seurahuone	1988, 2012, tark. 2025	H, RH, M	M
Mykylä	2012, tark. 2025	H, RH, M	P
Kurala	2012, tark. 2025	H, M	P
kauppa ja 1900-luvun asuinrakennus Puotipytinki	2012, tark. 2025	H, RH, M	M
1910-luvun työväen asuinrakennukset Siperia I ja II	2012, tark. 2025	H, RH, M	M
1920-luvun työnjohtajien asuinrakennus Pomola	2012, tark. 2025	H, RH, M	M
1920-luvun työväen asuinalue Kilpakallio	2012, tark. 2025	H, RH, M	M
1970-luvun asuinrakennus Rivitalo	2012, tark. 2025	H, RH, M	P
leipomorakennus Pakari	2012, tark. 2025	H, RH, M	M
sauna	2012, tark. 2025	H, M	P
saha ja laatikkotehdas	2012, tark. 2025	H, RH	P

6.2.2026

SL

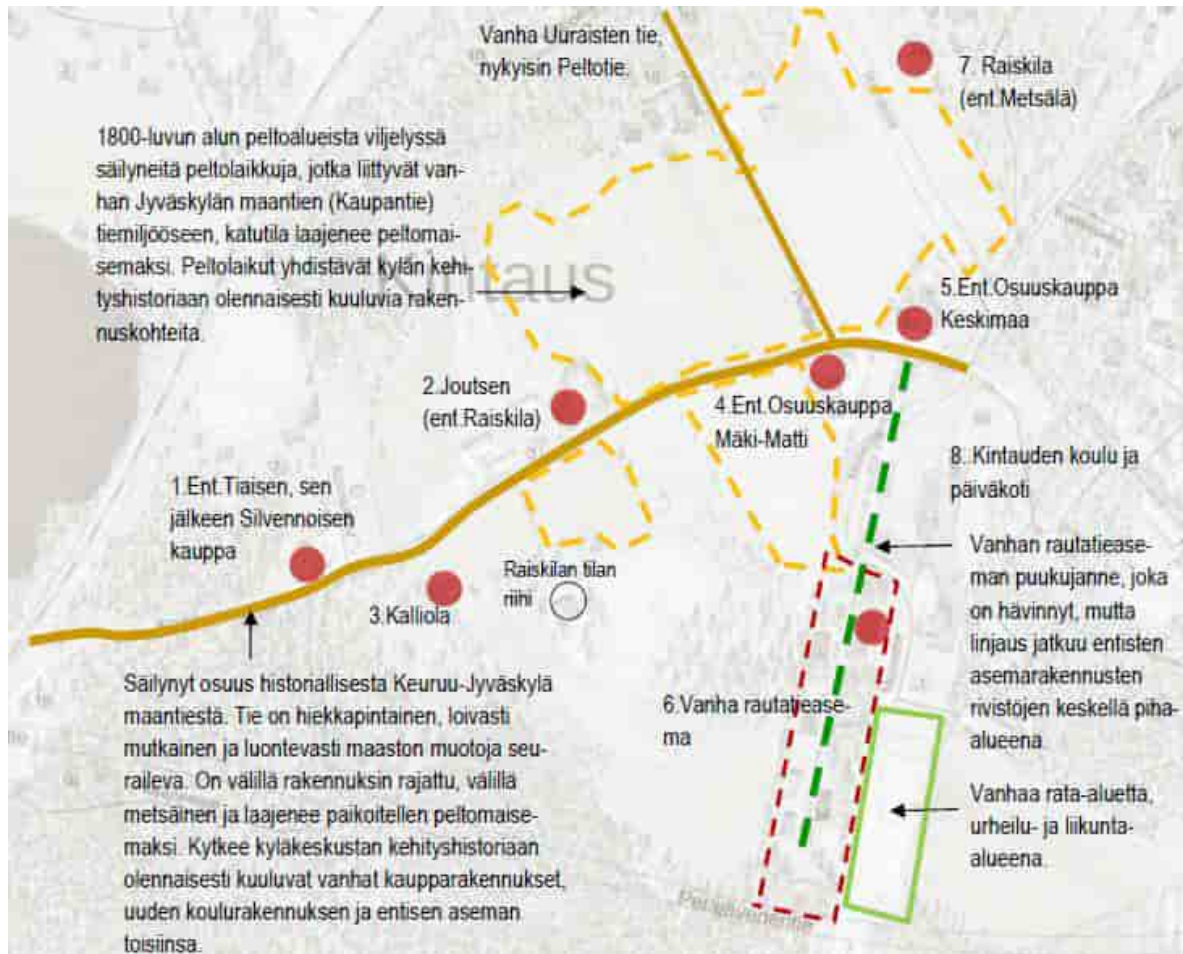
voimalaitos	2012, tark. 2025	H, RH, M	M
tehtaiden vanhat makasiinit ja vaakahuone	2012, tark. 2025	H, M	M
palotalli	2012, tark. 2025	H, RH, M	M
verstas, osa entistä Honkanaula-/prässinaulatehdasta	2012, tark. 2025	H, RH, M	M
teollisuusalueen ulkopuolella sijaitsevat asuinrakennukset Rahamäki ja Impivaara/Rähäkkälä	2012	-	P
ympäristön sillat ja muut rakennelmat	1988, 2012, tark. 2025		M
ALUE: Nisula-Saukkolan agraarimaisema	2009	M	P
Saukko (Veitsikka)	1984, 2025 (nro 3.6)	H, RH, M	P
Nisula	1984, 2025 (nro 3.7)	H, RH, M	P
Piilola	2025	-	-
Vanha sahakonttori	2009, 2012, tark. 2025	H, RH, M	P
Nuorisoseurantalo	2009, 2012, tark. 2025	H, RH, M	P
Raiskila	2009, 2012, tark. 2025	H, RM, M	P
Kintauden vanha koulu	1988, 2009, 2012, tark. 2025	H, RH, M	P
Rähän mylly	2009, tark. 2025	H, RH, M	P
Harjun talon eloaitta	1984, 2009, tark. 2025	H, RH, M	P
Niemelä	1984, 2009, 2012, tark. 2025	H, RH, M	M
Kintauden rautatieläismökit	2009, tark. 2025	H, RH, M	P
Myllylä, Myllymäki (purettu)	2009, tark. 2025	H, RH, M	P
Tyynelä (purettu)	1984	H, M	P
Yrjölä (purettu)	1988	M	P

Ote 2025 täydennysinventoinnin raportista. Historiallisesti säilyneet tielinjaukset Kintauden kylällä.

6.2.2026

SL

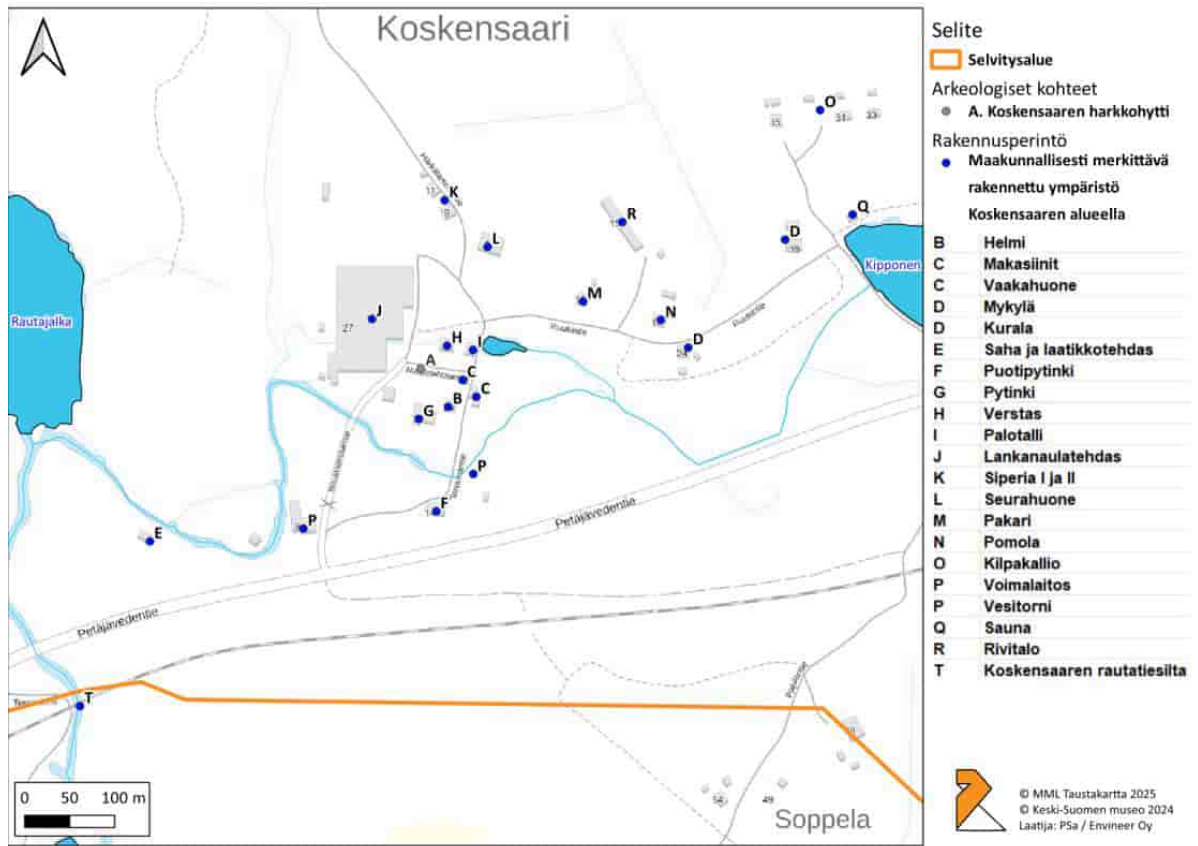

Kohdekartta vuoden 2025 täydennysinventoinnista.

- Kauppatie 13.** Entinen kestikievari, vuodesta 1931 Tiaisen kauppa, 1960-luvun lopulta Silvennoisen kauppa, rakennus piharakennuksineen säilynyt.
- Kauppatie 31 ja 33.** Joutsen, entinen Raiskilan maatilän pihapiiri, josta on säilynyt päärakennus ja väentupa sekä kauempana etelässä riipi (eri kiinteistöä).
- Kauppatie 18.** Kalliola. Omakotitalo rak. 1957.
- Kauppatie 52.** Entinen osuuskunta Mäki-Matti. Alkuperäisiä rakennuksia ei ole jäljellä, rakennus on rakennettu 1954, laajennettu etelään päin myöhemmin.
- Kauppatie 59.** Entinen osuuskunta Keskimaa ja Petäjaveden Puhelin Oy:n talo 1900-l. alusta, säilynyt.
- Vanhan rautatieaseman rakennukset rak. 1896–97, ovat säilyneet, puukujanne hävinnyt.
- Kitkanlahti 11.** Raiskilan tilasta 1936 lohkastu Metsälä. Nimi nykyisin Raiskila, päärakennus 1800-l. lopulta, säilynyt.
- Kintauden koulu,** rak. 2001.

Koskensaaren rukkimiljö

Selvitysalueen länsiosassa Rautajalka -järven ja Kipponen -järven välissä oleva Koskensaaren alue on maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö. Koskensaaren teollisuusympäristö on vuoden 1993 valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt -luettelon kohdealue, joka inhimillisen virheen takia jäi pois vuoden 2009 arvokohteista. Alue on tällä hetkellä voimassa olevassa maakuntakaavassa osoitettu maakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi

Koskensaaren rakennusperintökohteet kartalla (Envineer, 2024)

A. Harkkoyhtti on perustettu järvimalmin tuotantoon 1850-luvulla. Se on myös muinaisjäännösrekisterin muu kulttuuriperintökohde. Harkkoyhtin kankirautapajan jäänteitä 1870-luvulta löytyy Versta-rakennuksesta.

B. Helmi, tehtaan johtajien asuinrakennus on 1850-luvulta peräisin.

C. Makasiinit ja vaakahuone 1850-luvulta sijaitsevat Helmi ja Pytinki –rakennusten läheisyydessä. D. Kurala ja Mykylä ovat 1890-luvun työväen asuinrakennuksia. Ne ovat ainoat alueella säilyneet 1800-luvun puolelta olevat työväestön asuinrakennukset. E. Koskensaaren saha ja laatikkotehdas 1890-luvulta sijaitsi Kipposesta Rautajalkaan laskevan joen uoman varrella, nykyiseltä maantieltä Rautajalka-järveä kohti työntyvällä niemimäisellä alueella. Tehtaasta on jäljellä vain muutama huonokuntoinen rakennus: kaksi puurakenteista varstorakennusta ja tiilinen konehuone.

F. Puotipyntinki, entinen tehtaan kauppa vuodelta 1901, sijaitsee Patruunantiellä lähellä vesivoimalan tornia.

G. Pyntinki, tehtaan patruunan asuinrakennus, on vuonna 1909 rakennettu Jugend-huvila, jonka on suunnitellut Eliel Saarinen. Pyntingin takapihalla on kivirakenteinen uima-allas.

H. Verstas, entinen prässinaulatehdas 1850-luvulta sijaitsee padotun pääjokiuoman varrella palotallin vieressä.

I. Palotalli 1900-luvun alusta sijaitsee Patruunantien varrella, joen uoman ja sen ylittävän sillan vieressä.

J. Lankanulatehdas. Helsingin Raudan Koskensaaren tehtaiden nykyinen tuotantolaitos on noin 8500 neliön kokoinen tehdasrakennus, joka sijaitsee teollisuusympäristön länsiosassa. Rakennuksen vanhimmat osat ovat vuodelta 1913.

K. Siperia I ja II, arkkitehti Väinö Vähäkallion suunnittelemaat Nulatehtaan asuinrakennukset vuodelta 1916.

L. Seurahuone on arkkitehti Väinö Vähäkallion suunnittelema Koskensaaren Oy:n kokoontumisrakennus, joka valmistui vuonna 1922.

M. Pakari, vuonna 1922 valmistunut entinen tehtaan alueen leipomo, sijaitsee Ruukintien varrella. 1920-luvun klassismia edustavan rakennuksen arkkitehtuuri muistuttaa Vähäkallion Koskensaaren suunnittelemaa Seurahuonetta, mutta on vaatimattomampaa.

N. Pomola sijaitsee Ruukintien varressa, tien toisella puolella sijaitsevan Kuralan läheisyydessä. Se valmistui 1922 Koskensaaren tehtaan työnjohtajien paritaloksi.

O. Kilpakallio on vuoteen 1925 mennessä syntynyt työväen asuinalue Koskensaaren itäisimmissä osissa.

P. Koskensaaren voimalaitos on rakennettu 1930 ja 1940-lukujen vaihteessa, edustaa Koskensaaren alueella uudenaikaista rakennustapaa ja -tekniikkaa. Koskensaaren voimalaitos käsittää Petäjävedentien ja Nulatehtaantien varsilla sijaitsevan, hyvin Petäjävedentielle näkyvän voimalaitosrakennuksen Kipponen -järven länsiosassa olevat patorakenteet, Kipposesta voimalaitosrakennukseen johtavan puurakenteisen turbiiniputken (700 m) ja putken puolivaiheilla olevan tiilirakenteisen vesitornin. Voimalaitos toimii vieläkin tehtaan voimanlähteenä. Puuputki on uusittu vuonna 2008.

Q. Sauna 1960 ja 1970-lukujen vaihteesta.

R. Rivitalo vuodelta 1980.

S. Pekkala. Myös lähellä Kipposen järven rantaa sijaitseva Pekkalan tila on ollut Koskensaaren tehtaan omistuksessa oleva maatila, joka toimi Koskensaaren tehtaan ympäristöön syntyneen taajaman omavaraisena maataloustuotteiden tuotantopaikkana.

T. Koskensaaren rautatiesilta, joka sijaitsee valtatie eteläpuolella, tämän selvityksen rajauksen ulkopuolella. Silta on kolmiaukkoinen ja lohkokivistä holvaamalla rakennettu suuri rautatiesilta. Se rakennettiin Haapamäki–Jyväskylä-radan uuden linjauksen teon yhteydessä vuonna 1924. Sillan keskiaukosta virtaa joki ja sen molemmin puolin sijaitsevat pienemmät läpikulkuaukot.

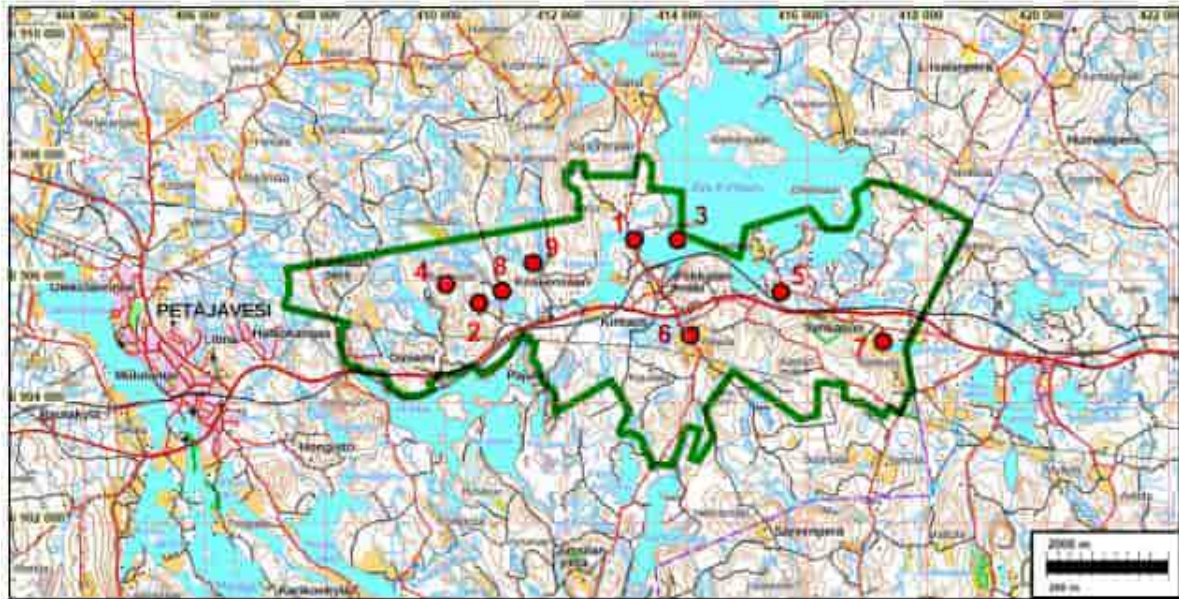
4.12 Arkeologia

Suunnittelualueelle on laadittu Mikroliitti Oy:n toimesta arkeologinen inventointi marraskuussa 2024. Inventointialueelta tunnettiin ennen inventointia 5 kpl Museoviraston muinaisjäännösrekisteriin merkittyjä arkeologisia kohteita, joista 4 kiinteitä muinaisjäännöksiä (sm) ja 1 muu arkeologinen kulttuuriperintökohde (S). Muista lähteistä todettiin, että alueelta on lisäksi löytynyt (tai museoiden kokoelmiin kerätty) 2 kivikautista esinettä. Maastoinventoinnissa todettiin lisäksi kaksi muuta arkeologista kulttuuriperintökohdetta.

Täten alueella on 9 arkeologista kohdetta, joista 4 on kiinteitä muinaisjäännöksiä (1 kivikautinen asuinpaikka, 2 kaskiröykkiökohdetta ja 1 hautasaari). Lisäksi 3 muuta arkeologista kulttuuriperintökohdetta, joista 1 historiallisen ajan asuinpaikka ja 2 historiallisen ajan hiilimiilukohteita. Lisäksi 2 kivikautisten esineiden löytöpaikkaa, joiden alkuperäiset löytöpaikat eivät ole selvitettävissä.

Taulukko 1. Arkeologisen inventoinnin kohteet. Kohteet 8 ja 9 ovat sittemmin saaneet seuraavat muinaisjäännöstunnukset: Nälkäkytö 1000056448 ja Härkäsuu 1000056237.

N	E	N:o	Nimi	Ajoitus	Laji	Mjtunnus
KIINTEÄT MUINAISJÄÄNNÖKSET (SM)						
6906662	413140	1	MYLLYPELTO	kivikautinen	asuinpaikka	592010014
6905616	410556	2	KINTAIS RAHAMÄKI	historiallinen	kaskiraunio	1000002119
6906664	413859	3	ALA-KINTAIS KUOLIOSAARI	historiallinen	hautapaikka	592500005
6905795	415574	5	KINTAIS KORPIJÄRVI	historiallinen	kaskiraunio	1000005528
MUUT ARKEOLOGISET KULTTUURIPERINTÖKOhteET (S)						
6905932	410009	4	KINTAIS RALJAMÄKI	historiallinen	asuinpaikka	1000005530
6905818	410945	8	NÄLKÄKYTÖ	historiallinen	hiilimiilu	uusi
6906275	411450	9	HÄRKÄSUO	historiallinen	hiilimiilu	uusi
ARKEOLOGISET LÖYTÖPAIKAT (eivät arkeologisia suojelukohteita)						
6905080	414060	6	VEITSIKKA (SAUKKO)	kivikautinen	löytö	uusi
6904992	417259	7	KOLU	kivikautinen	löytö	uusi

Kuva 30. Arkeologisen inventoinnin kohteet kartalla.

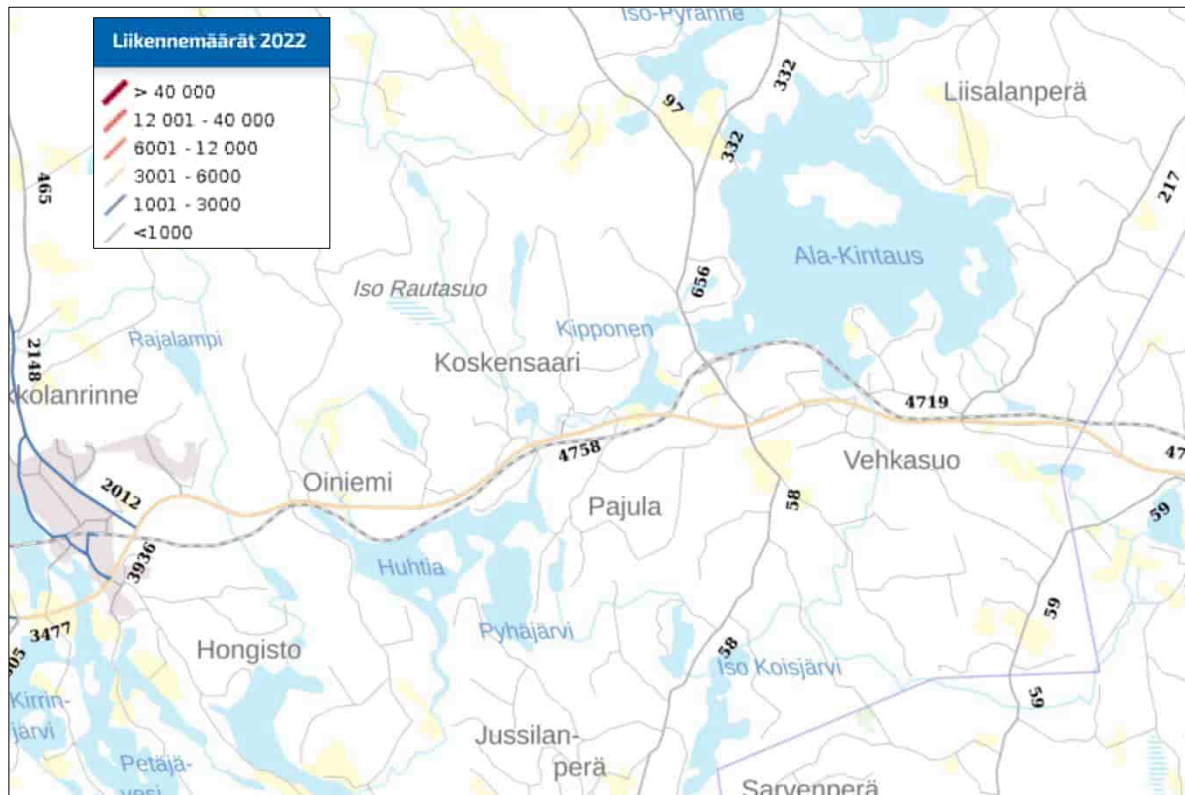
4.13 Liikenne

4.13.1 Tieliikenteen verkko ja liikennemäärät

Suunnittelualueetta halkoo valtatie 18/23 (Parkano–Virrat–Keuruu–Jyväskylä). Muita merkittäviä yleisiä teitä ovat Kintaus–Urainen yhdystie (yt 6250; Räihäntie), Hirvimäki–Kintaus yhdystie (yt 16605; Jussilanperäntie) ja yhdystie 16679 (Liisalantie) lähellä Jyväskylän rajaa.

Valtatien nykyinen liikennemäärä Kintaus–Urainen maantien liittymästä keskustan suuntaan on noin 4700 ajon/vrk. Valtatiellä on Kintauden kohdalla perusnopeustaso 80 km/h. Kintauden kohdalla Räihäntie suuntautuu kylän läpi (656 ajon/vrk), jolloin ongelmia aiheuttavat tien ylitykset, useat liittymät ja osittainen kevytväylien puuttuminen (Väylävirasto 2022). Tilanne on kuitenkin parantunut Räihäntien varrelle Kintauden keskustan pohjoispuolelle vuosina 2021–2022 toteutetun uuden jalankulku- ja pyörätien myötä.

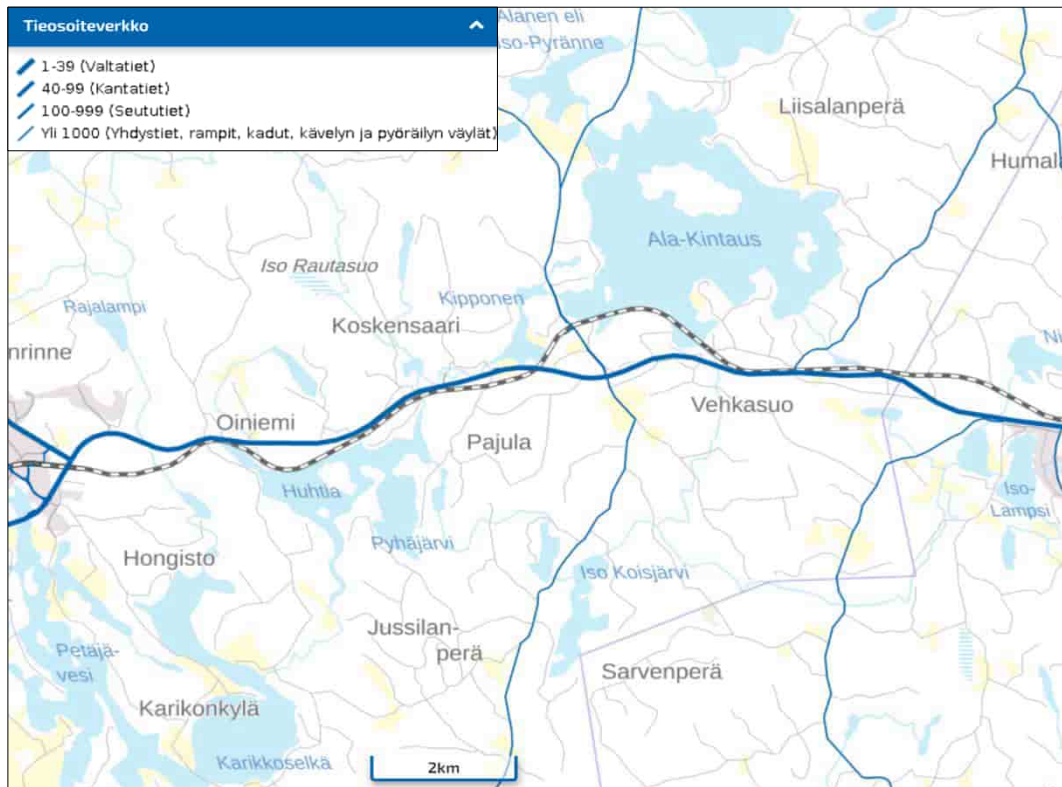
Valtatien ja Liisalantien risteys on todettu vaaralliseksi, kun radan ja valtatie kulkien lähekkäin ei kääntyvälle liikenteelle jää riittävästi tilaa ennen tasoristeystä.

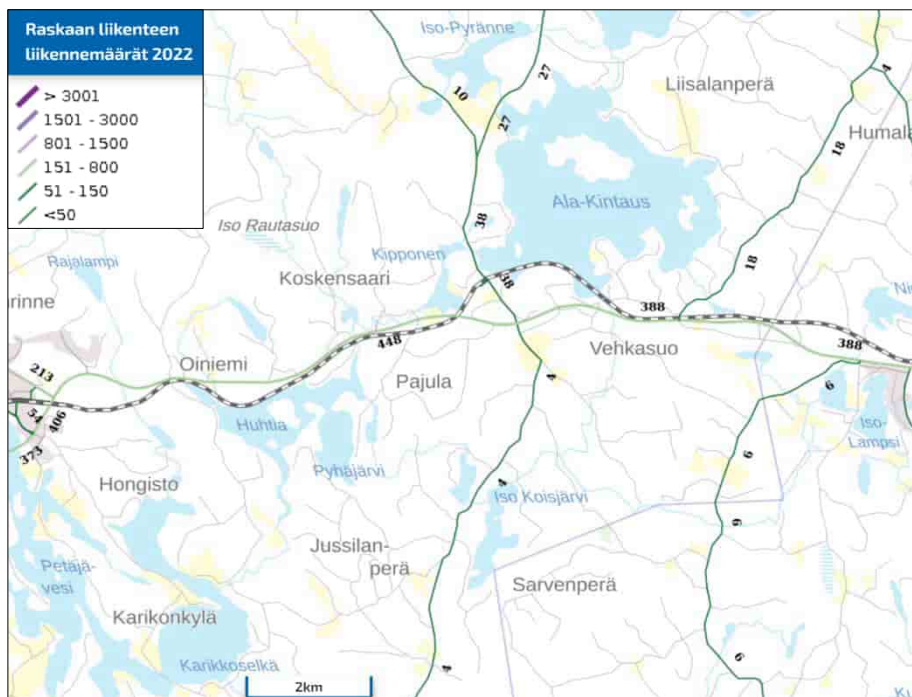
Kuva 31. Liikennemäärät. Väylävirasto 2022.

6.2.2026

SL

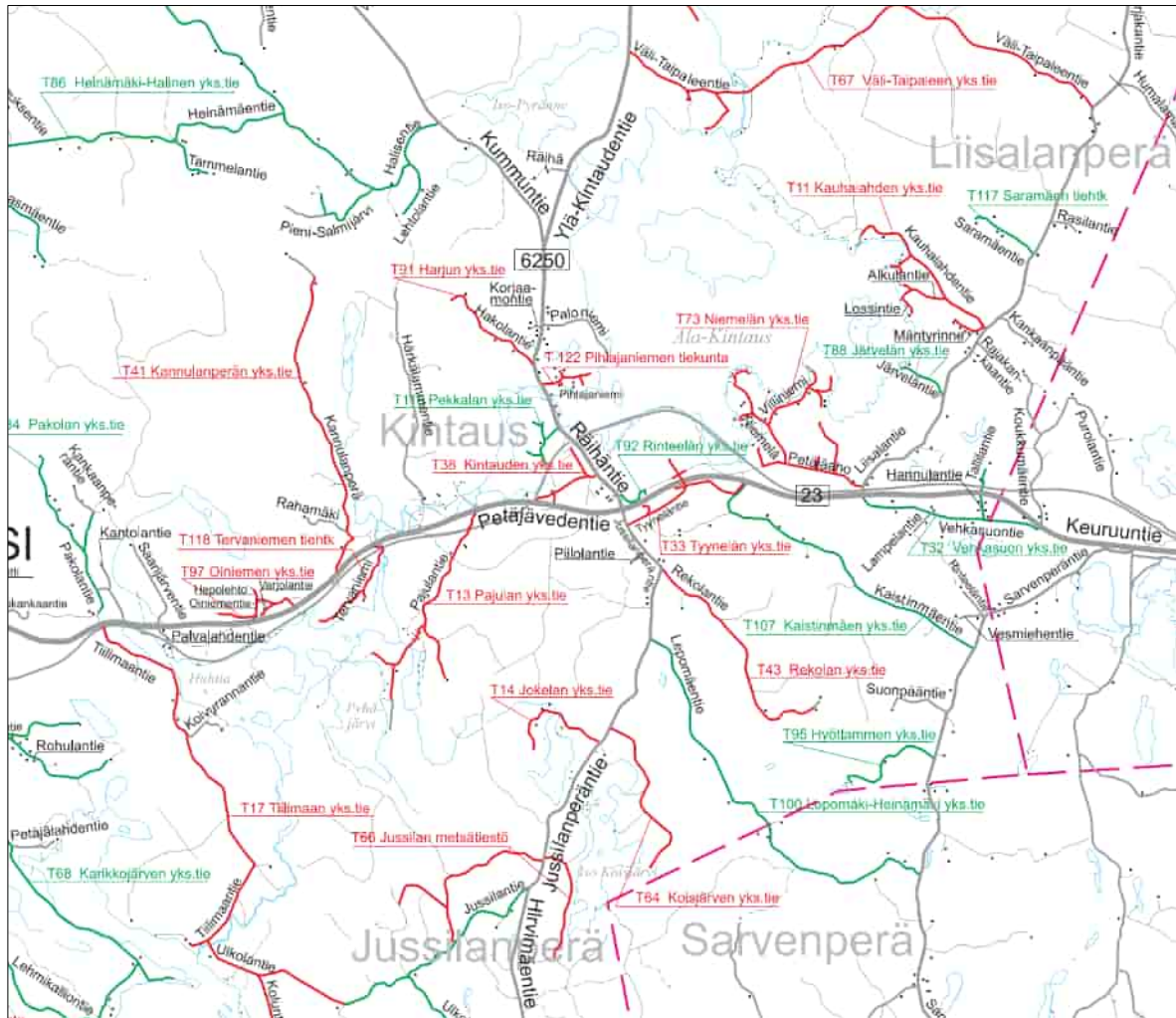
Kuva 32. Tiehierakia. Väylävirasto 2022.

Kuva 33. Raskaan liikenteen liikennemäärät. Väylävirasto 2022.

6.2.2026

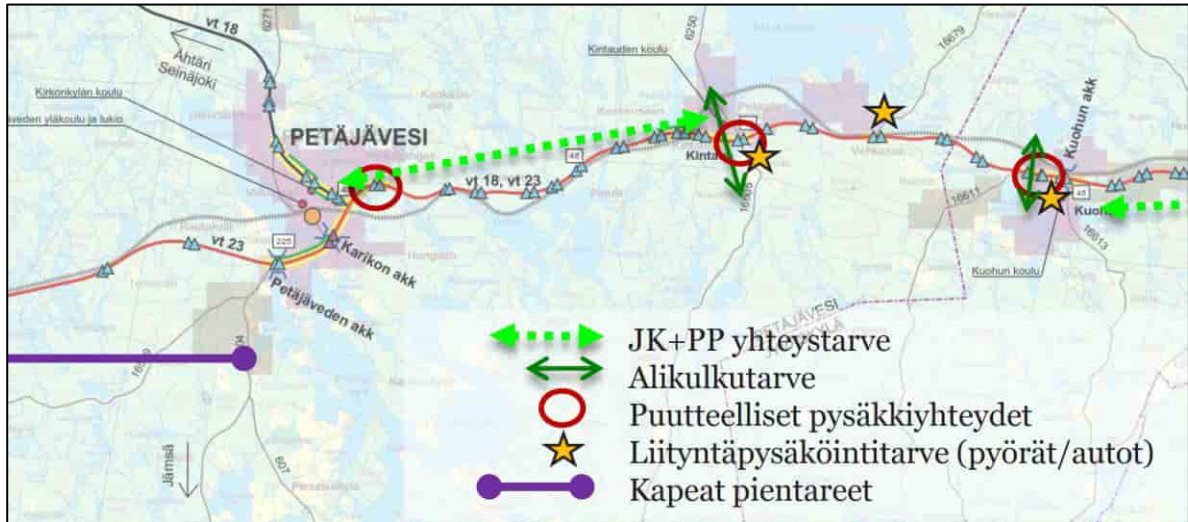
SL

Kuva 34. Alueen tieverkosto. Väylävirasto 2022.

Alueelle on tehty (Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus v.2018) **Valtateiden 18 ja 23 kehittämisselvitys Jyväskylä – Keuruu** (Jyväskylä, Petäjävesi, Keuruu).

Selvityksessä on esitetty yhteystarpeet ja puutteet, kuva ohessa.

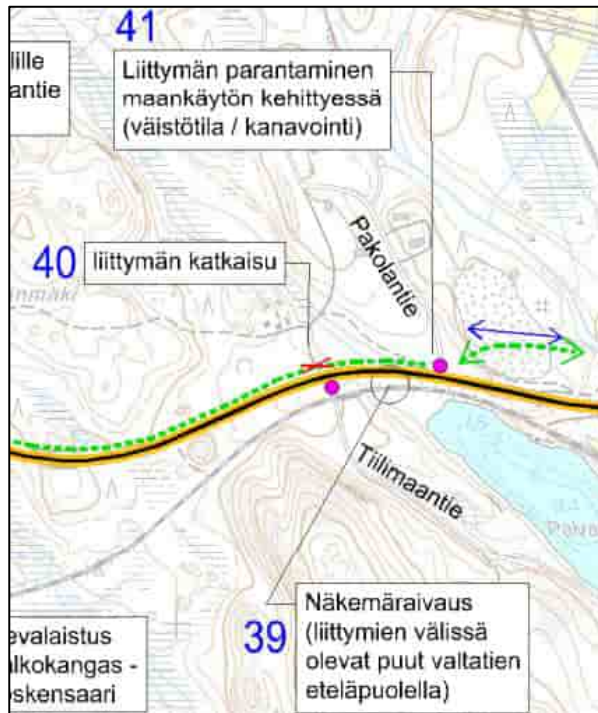

Kuva 35. Valtatien jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen järjestelyä koskevat palvelutasopuutteet (Valtateiden 18 ja 23 kehittämisselvitys Jyväskylä – Keuruu).

Selvityksessä esitetyjä toimenpide-ehdotuksia:

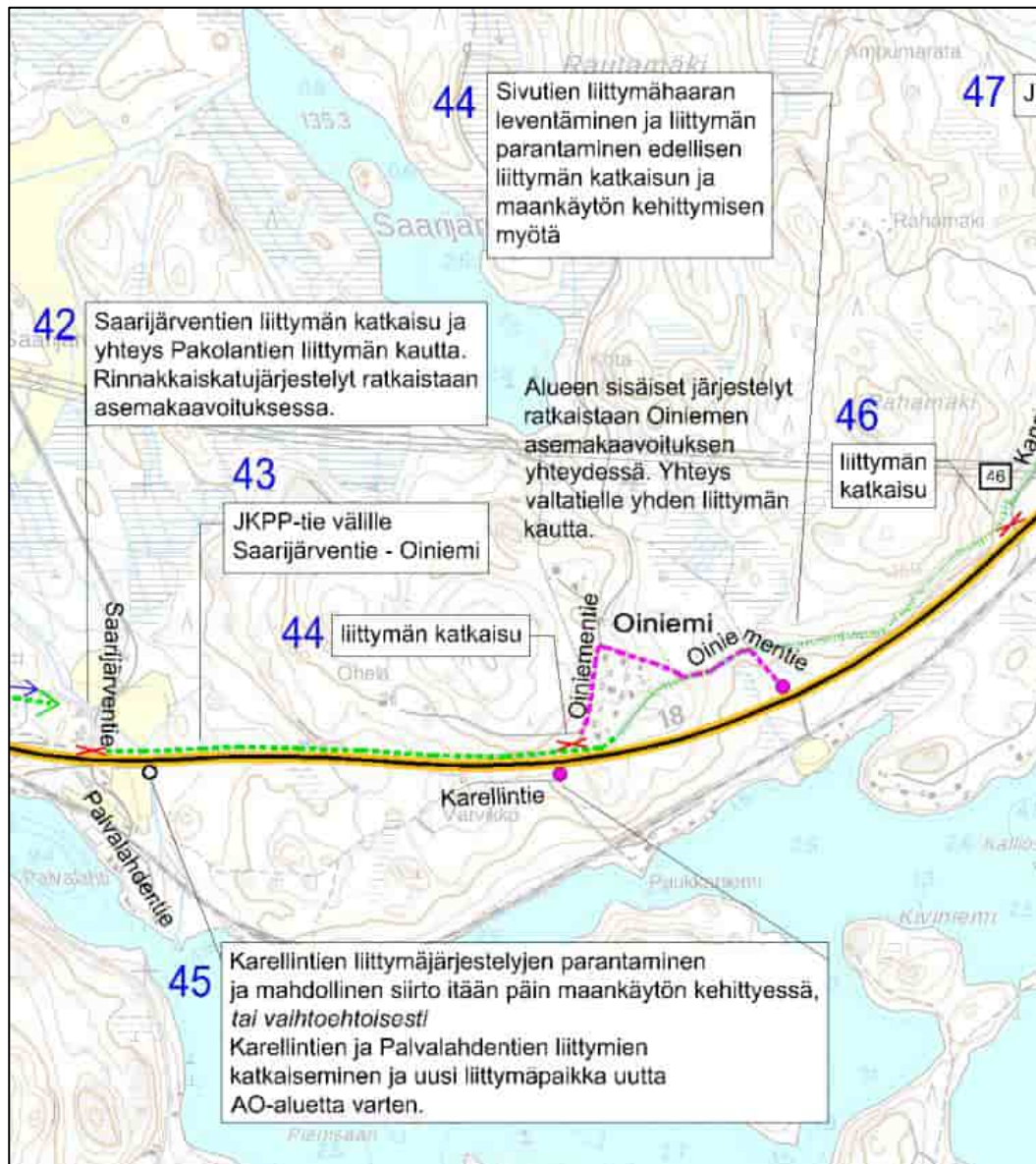
• **Tieosa 45:**

- (vanha) Pakolantie (pohjoispuoli): yksityistieliittymän katkaisu, rinnakkaisyhteys on jo olemassa Pakolantien kautta,
- Pakolantie (pohjoispuoli): näkemäraivaus (puut liittymän länsipuolella). Liittymän parantaminen (väistötila/kanavointi) maankäytön kehittyessä ja koko pohjoispuolisen uuden T/TP-alueen liikenteen ohjaaminen tämän liittymän kautta,

Tieosa 45. Pakolantie.

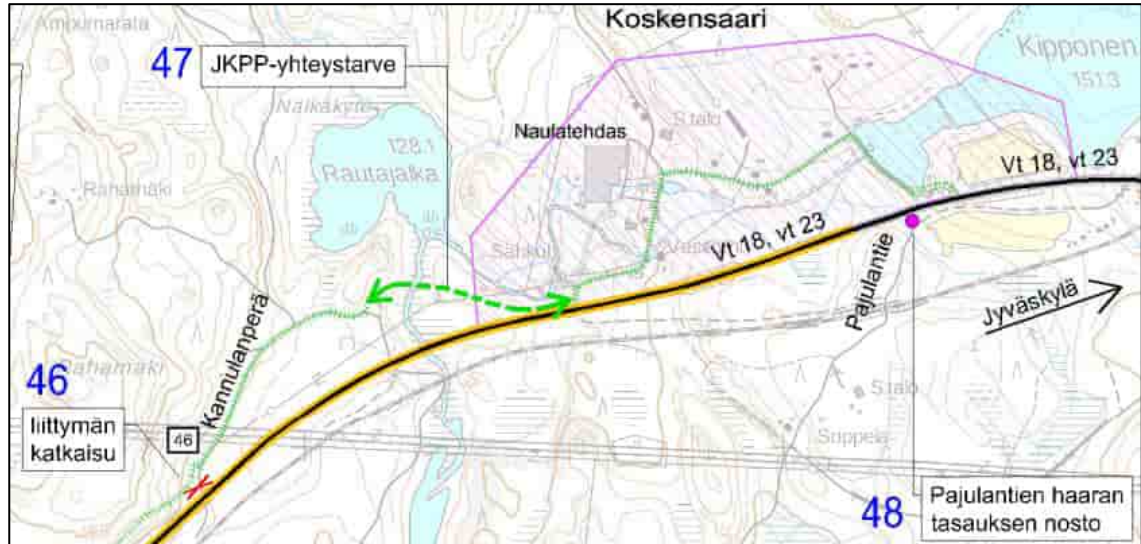
- Palvalahdentie (eteläpuoli): yksityistieliittymän katkaisu Karellintien liittymän katkaisun yhteydessä, jos alueelle tehdään uusi liittymä maankäytön tarpeisiin,
- Saarijärventie (pohjoispuoli): yksityistieliittymän katkaisu ja alueen liikenteen ohjaaminen Pakolantien liittymän ja uuden alueen sisäisen rinnakkaisyhteyden kautta,
- Oiniementie, länsi (pohjoispuoli): yksityistieliittymän katkaisu, olemassa oleva rinnakkaisyhteys seuraavan liittymän (18/45/4162) kautta. Rinnakkaistien parantaminen ja leventäminen liittymän katkaisun yhteydessä ja Oiniemen alueen maankäytön kehittyessä,
- Oiniementie, itä (pohjoispuoli): sivutien leventäminen ja liittymän parantaminen ed. liittymän (18-45-3688) katkaisun ja maankäytön kehittymisen myötä.

Tieosa 45. Palvalahdentie, Oiniementie.

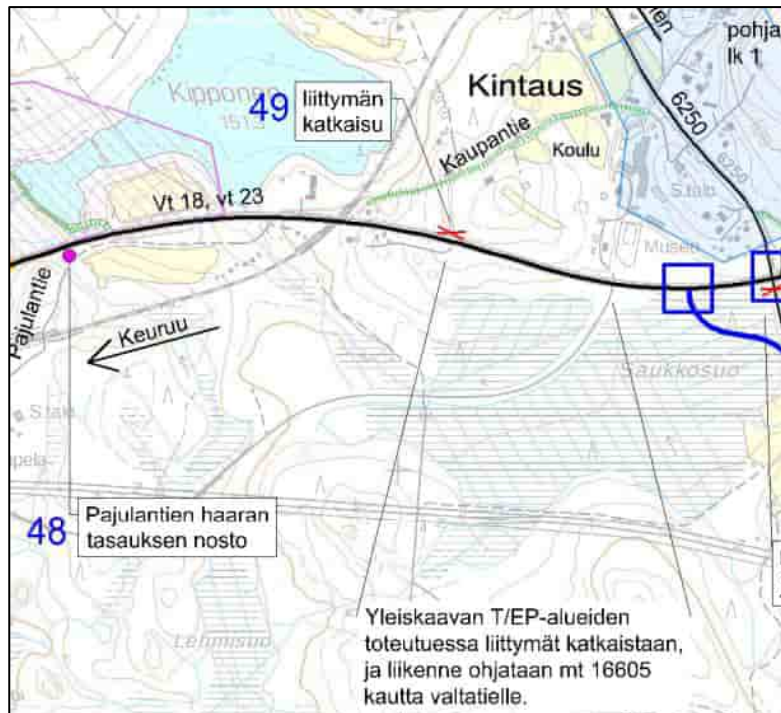
- **Tieosa 46:**

- Kainulanperän (pohjoispuoli) yksitystieliittymän katkaisu, olemassa oleva rinnakkaisyhteys seuraavan liittymän (18-46-487 pohj.) kautta,
- Pajulantien (eteläpuoli) liittymähaaran tasauksen nosto,

Tieosa 46. Kainulanperä, Pajulantien.

- Kaupantien (pohjoispuoli) katuliittymän katkaisu. Rinnakkaisyhteys on olemassa mt 6250 kautta,
- Kivilinnantie (eteläpuoli): kun T/EP-alue kehittyy, tämä liittymä katkaistaan ja uusi yhteys Kintauden pääliittymän (Jussilanperäntien) kautta, kuva oheassa.

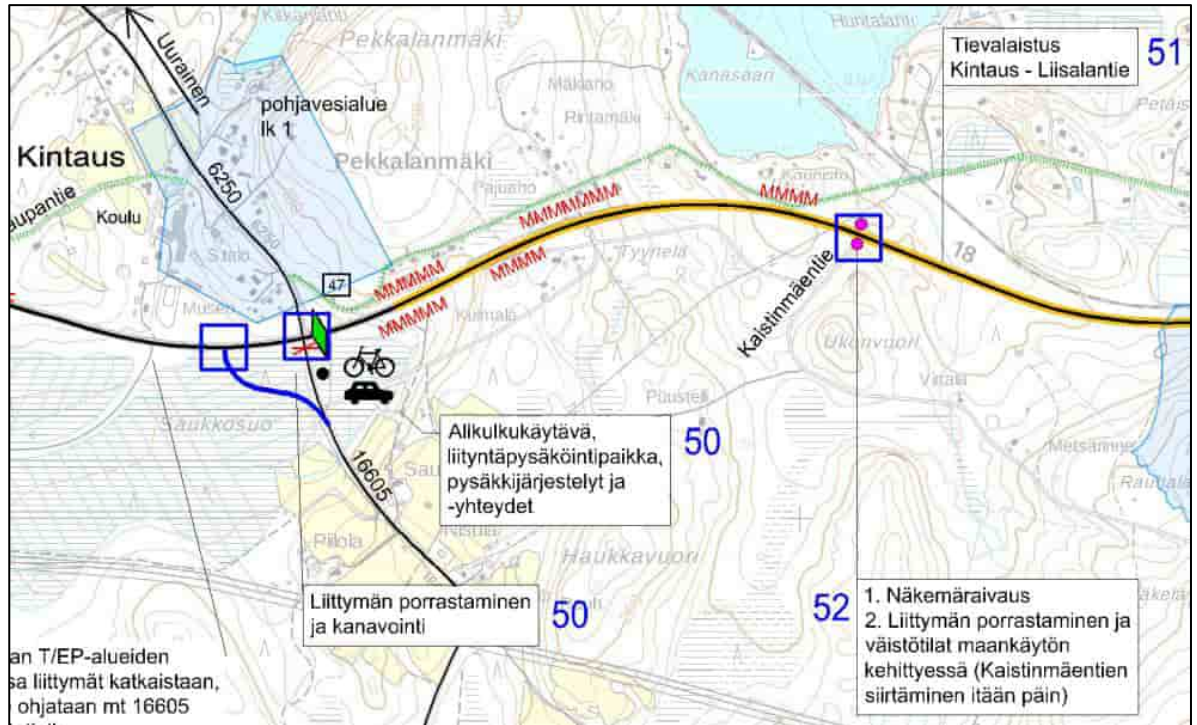
Tieosa 46. Kaupantie, Kivilinnantie

6.2.2026

SL

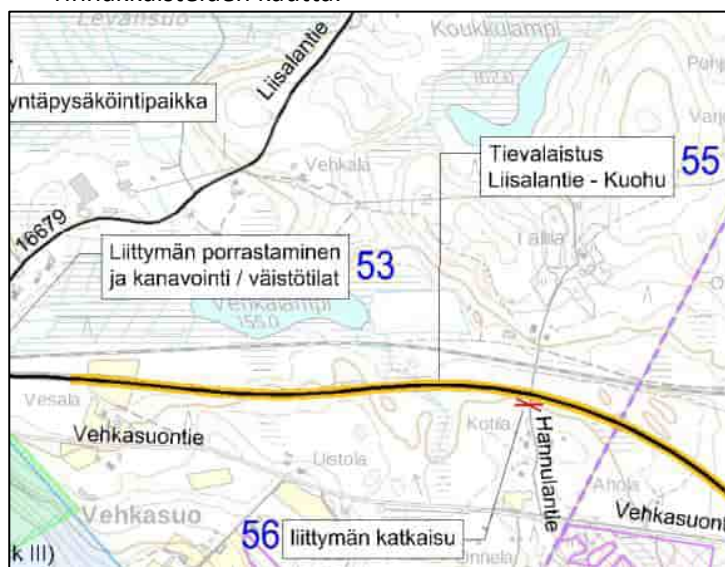
- **Tieosa 47:**

- KINTAUS (pohjoispuoli), 6250 (Räihäntie): Liittymän porrastaminen ja kanavointi,
- KINTAUS (eteläpuoli), 16605 (Jussilanperäntie): Liittymän porrastaminen ja kanavointi,
- Kaistinmäentie (pohjoispuoli): 1. Näkemäraivaukset. 2. Liittymän porrastaminen ja kanavointi maankäytön kehittyessä (Kaistinmäentien siirtäminen itään päin),

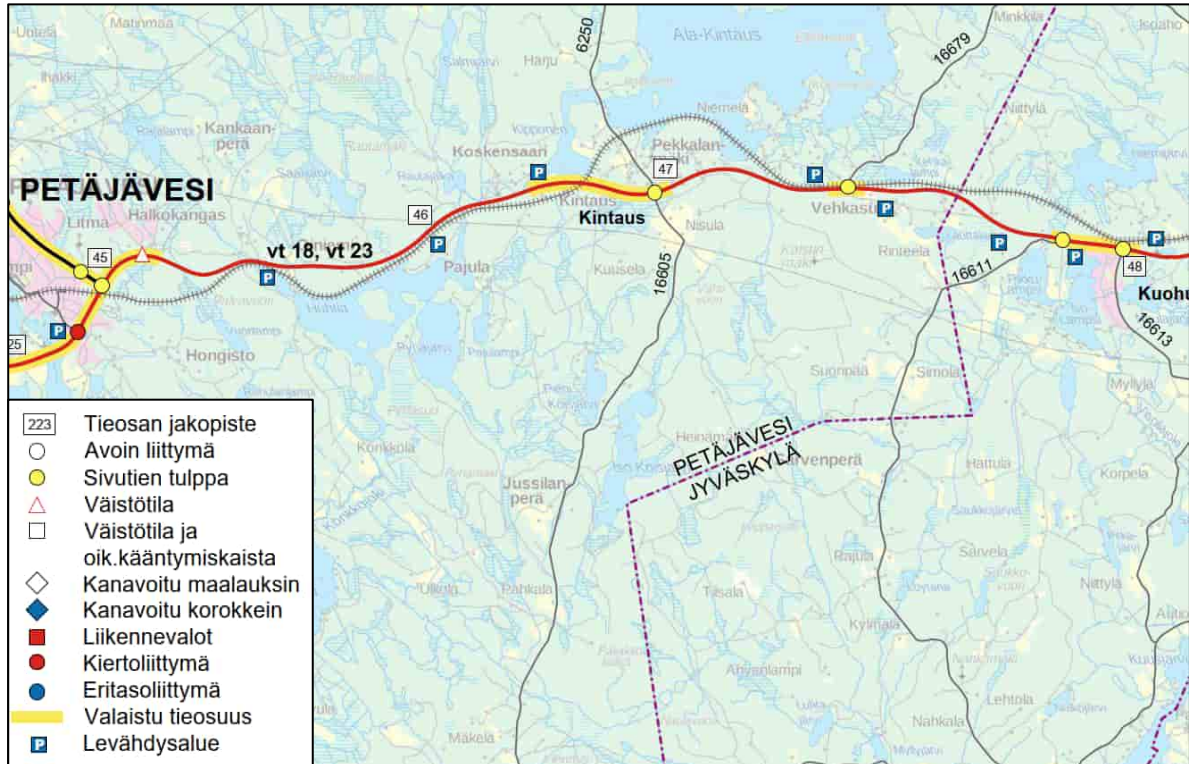

Tieosa 47. 6250 (Räihäntie), 16605 (Jussilanperäntie), Kaistinmäentie.

- Hannulantie (eteläpuoli): yksityistieliittymän katkaisu, yhteys olemassa olevien rinnakaisteiden kautta.

Tieosa 47. Hannulantie.

Kuva 36. Selvitysalueen maantieverkko, liittymäjärjestelyt maantieliittymissä ja vilkkaimmissa katu- ja yksityistieliittymissä, levähdysalueet ja valaistut tieosuudet.

4.13.2 Rautatie

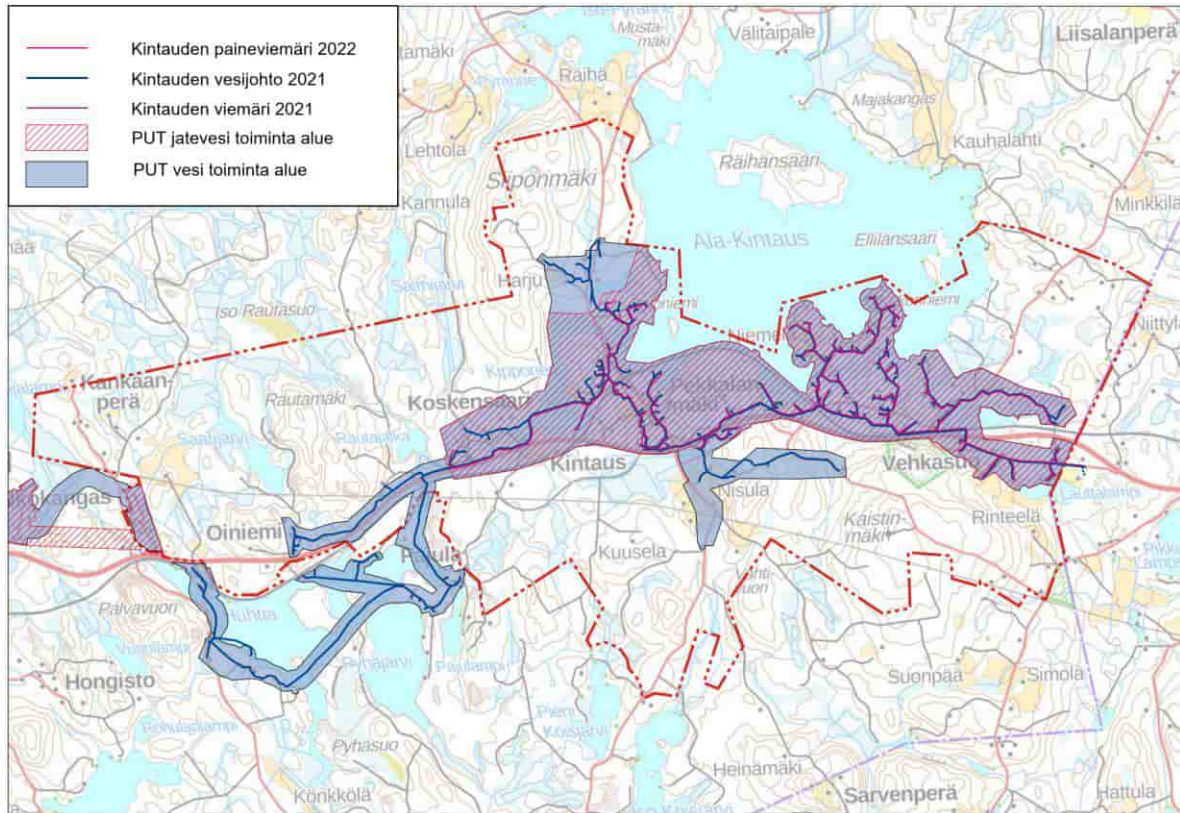
Kyläalueen sekä Ala-Kintaus- ja Kipponen-järvien välissä kulkee Jyväskylä-Haapamäki-Seinäjoki -rata. Jyväskylä–Haapamäki-rataosuudella on 8000 matkustajaa/vuosi. Vuoroja on 3 kpl vuorokaudessa molempiin suuntiin. Matka-aika Petäjäveden keskustasta Jyväskylään on vajaa puoli tuntia. Rautatien tasoliittymiä on jäljellä kaksi, vartioitu Liisalantien tasoristeys ja kevytliikenteen käytössä oleva Petäjäahontien tasoristeys; sen lisäksi on useita yksityistien tai tilatien tasoylytyistä.

4.14 Kunnallistekniikka ja energiahuolto

Kintaudella on varsin kattava vesi- ja viemäriverkosto.

6.2.2026

SL

Kuva 37. Vesi- ja viemäriverkosto. Vuoden 2021-2022 tilanne.

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (julkaisu 3/2010) on laatinut Keski-Suomen maakunnan strateginen vesihuollon kehittämissuunnitelma 2009-2020:n.

Suunnittelualuetta koskevat asiat/otteet tekstistä kehittämissuunnitelman liitteestä 17, Petäjavesi:

Vesivarat, vedenhankinta, johtaminen

Kintauden alueelle vesi tulee Jyväskylästä. Osa Kintauden verkostosta kuuluu vesiosuuskunnalle ja osa Petäjaveden kunnalle. Työnjako on kuitenkin se, että osuuskunta huolehtii vedenjakelusta ja kunta viemäreistä.

Viemärointi, jätevesien käsittely, lietteet

Kintauden alueen jätevedet johdetaan Jyväskylän seudun keskuspuhdistamolle Nenäinniemeen. Viemäriin on liittynyt 54 % Petäjaveden kunnan asukkaista.

Maankäyttö ja vesihuolto

Kaavoituksen ja vesihuollon yhteensovittaminen on toiminut hyvin.

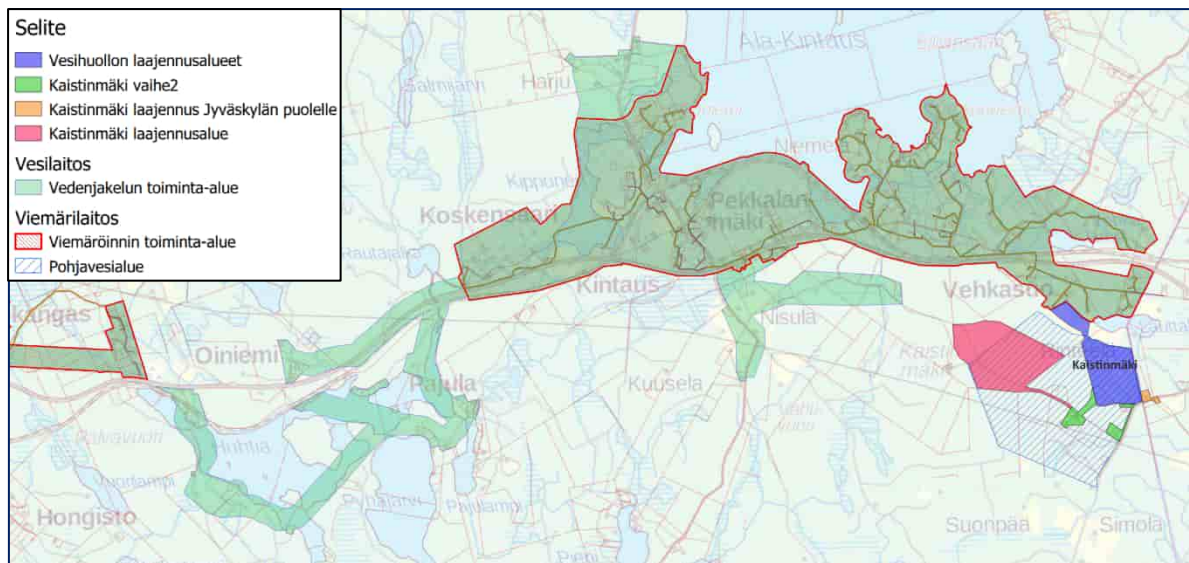
Vesihuollon toimintavarmuus ja kehittämistarpeet vesihuollossa

Kunnan vedenottamoista ainoastaan Syrjäharju riittäisi yksinään huolehtimaan koko verkoston vedentarpeesta. Kytöharjun vedenottamo valmistui vuonna 2010. Tilanne on kuitenkin epätodennäköinen, koska Hätälän ja Kaivannon ottamot sijaitsevat eri pohjavesialueilla. Uusia vedenottopaikkoja etsitään. Kunnalla on oma aggregaatti, jota on mahdollista käyttää molemmilla vedenottamoilla.

Viemärivuotovesien määrää pyritään vähentämään. Vuotovesiselvitys on tehty vuonna 2023. Keskustan jätevedenpuhdistamoon valmistunut vuonna 2011. Petäjäveden kunnan eteläiselle haja-asutusalueelle on tehty yleissuunnitelma, jossa tarkastellaan vesijohdon ja viemärin rakentamista. Hankkeella ei ole vielä aikataulua. Keskustan uuden jätevedenpuhdistamon rakentaminen on suunniteltu aloitettavaksi vuonna 2009.

Kehityssuunnitelman liitteessä 24 ”Vesihuollon alueellinen yhteistyö Keski-Suomessa” Petäjäveden kohdalla kerrotaan, että Kintauden alueelle vesi toimitetaan Jyväskylästä ja Petäjäveden Kintauden alueen jätevedet käsitellään Jyväskylän Nenäinniemen puhdistamolla. Kuivattu puhdistamoliete toimitetaan Mustankorkealle kompostoitavaksi.

Petäjäveden toiminta-alueelle on tehty Petäjäveden vesihuollon toiminta-alueiden päivitys 24.5.2022, Antti Smolander Oy, kuva ohessa.

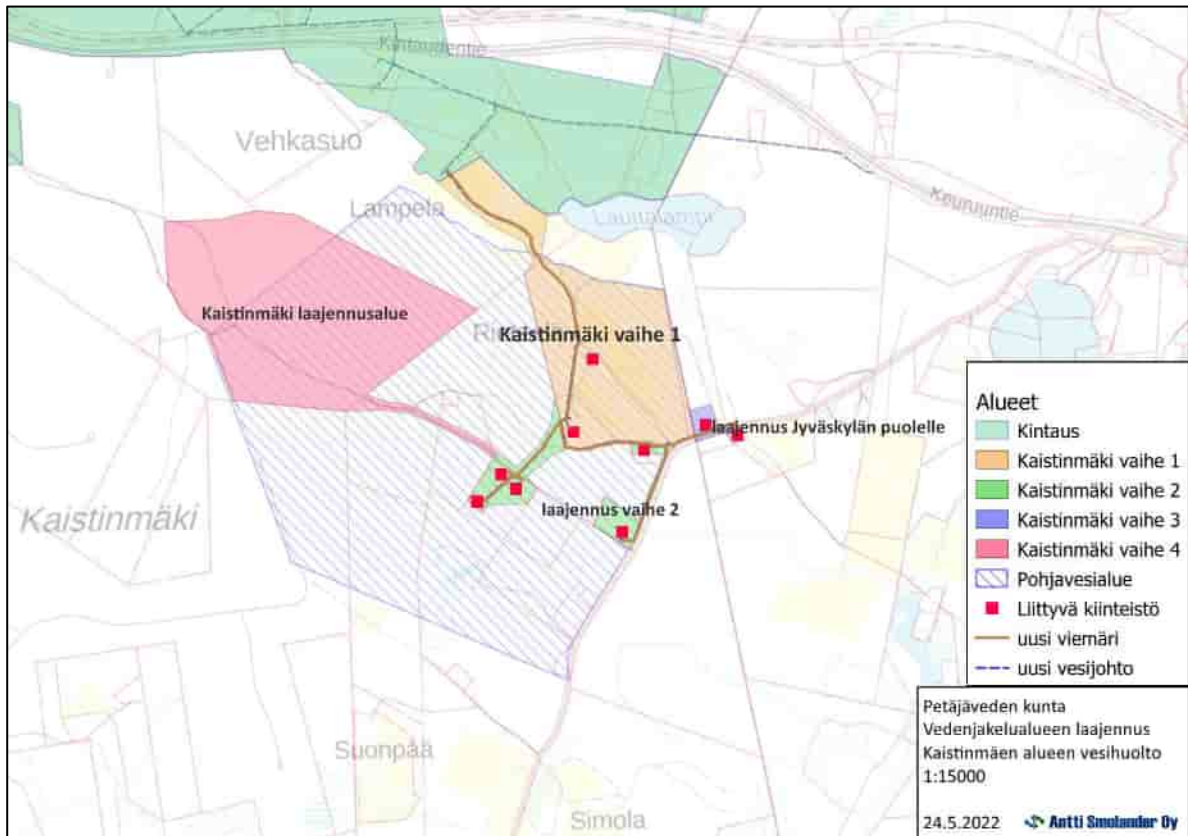

Kuva 38. Ote: Petäjäveden kunta, Vesihuollon toiminta-alueiden päivitys 24.5.2022, Antti Smolander Oy.

Kaistinmäelle on tehty vaiheittainen toteutus suunnitelma: Vedenjakelualueen laajennus, **Kaistinmäen alueen vesihuolto, 24.5.2022**, Antti Smolander Oy, kuva ohessa.

6.2.2026

SL

Kuva 39. Ote: Petäjäveden kunta, Vesihuollon toiminta-alueiden päivitys 24.5.2022, Antti Smolander Oy.

Osayleiskaavan alueella sijaitsee Fingridin 110 kV voimajohto Jyväskylä - Petäjävesi P(1218) yhteisellä voimajohtoalueella Elenian 110 kV voimajohdon kanssa. Voimajohtojen sijainti on merkitty kuvaan 40.

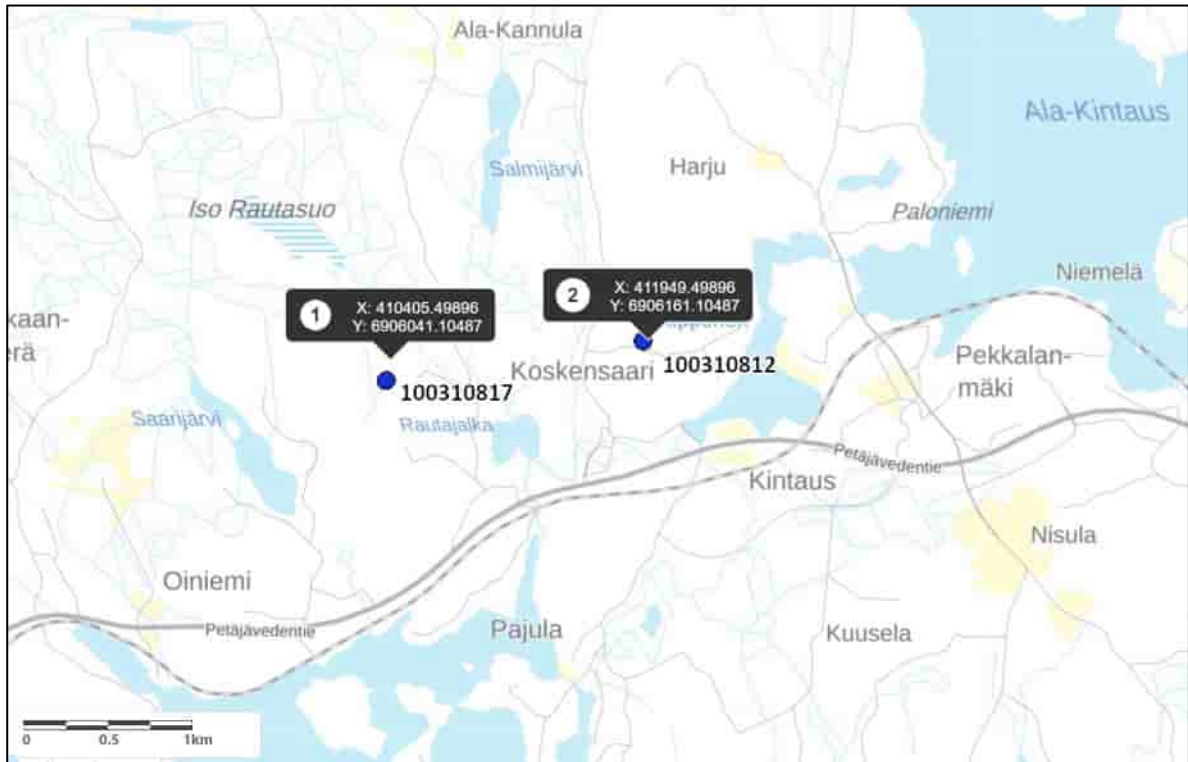

Kuva 40. Voimajohtojen sijainti.

4.15 Ympäristöhäiriöt

4.15.1 Pilaantuneet maat

Suunnittelualueella on kaksi pilaantuneiden maa-alueiden MATTI-rekisteriin merkittyä kohdetta. Toinen on ampumarata-alue ja toinen lietteenkaatopaikka Koskensaaren ruukinalueen pohjoispuolella.

Kuva 41. Ampumarata ja lietteenkaatopaikka. KARPALO, PIMA-rekisterikohteita.

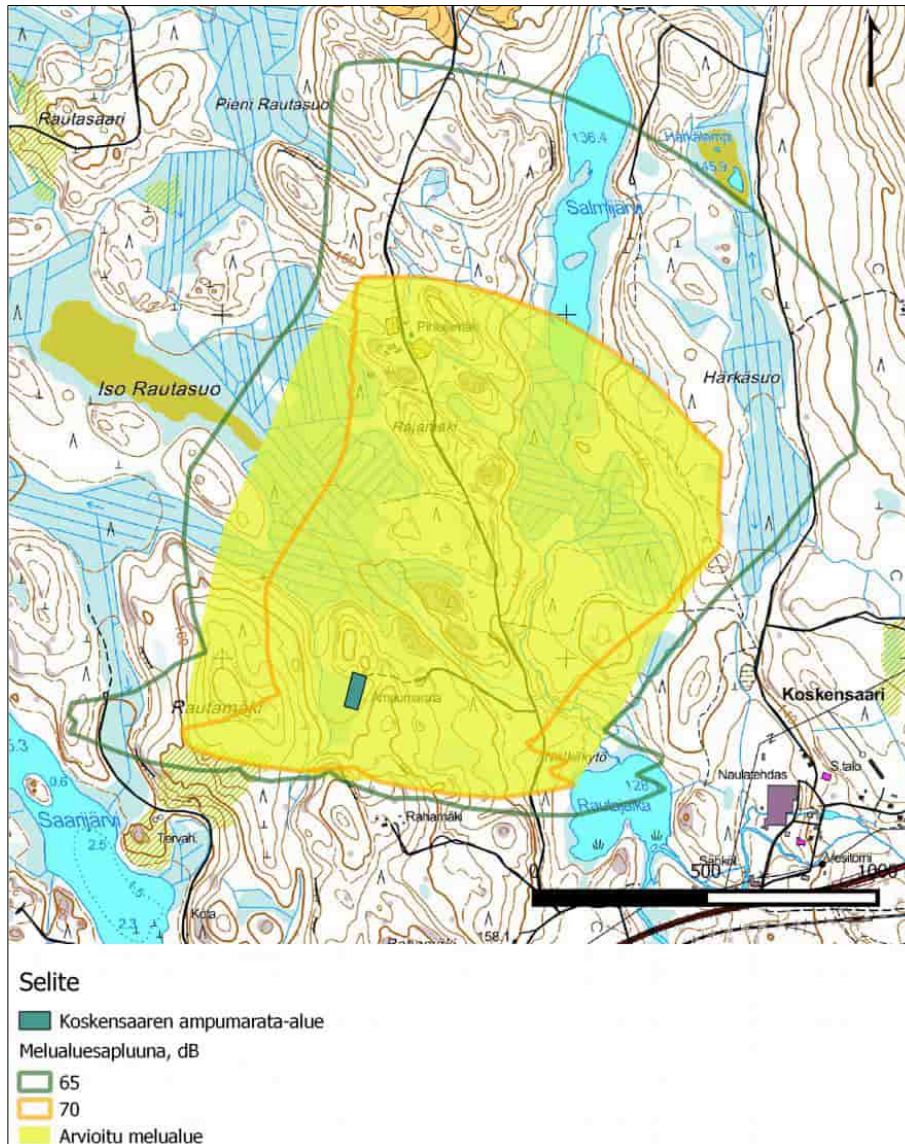
Suunnittelualueelle sijoittuu Koskensaaren ampumarata. Petäjäveden riistanhoitoyhdistyksen ampumarata on osoitettu maakuntakaavassa maakunnallisesti merkittävänä ampumaratana. Maakuntakaavaa varten on tehty selvitys ampumaradoista (Keski-Suomen maakuntakaavaan ehdotetut ampumaradat, 2015).

Koskensaaren ampumaradalla on voimassa oleva ympäristölupa. 2015 laaditun selvityksen mukaan laukausten määrä radalla on vähäinen eikä toiminnasta arvioida johtuvan ympäristöriskejä. Ampumaradan lähellä ei myöskään ole häiriintyviä kohteita. Ampumarata ei sijaitse pohjavesialueella. Ampumaradan alueella ei ole luonnon suojelukohteita.

Kaavoituksessa huomioitava ampumarataa ympäröivä arvioitu melualue esitetty seuraavassa kuvassa. (sisältää Maanmittauslaitoksen maastokartta 1:100 000 ja peruskartta-aineistoa 05/2015).

6.2.2026

SL

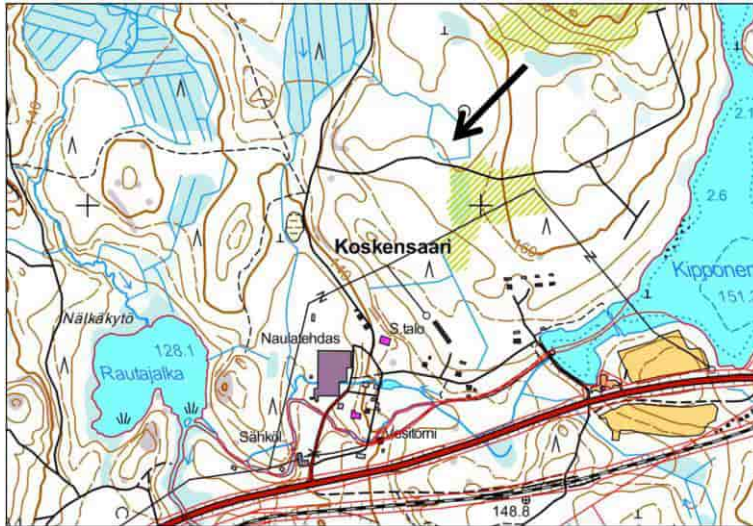

Keski-Suomen maakuntakaavaan ehdotetut ampumaradat, 2015. Kartta: melualue.

Alueelle on tehty **maaperän pilaantuneisuusarvio** (Ramboll Finland Oy, 03.09.2015) Koskensaaren tehtaiden vanha lietteenlätjitysalueelle. Petäjäveden Kintaudessa sijaitsevalta Helsingin Rauta Oy:n Koskensaaren naulatehtaalta noin 600 m koilliseen sijaitsee tehtaan vanha vuonna 1992 kunnostettu lietteenkaatopaikka. Kaatopaikalle on sijoitettu tehtaan pintakäsittelylaitoksen lietteitä sekä käytettyjä peittaus- ja pesukylpyjä.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on 21.5.2014 antanut päätöksen Koskensaaren tehtaille ympäristölupamääräysten tarkistamiseksi. Helsingin Rauta Oy:n toimeksiannosta Ramboll Finland oy on toteuttanut läjitysalueella ja sen ympäristössä ympäristötekniisiä selvityksiä kesällä 2015 em. ympäristölupamääräyksen edellyttämien selvitysten laatimista varten.

Lietteenlajitusalue sijaitsee Koskensaaren tehtaiden koillispuolella, noin 600 metrin etäisyydellä tehdasalueesta (kiinteistö 592-401-2-199, kuva ohessa). Lajitusalue on nykyisellään metsittynyttä aluetta ja sen ympäristö on metsätalouskäytössä.

Lietteenlajitusalueen sijainti.

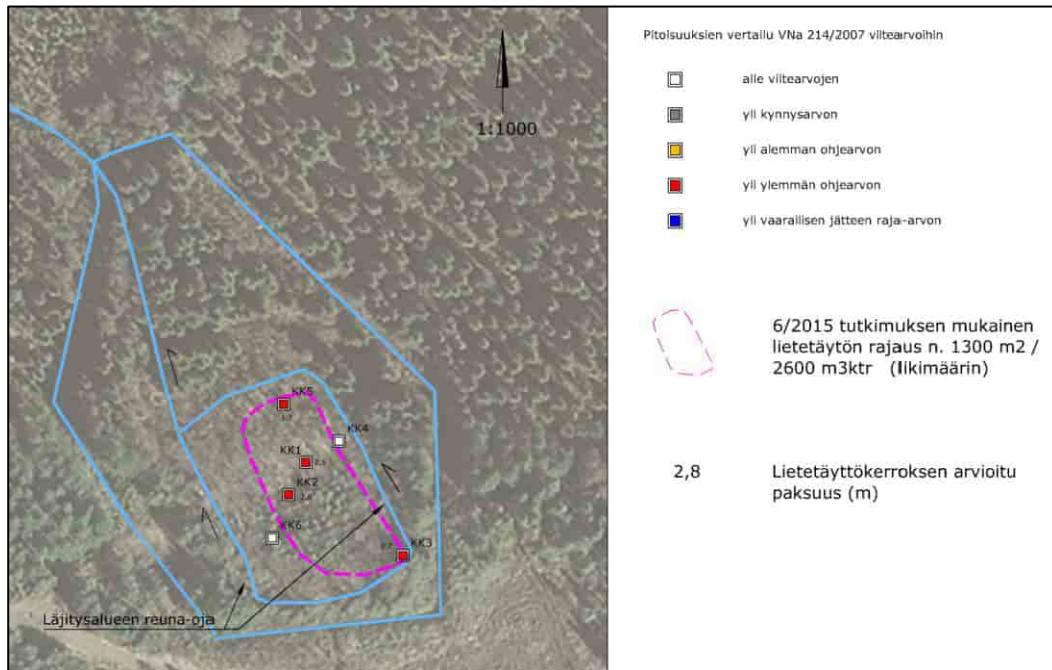
Arvion mukaan suoran viitearvovertailun mukaisesti lajitusalueen lietettä sisältää VNa:n 214/2007 mukaisen ylemmän ohjearvon ylittäviä sinkkipitoisuuksia, jolloin alue luokitellaan pilaantuneeksi. Muiden tutkittujen haitta-aineiden osalta ylemmän ohjearvotason ylityksiä ei todettu. Vaarallisen jätteen raja-arvotason ylittäviä kokonaispitoisuuksia ei lajitusalueen täytössä todettu.

Liukoisuuskriteerin mukaisesti lajitusalueen lietettä vastaa liukoisuusominaisuuksiltaan pysyvää jätettä muutoin paitsi fenoli-indeksiin, liukoisien sulfaatin sekä liuenneiden aineiden kokonaismäärän (TDS) osalta, joiden mukaan lietettä luokitellaan tavanomaiseksi jätteeksi.

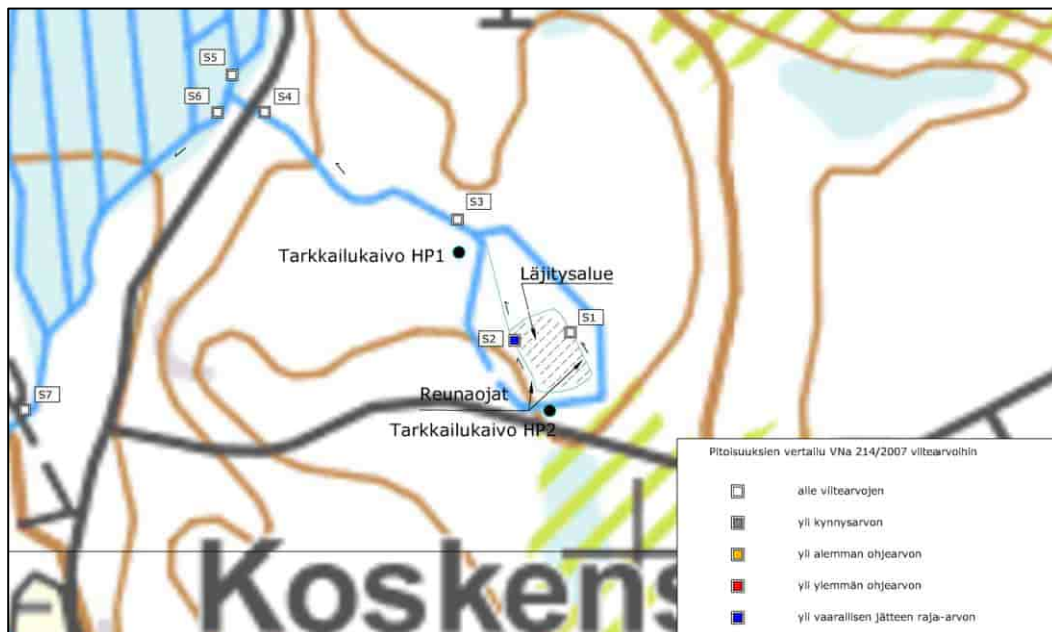
Lajitusalueen ympärys- ja laskuojan pohjasedimentin osalta määritettyjen raskasmetallin pitoisuudet alittivat kynnsarvot lukuun ottamatta näytesteessä S2 (lajitusalueen laskuoja ennen ympärysojen yhtymäkohtaa) todettua kynnsarvon ylittävää arseenipitoisuutta ja ylemmän ohjearvo ja vaarallisen jätteen raja-arvon ylittävää sinkkipitoisuutta. Näyttöotteiden pistekartat ohessa.

6.2.2026

SL

Piirros: YMP.1510020332_1. Tutkimuspistekartta (Maaperän pilaantuneisuusarvio, Ramboll Finland Oy, 03.09.2015)

Piirros: YMP.1510020332_2. Sedimenttinäytepisteet (Maaperän pilaantuneisuusarvio, Ramboll Finland Oy, 03.09.2015).

Pohjaveden laadun osiossa todetaan, että pohjavesi läjäytysalueen ympäristössä on kemialliselta laadultaan heikentynyttä kohonneiden rauta-, mangaani- ja sinkkipitoisuuksien vuoksi. Ljäytysalueen alapuolella myös nikkelin pitoisuus on ajoittain ylittänyt pohjaveden ympäristölaatu-normin. Pohjaveden pH on talousveden laatusuositukseen verrattuna liian alhainen.

Myös pintaveden laatu läjitysalueen alapuolisessa ojassa on kemialliselta laadultaan heikentynyttä, joskin nikkelin ympäristölaatonormi on ylittynyt ainoastaan läjitysalueen ympärysojassa. Laskuojassa tai Härkäsuonojassa nikkelin ympäristölaatonormin ylityksiä ei ole havaittu. Tarkkailutuloksista selviää kuitenkin selvästi läjitysalueen veden laatua heikentävä vaikutus Härkäsuonojalla saakka kohonneina pitoisuuksina erityisesti mangaanin, raudan ja sinkin osalta.

Riskitarkastelussa todetaan, että vaikka lietetäytössä todetut sinkkipitoisuudet ylittävät PIMA-asetuksen mukaisen ylemmän ohjearvotason, täytössä esiintyvät raskasmetallipitoisuudet eivät kaiken kaikkiaan ole merkittävän suuria. Raskasmetallien liukoisuudet tehdyssä testauksessa olivat hyvin alhaiset. Näin ollen pelkän numeerisen viitearvovertailun perusteella kyseessä on pilaantuneeksi luokiteltava, mutta ei erityistä ympäristöhaittaa aiheuttava kohde, kun vielä huomioidaan, että läjitysalue on maisemoitu 0,7-1,5 metrin paksuisella puhtaalla maaineskerroksella, alueella ei oleskella eikä se ole merkittävää virkistysaluetta. Suoraa kosketusta alueelle sijoitettuun sinkkipitoiseen lietteeseen ei siten pääse tapahtumaan eikä liete rajoita kasvien kasvua tai eläinten viihtymistä alueella. Läjitysalueesta aiheutuvien ympäristöriskien ja kuormituksen kannalta olennaisempi asia onkin todettujen haitta-ainepitoisuuksien ja niiden liukoisuuksien sijasta täytössä käynnistynyt haponmuodostus. Läjitysalueen sulkemisen yhteydessä toteutetun kalkki- ja tuhkalisäyksen neutralointikapasiteetti on todennäköisesti loppunut ja täyttökerrokseen kulkeutuva happi aiheuttaa raudan hapettumista ja yhdessä lentotuhkan sisältämän sulfaatin kanssa suotoveden happamoitumista. Suotoveden happamoituminen aiheuttaa edelleen täyttökerroksessa olevien ja mahdollisesti myös alueen maaperässä luontaisesti esiintyvien metallien liukenemista ja kulkeutumista pohja- ja pintaveteen.

Riskitarkastelun perusteella vanhasta lietteiden läjitysalueesta ei aiheudu terveyshaittaa. Läjitysalueen vaikutus ympäristöön ilmenee lähialueen pohjaveden laatua ja alapuolisen pintavesireitin veden laatua heikentävänä vaikutuksena. Pohjavesivaikutus jää alueen topografiasta ja maaperäolosuhteista johtuen paikalliseksi, eikä siitä siten aiheudu olennaista haittaa. Pintavesivaikutusten osalta läjitysalueelta tuleva kuormitus kohottaa alapuolisten ojien rauta- mangaani- ja sinkkipitoisuuksia huomattavasti, joskaan lähialueen ojat eivät omaa kalataloudellista, ekologista tai virkistyksestä arvoa. Kuitenkin läjitysalueen kuormitus ilmenee myös kauempana alapuolisessa purkuvesistössä lisäten naulatehtaan alueelta purkuvesistöön tulevaa rauta- ja mahdollisesti myös sinkkikuormaa.

Raportissa on esitetty jatkotomenpiteet kunnostustarvesta ja -menetelmistä, kunnostuksen toteuttamisesta, pohja- ja pintavesitarkkailusta, pintakäsittelylietteiden entisen kaatopaikan pohja- ja pintavesitarkkailun tulokset 25.5.2015 sekä aiemmat v. 2002-2015 tulokset.

Tarkemmat tiedot mitoitusperiaatteesta ja mitoitusluvuista on PIMA-raportissa.

4.15.2 Melu

Osayleiskaavoitusta varten tehtiin liikennemeluselvitys syksyllä 2025 (Taratest Oy). Mallinuksissa on huomioitu alueeseen vaikuttavat merkittävimpien teiden ja katujen sekä läheisyydessä

sijaitsevan pääradan liikenteen aiheuttamat keskiäänitasot nykytilanteessa sekä ennustetilanteessa vuodelle 2050.

Meluselvityksessä on sovellettu seuraavia ohjearvoja ja määräyksiä: Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista 993/1992, Ympäristöministeriön asetus rakennuksen ääniympäristöstä sekä Uudenmaan ELY-keskuksen opas *Melun ja tärinän torjunta maankäytön suunnittelussa*.

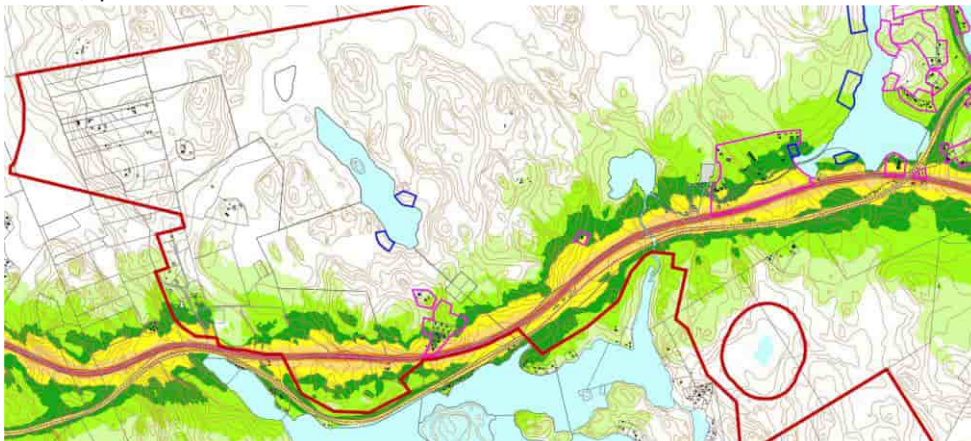
Yleiskaava-alueen länsipuolella Oiniemen ja Koskensaaren alueella päivä- ja yöaikaiset meluvyöhykkeet ulottuvat nyky- ja ennustetilanteessa osittain kaavoitettavan alueen asumiseen ja oleskeluun tarkoitetuille alueille. Melulähteiden pohjoispuolella päiväaikainen 55 dB meluvyöhyke sekä yöaikaiset keskiäänitason meluvyöhykkeet 45 dB ja 50 dB leviävät monin paikoin asumiseen ja oleskeluun tarkoitetuille alueille nyky- ja ennustetilanteessa.

Yleiskaava-alueen itäpuolella Pekkalanmäen ja Vehkasuon alueella päivä- ja yöaikaiset meluvyöhykkeet ulottuvat nyky- ja ennustetilanteessa osittain kaavoitettavan alueen asumiseen ja oleskeluun tarkoitetuille alueille. Melulähteiden pohjois- ja itäpuolella päiväaikainen 55 dB meluvyöhyke sekä yöaikaiset meluvyöhykkeet 45 ja 50 dB leviävät monin paikoin asumiseen ja oleskeluun tarkoitetuille alueille nyky- ja ennustetilanteessa.

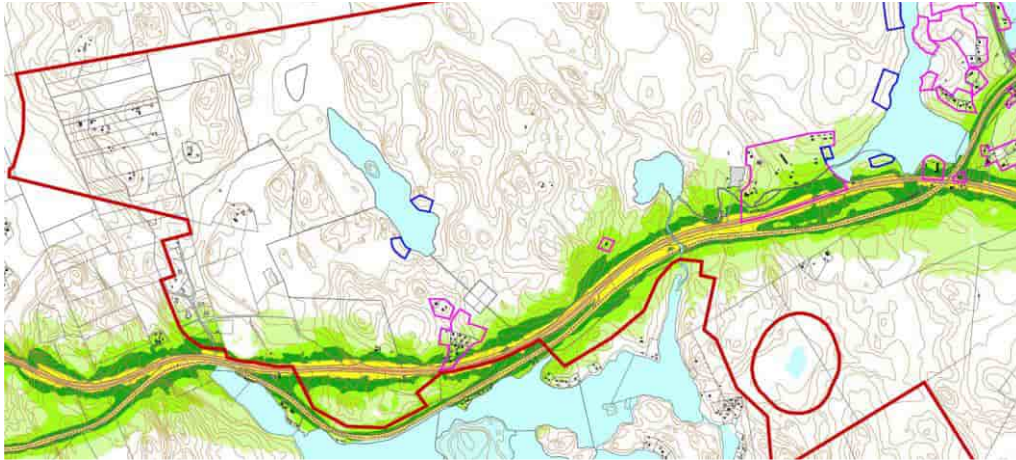
Kauempana melulähteistä on paljon alueita, joissa keskiäänitason päivä- ja yöaikaiset ohjearvot saavutetaan hyvin. Myös virkistysalueilla (V, VV) ohjearvot saavutetaan pääasiallisesti hyvin. Laskentojen perusteella ennustetilanteen kasvavat liikennemäärät eivät vaikuta alueen keskiäänitasoihin merkittävästi.

Uusien asuinalueiden keskiäänitason ohjearvo ulko- ja oleskelualueilla on päiväsaikaan 55 dB ja yöaikaan 45 dB. Täydennysrakentamisessa päiväajan ohjearvo on 55 dB ja yöajan ohjearvo 50 dB. Teollisesta toiminnasta ei saa aiheutua lähimmille asuinalueille päiväsaikaan yli 55 dB keskiäänitasoja eikä yöllä yli 45/50 dB keskiäänitasoja. Saarijärven läheisyyteen sijoittuvien vapaa-ajan alueiden osalta on hyvä huomioida ampumaradan sijoittuminen ja sen mahdolliset meluvaikutukset.

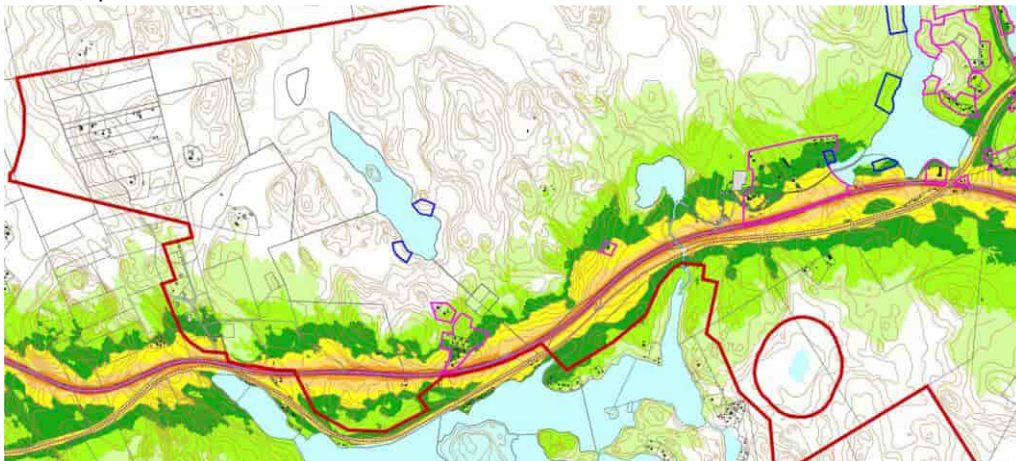
Melu / päivällä 2025

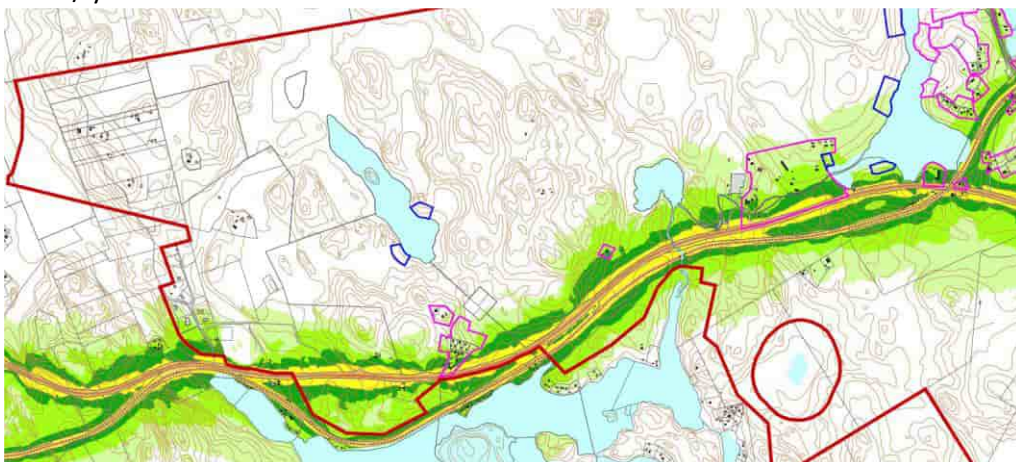
Melu / yöllä 2025

Melu / päivällä 2050

Melu / yöllä 2050

Liikennemeluselvytys. Kuvat: Taratest, 2025

4.15.3 Tärinä

Osayleiskaava-alueelle laadittiin laskentaan pohjautuva rautatieliikenteen tärinäselvitys syksyllä 2025 (Taratest Oy). Tärinän mitoitus on laadittu tavarajunien laskentaparametreilla.

Alueen raideliikennetiedot perustuvat Fintrafficin Digitraffic-palvelun lokakuun 2024 aineistoon, josta on valittu tarkasteluun ajanjakson viikkain päivä. Nykytilanteessa alueen läpi kulkee päivittäin muutamia tavarajunia sekä paikallisjunia. Ennustetilanteessa junien kapasiteetti lisääntyisi 20 % vuoteen 2050 mennessä. Liikennetärinän arvioinnissa käytettiin painotietona 2800 tonnia ja nopeutena 80 km/h, mutta todellisuudessa iso osa raskaista tavarajunista ajaa alueella alemmaa nopeutta.

Tärinäalueiden rajausta kaavoituksessa perustuu maaperän värähtelyyn, jonka perusteella voidaan arvioida alueen soveltuvuutta erilaisiin käyttötarkoituksiin. Kartoituksen pohjalta alue rajataan ja luokitellaan normaalikuntoisten rakennusten tärinänsietokyvyn perusteella kolmeen vyöhykkeeseen, V, H ja E. V-alueella tärinä on niin voimakasta, että se voi aiheuttaa vahinkoriskin rakennuksille tai rakenteille. H-alueella vaurioita ei yleensä aiheudu hyväkuntoisiin ja tavanomaisiin rakennuksiin, mutta tärinä yleensä haittaa asumismukavuutta. E-alueella tärinä voi häiritä asumismukavuutta. Kaavan suunnittelussa olennaisinta on V-alueen laajuus rautatien ympäristössä.

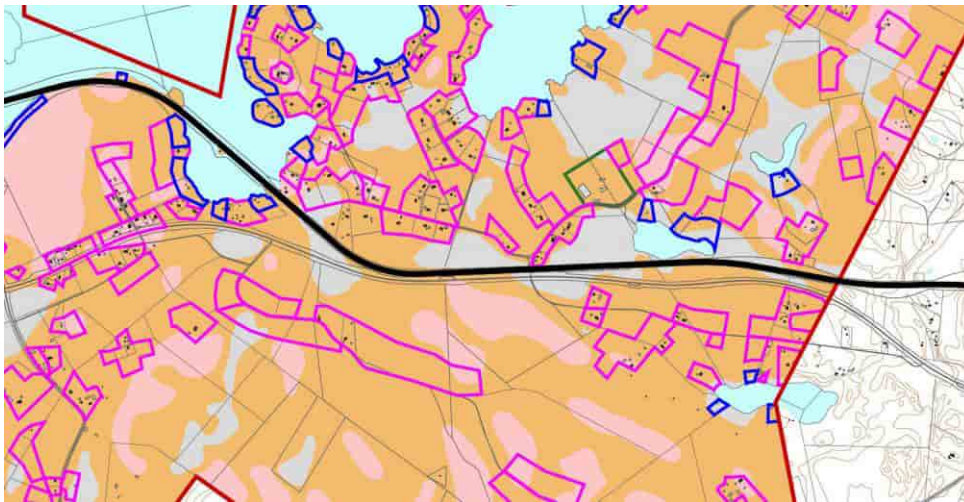
Asumismukavuutta tarkastellaan Suomessa neljässä eri värähtelyluokassa:

Värähtelyluokka	Olosuhteet	Värähtelyn tunnusluku $V_{w,95}$ [mm/s]
A	Hyvät asuinolosuhteet. <i>Ihmiset eivät yleensä havaitse tärinää.</i>	≤ 0,10
B	Suhteellisen hyvät olosuhteet. <i>Ihmiset voivat havaita tärinän, mutta se ei ole häiritsevää.</i>	≤ 0,15
C	Suositus uusien rakennusten ja väylien suunnittelussa. <i>Keskimäärin 15 % asukkaista pitää tärinää häiritsevänä ja voi valittaa häiriöstä.</i>	≤ 0,30
D	Olosuhteet, joihin pyritään vanhoilla asuinalueilla. <i>Keskimäärin 25 % asukkaista pitää tärinää häiritsevänä ja voi valittaa häiriöstä.</i>	≤ 0,60

Rautatieliikenteen runkomelu tarkoittaa maaperän kautta leviävän värähtelyn aiheuttamaan sisätiloissa havaittavaa ääntä, joka syntyy vaunun pyörän ja kiskon kosketuksen aiheuttamasta värähtelystä. Runkomelulle suositellut raja-arvot on esitetty VTT:n julkaisussa *Maaliikenteen aiheuttaman runkomelun arviointi* (2009).

Kohteessa pääasiallinen tärinää johtava maalaji on kiinteä kallio tai hiekkamoreeni, jotka johtavat matalataajuista junaliikenteen aiheuttamaa tärinää melko heikosti. Laskennan perusteella tärinä ei rajoita asumismukavuuden ja rakenteiden vaurioitumisen osalta suunnittelualan maankäyttöä, mikäli tulevat rakennukset sijoitetaan yli 33 m etäisyydelle junaradan keskilinjasta.

Osayleiskaava-alueella olevat pehmeän maan alueet ovat pieniä ja paikallisia alueita. Niistä erityisesti saraturvealueita sijoittuu paikoin junaradan alueelle. Tällaisilla alueilla värähtelyluokitus C saavutetaan laskennan perusteella vasta noin 3 km etäisyydellä radasta, eikä sitä ole esitetty tärinän leviämiskartalla. Junaradan läheisyyteen pehmeälle turvealueelle ei sijoitu merkittäviä asumisen, palvelun tai teollisuuden käyttöön tulevia alueita. Selvästi pehmeille maaperille rakennettaessa rakennukset suositellaan joko paaluttamaan tai rakennettavan alueen massat tulisi vaihtaa. Tärinämittausten teettämistä suositellaan kuvassa x esitetyille alueille, mikäli niille sijoitetaan uudisrakentamista.

Laskennallisen tarkastelun perusteella junaliikenteen aiheuttama 35 dB runkomeluyöhyke ulottuu kiskoparin ulommasta kiskosta noin 46,5 metrin etäisyydelle, kun ollaan hiekkamoreenin alueella ja n. 150 m etäisyydelle, kun junarata ja tarkasteltava alue sijaitsevat kallioalueella.

5 KAAVAPROSESSIN VAIHEET

5.1 Vireilletulo

Petäjaveden kunnanhallitus päätti käynnistää Palvalahti-Kintaus osayleiskaavamuutoksen ja -laajennuksen sekä Petäjaveden rantaosayleiskaavan osittaisen muutoksen 20.6.2022 §163.

5.2 Valmisteluvaihe

Osayleiskaavan aloituskokous järjestettiin 16.9.2022. Aloituskokouksessa käytiin läpi mm. kunnan tavoitteet kaavaa varten.

Osayleiskaavan aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu järjestettiin Teams-etäkokouksena 27.10.2022.

Hankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli yleisesti nähtävillä 23.11.-23.12.2022 kunnan verkkosivuilla ja viraston aukioloaikoina myös kunnanvirastolla.

Maanomistajille lähetettiin ennakkokysely vireilletulon tiedottamisen yhteydessä. Vastauksia saatiin noin 50.

Petäjaveden kunnanvaltuusto hyväksyi kaavan mitoitusperusteet 28.10.2024 § 49.

Petäjaveden kuntarakennelautakunta päätti asettaa luonnosvaiheen aineiston nähtäville valmisteluvaiheen kuulemista varten 30 päiväksi 26.3.2025. § 24.

Kaavaluonnos oli nähtävillä 2.4 – 2.5.2025

5.3 Ehdotusvaihe

Täydennetään myöhemmin.

5.4 Hyväksymisvaihe

Täydennetään myöhemmin.

5.5 Voimaantulo

Täydennetään myöhemmin.

6 OSALLISTUMINEN JA VUOROVAIKUTUS

Yleiskaavan osallistamisesta ja vuorovaikutuksesta on laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS), joka on kaavaselostuksen liitteenä (liite 1).

Osallisilla on oikeus ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä. Osallinen voi olla yhteydessä kaavan laatijaan ja kunnan virkamiehiin kaavaan liittyvissä asioissa koko kaavaprosessin ajan. Yhteystietoja on esitetty luvussa 13 YHTEYSTIEDOT.

Kaavoituksen eri vaiheissa esitettyjen mielipiteiden ja muistutusten koosteet kirjataan kaavaselostukseen / erilliseen raporttiin, jossa esitetään kirjalliset vastineet mielipiteisiin ja muistutuksiin.

Kaavan välittömät vaikutukset ulottuvat kaava-alueelle mutta jossain määrin vaikutuksen ulottuvat kaava-alueen ulkopuolelle esimerkiksi liikenteen muodossa.

Osallisilla on mahdollisuus antaa mielipiteensä ja muistutuksensa kaavan nähtävilläolon aikana kaavaluonnos- ja kaavaehdotusvaiheessa. AKL 62 §:n mukaan osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Osallisia ovat ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava vaikuttaa:

- Kaava-alueen ja siihen rajoittuvan alueen maa- ja vesialueiden omistajat
- Kaava-alueen ja kaavan vaikutusalueen asukkaat

- Kaava-alueen ja kaavan vaikutusalueen yritysten, laitosten työntekijät ja käyttäjät
- Kaava-alueen ja kaavan vaikutusalueen elinkeinonharjoittajat, maanviljelijät

Viranomaiset:

- Petäjaveden kunnan hallintokunnat
- Paloviranomaisena Keski-Suomen pelastuslaitos
- Terveysviranomaisena Jyväskylän seudun ympäristöterveys
- Keski-Suomen liitto
- Keski-Suomen museo
- Lupa- ja valvontavirasto
- Keski-Suomen elinvoimakeskus
- Väylä
- Metsäkeskus
- Naapurikuntana Jyväskylän kaupunki

Yritykset, yhteisöt, yhdistykset ja järjestöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:

- kaava-alueen kyläyhdistykset ja kylätoimikunnat
- kaava-alueen osakaskunnat (kalastuskunnat): Kintauden kalakerho ry
- teknisten verkkojen haltijat
 - Fingrid Oyj
 - Elenia
- vesiosuuskunnat
- tiehoitokunnat
- riistanhoitoyhdistykset
- Petäjaveden luonto ry
- Petäjaveden yrittäjät ry
- Metsänhoitoyhdistys Keski-Suomi
- Keski-Suomen lintutieteellinen yhdistys
- MTK/ Keski-Suomi

Osallisten listaa voidaan täydentää tarvittaessa.

6.1 Tiedotustavat

Kaavan vireilletulo

- Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu on järjestetty 27.10.2022.
- Osayleiskaavamuutoksen vireilletulosta kuulutettiin Petäjavesi-lehdessä ja kunnan internet-sivuilla www.petajavesi.fi.
- Kaava-alueen maanomistajille lähetettiin tiedotekirje kaavan vireilletulosta.
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä Petäjaveden kunnantalolla, osoitteessa Suutarintie 4, 41900 Petäjavesi sekä kunnan internetsivulla www.petajavesi.fi.

6.2.2026

SL

- Osalliset ja kuntalaiset saivat jättää osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta mielipiteensä Petäjaveden kunnalle osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläolon aikana.

Kaavan mitoitus- ja suunnitteluperusteiden hyväksyminen

- Mitoitus- ja suunnitteluperusteet on käsitelty kunnanhallituksessa ja hyväksytty kunnanvaltuustossa.

Kaavaluonnos

- Kaavaluonnoksen nähtäville asettamisesta kuulutettiin Petäjavesi -lehdessä ja kunnan internet-sivuilla www.petajavesi.fi.
- Kaava-alueen maanomistajille lähetettiin tiedotekirje kaavaluonnoksen nähtäville asettamisesta.
- Kaavaluonnos on nähtävillä Petäjaveden kunnantalolla, osoitteessa Suutarintie 4, 41900 Petäjavesi sekä kunnan internetsivulla www.petajavesi.fi vähintään 30 päivän ajan.
- Osalliset ja kuntalaiset saivat jättää kaavaluonnoksesta kirjallisen mielipiteen kaavoittajalle kaavaluonnoksen nähtävilläoloajan kuluessa.
- Kintauden koululla järjestettiin kaavaluonnoksen nähtävilläolon aikana kaksi keskustelutilaisuutta alueen maanomistajille 16.4. ja 23.4.2025.

6.2.2026

SL

Kaavaehdotus

- Kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta kuulutetaan Petäjavesi-lehdessä ja kunnan internet-sivuilla.
- Kaava-alueen maanomistajille lähetetään tiedotekirje kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta.
- Kaavaehdotus on nähtävillä Petäjaveden kunnantalolla, osoitteessa Suutarintie 4, 41900 Petäjavesi sekä kunnan internetsivulla www.petajavesi.fi vähintään 30 päivän ajan.
- Osalliset ja kuntalaiset voivat jättää kaavaehdotuksesta kirjallisen muistutuksen kaavoittajalle kaavaehdotuksen nähtävilläoloajan kuluessa.
- Järjestetään tarvittaessa ehdotusvaiheen jälkeinen viranomaisneuvottelu

Kaavan hyväksyminen

- Kunnanhallitus esittää kaavan hyväksymistä kunnanvaltuustolle.
- Kunnanvaltuuston hyväksymiskäsittely
- Mikäli kunnanvaltuusto hyväksyy kaavan, kaavan hyväksymisestä kuulutetaan Petäjavesi-lehdessä ja kunnan internet-sivuilla
- Muutosta kaavan hyväksymispäätökseen voidaan hakea valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeuden ratkaisusta on mahdollista valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Kaavan voimaantulo

- Valitusajan umpeuduttua tarkistetaan, onko kaavasta valitettu ja voidaanko voimaantulo kuuluttaa.
- Kaavan voimaantulo kuulutetaan kunnan internet-sivuilla.

6.2 Viranomaisyhteistyö

- yleiskaavasta on pidetty vireilletulovaiheen AKL 66 §:n ja MRA 18 §:n mukainen aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu.
- Kaavaehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu järjestetään tarvittaessa, kun kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä ja sitä koskevat mielipiteet ja lausunnot on saatu
- Viranomaisneuvotteluihin kutsutaan ne viranomaiset, joiden toimialaa koskevia kysymyksiä neuvotteluissa on tarkoitus käsitellä.
- Kaavaluonnos käsitellään Petäjaveden kuntarakennelautakunnassa ennen nähtäville asettamista.

- kaavaehdotus käsitellään Petäjaveden kunnanhallituksessa ennen nähtäville asettamista.
- Kaavan hyväksyy Petäjaveden kunnanvaltuusto kunnanhallituksen esityksestä ja hyväksymisaineisto tarvittavine liitteineen lähetetään tiedoksi Lupa- ja valvontavirastolle.

7 TAVOITTEET YLEISKAAVAN LAADINNALLE

7.1 Yleiset tavoitteet

Kaavan yleistavoitteet sekä selvitysaineistosta nousseet tavoitteet on kirjattu osaksi liitteenä olevia mitoitus- ja suunnitteluperusteet dokumenttia.

7.2 Viranomaisten tavoitteet

Viranomaisaloitusneuvottelussa 27.10.2022 viranomaiset toivat esille oman alansa näkökulmasta kaavatyössä huomioitavia tavoitteita. Neuvottelumuistio on kaavaselostuksen liitteenä (liite 5).

Täydennetään kaavaprosessin aikana.

7.3 Paikallisten tavoitteet

Loppuvuodesta 2022 on pyydetty kommentteja alueen asukkailta kirjekyselyn avulla. Kaikille kaava-alueen kiinteistön omistajille lähetettiin ennakkokysely, jolla kartoitettiin osallisten tavoitteita. Kyselyyn saatiin yhteensä 47 vastausta. (sis. saman henkilön vastauksia eri kiinteistöiltä)

Kyselyssä pyydettiin vastaajia merkitsemään kartalle alueelta löytyviä tärkeitä paikkoja ja kehitettäviä paikkoja sekä maanomistajia pyydettiin esittämään toiveita, jos he haluavat uutta rakentamista omistamilleen kiinteistöille.

Asukkaat toivovat parempia joukkoliikenneyhteyksiä, turvallisempia kevyen liikenteen väyliä ja valaistuksen lisäämistä erityisesti koulureiteille. Valtatie 18:n ja Liisalantien risteykseen kaivataan levikkeitä, ja nopeusrajoitusten laskemista ehdotetaan vaarallisilla tieosuuksilla. Lisäksi Saukon tilalle esitetään kulttuuritieteyhteyttä.

Osa vastaajista pitävät rantarakentamista jo nyt liian tiheänä, mutta uusille kohteille, mm. Kipposen rannoille ja Liisalantien läheisyyteen, voisi olla kysyntää. Rantaan rajoittuvien tonttien rakennusoikeuksia halutaan yhtenäistettävän. Maanomistajien ja maa- ja metsätalouden tarpeet toivotaan huomioitavan kaavoituksessa, erityisesti luonnonlaidunalueiden ja myytäviksi tarkoitettujen tonttien osalta. Teollisuusalueiden sijaintia ehdotettiin tarkistettavaksi.

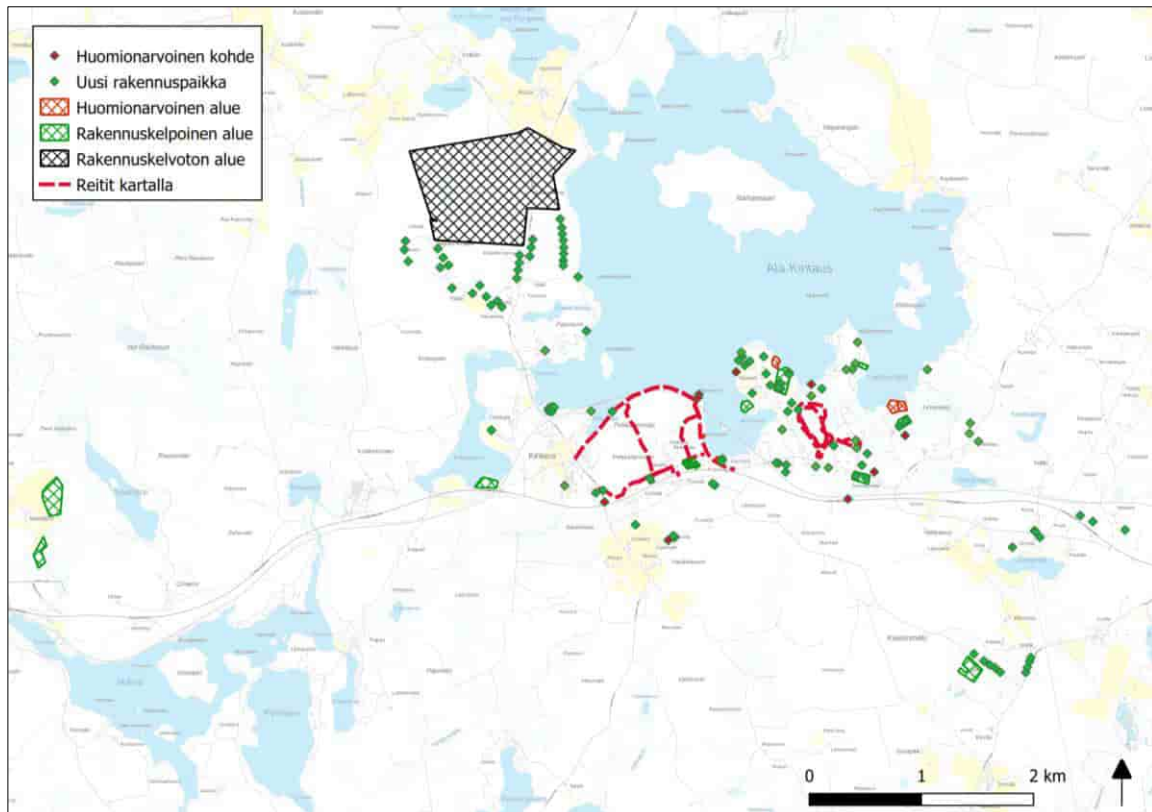
Luontoarvojen säilyttäminen ja virkistysalueiden kehittäminen koettiin tärkeiksi, ja kaavoituksessa toivotaan kuultavan paikallisia luontojärjestöjä. Lauttalampi halutaan suojella jääratahankkeilta, ja

6.2.2026

SL

Vehkasuon lähde säilyttää juomaveden hakupaikkana. Luontopolkujen ja perinnebiotooppien halutaan säilyvän. Rantapolkuja ja retkeilymahdollisuuksia tulee kehittää, mutta Pihlajaniemen uimarantaa ei haluta laajennettavan.

Kintauden koulun elinvoimaisuus on asukkaille tärkeää, ja sen yhteyteen toivotaan uusia asuinpaikkoja, jääkiekkokaukaloa sekä parempia pysäköinti- ja pyöräsäilytysratkaisuja. Elintarvikekauppaa ja vene-/uimapaikkoja rannattomille asukkaille kaivataan, mutta Niemelän latupohja ja ulkoilureitit halutaan säilyttää. Lisäksi toivotaan vähennettävän liikennemelua ja häiritsevää valaistusta.

Kuva 42. Palvalahti-Kintaus kyselytuloksia kartalla.

7.4 Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS) saatu palaute

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävänä 23.11-23.12.2022 välisen ajan. Nähtävillä oloaikana annettiin viisi lausuntoa. Kolmessa lausunnossa oli kommentoitavaa, kahdessa ei ollut huomautettavaa. Mielenkiintoa jätettiin kolme. Palautteissa nousivat esiin erityisesti teemat koskien osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) rajoittunutta nähtävillä olo aikaa kunnantoimiston joulusulun vuoksi. Ranta-alueiden kaavoittamisessa täytyy myös säilyttää riittävä väljyys, jottei maisema- ja virkistysarvoa menetetä liian tiheään rakentamisen takia. Museovirasto edellytti arkeologisen inventoinnin laadintaa kaavoituksen yhteydessä. Inventointi on laadittu esitetysti. Palautteet on huomioitu tarvittavilta osin kaavan valmistelussa.

7.5 Kaavaluonnoksen nähtävillä olon yhteydessä saatu palaute

Kaavan valmisteluvaiheen aineistosta saatiin palautetta Keski-Suomen ELY-keskukselta, Fingrid Oyj:ltä, Keski-Suomen liitolta, Keski-Suomen museolta, Petäjäveden lupalautakunnalta, Väylävirastolta sekä Jyväskylän seudun ympäristöterveydeltä. Lisäksi saatiin 46 yksityistä mielipidettä. Saatu palaute käsiteltiin ja siihen laadittiin kaavanlaatijan vastineet (liite 6).

Palautteen, uusien ja täydennettyjen selvityksien, käytyjen neuvotteluiden sekä havaittujen puutteiden ja virheiden perusteella kaavaluonnokseen on tehty mm. seuraavia korjauksia:

- Kaava-alueen rajausta on supistettu siten, että Varvikon alue kaavan länsiosassa valtatie eteläpuolella jää kaava-alueen ulkopuolelle.
- Kaavakartalle on päivitetty melualueen rajaus laaditun meluselvityksen mukaisesti.
- Kaava-aineistoa on päivitetty uusien laadittujen maisema- luonto- ja kulttuuriympäristön selvitysten ja inventointien perusteella.
 - Kaavakartalle on mm. lisätty historiallinen tie.
 - Rakennetun kulttuuriympäristön merkintöjä ja määräyksiä on täydennetty sekä kaavakartalle, selostukseen että määräyksiin.
 - Luontoselvitysten mukaiset puuttuvat luonnonmerkinnot on osoitettu kaavakartalle
 - Perinnemaisema-alueet (perinnebiotoopit) on päivitetty nykyisten rajausten ja päivitetyn maisemaselvityksen mukaisiksi kaavakartalle.
- Kaavakartalle on osoitettu liito-oravan kulkuyhteystarpeet ohjeellisena viheryhteystarvemerkinteinä.
- Pepunniemen alueen käyttötarkoitus on muutettu virkistysalueesta maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi.

6.2.2026

SL

- Kaavakartalle on osoitettu valtatiekehittämissuunnitelman mukaisesti mm. liitäntäpysäköintialueet, olevat yli- ja alikulut, sekä uusi jalankulun alikulku, poistettu liittymiä, lisätty jalankulku- ja pyöräilyreitit sekä niiden yhteystarpeita.
- Kaavakartalle on muutettu tiet, jotka eivät ole valtion omistamia maanteitä/yhdysteitä merkinnälle ”olemassa oleva ohjeellinen pääsytie”, jolla kaavassa on merkitty muutkin yksityistiet.
- Ohjeellisia ulkoilu- ja virkistysreitit on uudelleen linjattu ja Pekkalanmäkeen on lisätty uusi ohjeellinen ulkoilu- ja virkistysreitin yhteystarve.
- Kaavakartalla on osoitettu maakuntakaavan mukainen vesijohdon tai viemärin yhteystarve.
- Kintauden kalakerhon omistamalle kiinteistölle osoitettu venevalkama-alue on muutettu paremmin todellisuutta ja tulevaisuuden toiveita kuvaavaksi vapaa-ajan ja matkailun alueeksi (R).
- Uimarannan merkintä on muutettu kattamaan myös venevalkaman sijoittamisen alueelle.
- Pihlajaniemen aluetta on muutettu siten, että alueelle voidaan sijoittaa loma-asuntojen sijasta erillisiä saunarakennuksia. Lisäksi Pihlajaniemi -tja Paloniemi nimiset tiet on yhdistetty olemassa olevalla ohjeellisella ulkoilu- ja virkistysreitillä.
- Keskeisimpien muutoksien lisäksi kaavaehdotuksen karttaan luonnokseen verrattuna on tehty lukuisia pieniä tarkistuksia mm. rakennuskorttelien rajausten osalta sekä rakennusten käyttötarkoituksen ja sijaintien osalta. Lisäksi on poistettu kaavasta rakennuspaikkoja, jotka ovat osoittautuneet rakentamiseen soveltumattomiksi tai joiden poistoa maanomistajat ovat toivoneet.
 - Rakennuspaikkoja on siirretty huonosti rakentamiseen soveltuvilta alueilta useampia esimerkiksi Pekkalanmäkeen, jonne on muodostunut uusi tiheimmän rakentamisen alue. Alueelle on osoitettu myös uusi ohjeellinen pääsytie.
- Kaavamerkintöjen ja -määräysten osalta on päivitetty, lisätty uusina tai poistettu kokonaan seuraavat: AP, AM, R, RA/AP-1, TY-1, M-1, M-2, MA, MA-2, V, L-1, mky, msr, psr, historiallinen tie, uusi saunan rakennuspaikka, jolla yleiskaavaa voidaan käyttää rakentamisluvan perusteena (AKL 72 §), ohjeellinen viheryhteystarve, me, pv, jalankulku- ja pyöräilyreitti, uusi jalankulku- ja pyöräilyreitti, jalankulun ja pyöräilyn yhteystarve, ylikulku, jalankululle tarkoitettu ylikulku, jalankululle tarkoitettu alikulku ja vesijohdon tai viemärin yhteystarve. Lisäksi on päivitetty yleismääräyksiä.
- Kaavaselostusta ja kaavan vaikutusten arviointia on tarkistettu edellä mainittujen sekä muiden esille tulleiden muutostarpeiden perusteella.

8 OSAYLEISKAAVAN KUVAUS

Kaavamuutostyön päätavoitteena on laatia alueelle oikeusvaikutteinen osayleiskaava, jota voidaan määrätyiltä osin käyttää rakentamislupien myöntämisen perusteena ranta-alueella (AKL 72 §) sekä ranta-alueiden ulkopuolella (AKL 44 §). Osayleiskaava ohjaa myös mahdollista asemakaavoitusta, ranta-asemakaavoitusta, yksittäisiä poikkeamislupia ja muuta maankäyttöä. Osayleiskaava muuttaa voimaantullessaan Vesistöjen rantayleiskaavaa (v. 2008) Saarijärven, Rautajalan, Koukkulammen ja Vehkalammen sekä osittain Ala-Kintauden ja Lauttalammen ranta-alueiden osalta. Alueelle osittain sijoittuvat voimassa olevat Koskensaaren Oy:n rantakaava ja Kintausjärvien rantakaava jäävät voimaan, kunnes ne muutetaan tai kumotaan.

8.1 Mitoitus

8.1.1 Teollisuusalueiden mitoitus

Teollisuusalueiden osoittamisella on pyritty turvaamaan monipuolisten työpaikka-alueiden tarve lähellä hyviä liikenneyhteyksiä yhdyskuntarakenteen läheisyydessä.

8.1.2 Asumisen alueiden mitoitus

Kaavassa on tutkittu loma-asuntorakentamisen ja vakituisen asumisen mahdollisuudet ranta-alueella ja kuivalla maalla. Ranta-alueiden ulkopuolella on tutkittu lähinnä vakituisen asumisen mahdollisuudet. Laatomalla mitoitus turvataan rakentamisen lisäksi ranta-alueiden monipuolinen käyttö niin maa- ja metsätalouteen kuin yleiseen virkistykseenkin. Kaavan mitoitusperusteet on kuvattu erillisessä mitoitus- ja suunnitteluperusteet dokumentissa.

Mitoitusalueilla osoitetut uudet ja olemassa olevat rakennusoikeudet on esitetty alla olevassa taulukossa.

Taulukko 1. Kaavassa osoitetut rakennusoikeudet.

Mitoitusvyöhyke		Olemassa olevat rakennusoikeudet	Voimassa olevien rantayleiskaavojen rakentamattomat rakennusoikeudet	Uudet rakennusoikeudet	Yhteensä
AKL 44 §:n mukaisesti käsiteltävä alue.	AP	213	-	237	450
	AT	13	-	-	13
	AM	1	-	-	1
AKL 72 §:n mukaisesti käsiteltävä alue.	AP-1	49	-	15	64
	AM	1	-	-	1
	RA/AP-1	39	7	19	65
	RA tai sauna	11	5	16	32
Yhteensä		327	12	287	626

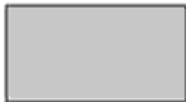
8.2 Kaavan rakenne

Kaavaratkaisu on esitetty kaavakartalla, jonka yhteydessä on myös esitetty kaavaa koskevat kaavamerkinnot ja määräykset.

UUDET ALUEET.

Alueet osoitetaan värittöminä. Alueiden käyttötarkoitus on osoitettu kirjainyhdistelmällä.

NYKYISELLÄÄN SÄILYVÄT ALUEET.

Alueet osoitetaan umpivärillä. Väri ja kirjaintunnus osoittavat käyttötarkoituksen.

Merkittävästi parannettavat ja uudet liikenneverkon osuudet on osoitettu **punaisella viivalla** ja nykyiset mustalla viivalla.

8.2.1 Asuminen

KYLÄALUE

Alue on tarkoitettu kyläasutuksen ja työtilojen sekä alueen tarvitsemien palveluiden rakentamista varten. Numero /-merkin jälkeen osoittaa alueella sijaitsevien rakennuspaikkojen enimmäismäärän. Alue on suunnittelutarvealuetta.

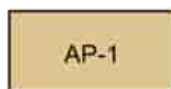
PIENTALOVALTAINEN ASUNTOALUE.

Alue on tarkoitettu pientalojen rakentamiseen. Numero /-merkin jälkeen osoittaa alueella sijaitsevien rakennuspaikkojen enimmäismäärän.

Uuden rakennuspaikan pinta-alan tulee olla vähintään 3000 m² vesihuoltoverkkoon liityttäessä ja muutoin vähintään 5000 m². Mikäli tarkemmalla suunnitelmalla voidaan osoittaa pienemmän rakennuspaikan soveltuvuus mm. jätevesien käsittelyn osalta, niin rakennuspaikan pinta-ala voi olla edellä sanottua pienempi, ei kuitenkaan alle 2 000 m².

Mikäli rakennuspaikalle on tiedossa tavanomaista asumista laajempaa harrastustoimintaa esim. kenneltoimintaa, hevosharrastusta tai muuta vastaavaa toimintaa, tulee rakennuspaikan olla kooltaan rakennusjärjestyksen mukainen.

Rakennuspaikalle saa rakentaa yhden kaksiasuntoisen asuinrakennuksen. Asuinrakennuksen lisäksi saa rakentaa sauna-, aitta- ja talousrakennuksia. Rakennuspaikalle sallittu kokonaiskerrosala saa olla enintään 15 % rakennuspaikan pinta-alasta kuitenkin enintään 600 k-m².

PIENTALOVALTAINEN ASUNTOALUE.

Alue on tarkoitettu pientalojen rakentamiseen rantavyöhykkeellä. Numero /-merkin jälkeen osoittaa alueella sijaitsevien rakennuspaikkojen enimmäismäärän.

Uuden rakennuspaikan pinta-alan tulee olla vähintään 3000 m² vesihuoltoverkkoon liityttäessä ja muutoin vähintään 5000 m². Mikäli tarkemmalla suunnitelmalla voidaan osoittaa pienemmän rakennuspaikan

6.2.2026

SL

soveltavuus mm. jätevesien käsittelyn osalta, niin rakennuspaikan pinta-ala voi olla edellä sanottua pienempi, ei kuitenkaan alle 2 000 m².

Ranta-alueella kaikkien rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa vakituisen asunnon rakennuspaikalla olla enintään 450 k-m². Ranta-alueella rakennuspaikalle saa rakentaa enintään yhden korkeintaan kaksi kerroksisen ja kaksiasuntoisen asuinrakennuksen ja sen käyttötarkoitukseen liittyviä talousrakennuksia. Rakennuskohteiden enimmäismäärä on kahdeksan.

AM

MAATILOJEN TALOUSKESKUSTEN ALUE.

Alue on tarkoitettu maatilojen talouskeskusten rakentamiseen. Numero /-merkin jälkeen osoittaa alueella sijaitsevien rakennuspaikkojen enimmäismäärän.

Rakennuspaikalle saa rakentaa kaksi yksiasuntoista, enintään kaksikerroksista asuinrakennusta talousrakennuksineen. Sen estämättä, mitä edellä on asuntojen lukumäärästä määrätty, voi rakennusvalvontaviranomainen antaa luvan rakentaa maatalouskäytössä olevalle maatilalle yhden yksiasuntoisen sukupolvenvaihdosta palvelevan asuinrakennuksen ja maatilan talouskeskuksen yhteyteen maatilamatkailua palvelevia rakennuksia.

Pysyvään asumiseen tarkoitetulle (yli kahden hehtaarin) maatilalle saa rakentaa enintään 15 % rakennuspaikan pinta-alasta.

Rannassa olevalla AM-alueella tulee rakentamisetäisyyksissä rantaan noudattaa kaavan yleismääräyksiä mukaisia etäisyyksiä. Maa- ja metsätalouteen liittyvät rakennukset tulee sijoittaa vähintään 60 metrin etäisyydelle rannasta.

Kyläalueena AT on osoitettu Koskensaaren naulatehtaan alue. Pientalovaltaisina asuntoalueina on osoitettu olevien asuinrakennusten pihapiirit sekä uudet vakituisen asumisen mahdollistavat rakennusalueet. AP merkinnällä on osoitettu AKL 44 §:n mukaisesti käsiteltävällä alueella sijaitsevat ns. kuivan maan rakennuspaikat ja AP-1 merkinnällä taas AKL 72 §:n mukaisesti käsiteltävällä alueella (rantavyöhyke) sijaitsevat rantarakennuspaikat. AM-merkinnällä on osoitettu kaksi kaava-alueella sijaitsevaa maatilan talouskeskuksen aluetta. Toisella maatilalla on lehmiä ja se sijaitsee valtatie eteläpuolella Jussilantien varrella. Toinen maatila sijaitsee Lauttalammen rannalla.

R

VAPAA-AJAN ASUMISEN JA MATKAILUN ALUE

Alueelle saa rakentaa yhteiseen käyttöön tarkoitettuja loman- ja vapaa-ajan viettoa palvelevia rakennuksia. Kaikkien rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa rakennuspaikalla olla enintään 200 k-m². Rakennuskohteiden enimmäismäärä on kaksi.

RA

VAPAA-AJAN ASUMISEN ALUE.

Alue on tarkoitettu loma-asuntojen rakentamiseen. Numero /-merkin jälkeen osoittaa alueella sijaitsevien rakennuspaikkojen enimmäismäärän. Uuden loma-asuntojen rakennuspaikan pinta-alan tulee olla vähintään 2000 m².

Ranta-alueella kaikkien rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa vapaa-ajan asunnon rakennuspaikalla olla enintään 250 k-m². Ranta-alueella rakennuspaikalle saa rakentaa enintään yhden korkeintaan kaksikerroksisen ja yksiasuntoisen loma-asunnon ja sen käyttötarkoitukseen liittyviä talousrakennuksia. Rakennuskohteiden enimmäismäärä on viisi.

RA/AP-1

VAPAA-AJAN ASUMISEN ALUE / PIENTALOVALTAINEN ASUNTOALUE.

Alue on tarkoitettu loma-asutuksen tai ympärivuotisten pientalojen rakentamiseen. Numero /-merkin jälkeen osoittaa alueella sijaitsevien rakennuspaikkojen enimmäismäärän.

Rakennuspaikan soveltuvuus käyttötarkoituksen mukaiseen toimintaan määräytyy rakentamisluvan yhteydessä rakennuspaikkakohtaisesti. Käyttötarkoitusta ratkaistaessa tulee huomioida ko. käyttötarkoitukselle esitetyt vaatimukset.

Ympärivuotisen pientalon osalta uuden rakennuspaikan pinta-alan tulee olla vähintään 3000 m² vesihuoltoverkkoon liityttäessä ja muutoin vähintään 5000 m². Mikäli tarkemmalla suunnitelmalla voidaan osoittaa pienemmän rakennuspaikan soveltuvuus mm. jätevesien käsittelyn osalta, niin rakennuspaikan pinta-ala voi olla edellä sanottua pienempi, ei kuitenkaan alle 2 000 m².

Ranta-alueella kaikkien rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa vakituisen asunnon rakennuspaikalla olla enintään 450 k-m². Rakennuspaikalle saa rakentaa enintään yhden korkeintaan kaksi kerroksisen ja kaksiasuntoisen asuinrakennuksen ja sen käyttötarkoitukseen liittyviä talousrakennuksia. Rakennuskohteiden enimmäismäärä on kahdeksan.

Loma-asunnon osalta uuden rakennuspaikan pinta-alan tulee olla vähintään 2000 m².

Ranta-alueella kaikkien rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa vapaa-ajan asunnon rakennuspaikalla olla enintään 250 k-m². Rakennuspaikalle saa rakentaa enintään yhden korkeintaan kaksikerroksisen ja yksiasuntoisen loma-asunnon ja sen käyttötarkoitukseen liittyviä talousrakennuksia. Rakennuskohteiden enimmäismäärä on viisi.

Vapaa-ajan asumisen alueina RA on osoitettu AKL 72 §:n mukaisesti käsiteltävällä alueella eli rantavyöhykkeellä sijaitsevat loma-asunnot. Ns. kuivalla maalla eli AKL 44 §:n mukaisesti käsiteltävällä alueella sijaitsevat olevat loma-asunnot on osoitettu AP-alueina. Vapaa-ajan asumisen ja matkailun alueena on osoitettu on osoitettu Kintauden kalakerhon omistuksessa oleva maa-alue Ala-Kintausta vesistön rannalla.

Kiinteistöillä, joilla pinta-alan vähimmäisvaatimus ei täyty rakennuspaikka säilyy niin kauan, kunnes rakennukset tuhoutuvat tai ne puretaan. Mikäli maanomistaja haluaa säilyttää rakennuspaikan ja rakentaa uudet rakennukset, tulee hänen neuvotella rakennuspaikan ympäristöstä lisää maata kiinteistöilleen niin, että vähimmäispinta-alavaatimus täyttyy. Mikäli tämä ei onnistu, katsotaan ettei rakennuspaikkaa voi enää muodostaa uudelleen.

8.2.2 Palvelut

PALVELUJEN ALUE.

Alue on tarkoitettu palvelujen tilojen, liikerakennusten tai matkailua palvelevien rakennusten rakentamiseen. Rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 500 k-m².

JULKISTEN PALVELUJEN JA HALLINNON ALUE.

Alue on tarkoitettu julkisten palveluiden ja hallinnon käyttöön. Rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 6000 k-m².

Palveluiden alueena P on osoitettu valtatievarrella Kipposen rannalla sijaitsevasta niemestä osa. Alueella sijaitsee Route 23 Grill. Alueelle on mahdollista sijoittaa uutta palvelujen rakentamista noin 460 k-m². Alueelle on liittymä valtatieltä.

Julkisten palvelujen ja hallinnon alueena on osoitettu Kintauden keskustan alueella sijaitseva koulun, päiväkodin, museon ja nuorisoseurantaloon alue.

8.2.3 Työ ja tuotanto

TEOLLISUUSALUE, JOLLA YMPÄRISTÖ ASETTAA TOIMINNAN LAADULLE ERITYISIÄ VAATIMUKSIA.

Alueella ei saa olla laitosta, josta aiheutuva melutaso ylittää asumiseen varattujen alueiden rajalla muu melu huomioiden 55 dB. Suluisissa oloissa oleva luku osoittaa alueen rakennusoikeuden enimmäismäärän (k-m²).

TEOLLISUUSALUE, JOLLA YMPÄRISTÖ ASETTAA TOIMINNAN LAADULLE ERITYISIÄ VAATIMUKSIA.

Alueella ei saa olla laitosta, josta aiheutuva melutaso ylittää asumiseen varattujen alueiden rajalla muu melu huomioiden 55 dB. Alue määrätään suunnittelutarvealueeksi, kunnes alue on asemakaavoitettu.

Alueen asemakaavoituksessa tulee varmistua sisäisillä liikennejärjestelyillä siitä, että kaikki liikenne alueelle kulkee Pakolantien liittymän kautta.

Pakolantien liittymä tulee parantaa ennen alueen toteuttamista.

TY-merkinnällä on osoitettu teollisuusalueet, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Käytännössä merkinnällä on osoitettu suunnittelualueella olemassa oleva pienteollisuustoiminta. Merkinnän yhteydessä suluissa oleva luku osoittaa alueella sallitun rakentamisen enimmäismäärään kerrosalaneliömetreinä. Tämän yleiskaavan perusteella voidaan suoraan myöntää rakennusluvut alueella. Kaavassa TY-alueina on osoitettu Koskensaaren naulatehtaan alue, autokorjaamotoimintaa Pellonpään – Tuomiston alueella, vedenpulloustoimintaa Riihelässä sekä teollisuustoimintaa Liisalantien varrella.

TY-1 merkinnällä on osoitettu asemakaavoitettu teollisuusalue sekä sen yhteydessä oleva uusi teollisuusalue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Alue sijaitsee kaava-alueen länsireunalla valtatievarrella. Uusi alue on tarkoitettu asemakaavoitettavaksi.

8.2.4 Maa- ja metsätalous

MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE.

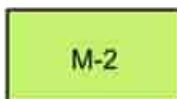
Alueella sallitaan maa- ja metsätalouteen liittyvä rakentaminen sekä haja-asutusluontoinen rakentaminen. Alueella ei ole tutkittu kiinteistökohtaisia rakennusoikeuksia yleiskaavalla.

MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE.

Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sallitaan maa- ja metsätalouteen liittyvä rakentaminen.

Alueella on tehty tilakohtainen, yleiskaavan mitoituspöytäselityksen mukainen maaseutumaisen asuinrakentamisen rakennusoikeuksien määrittely. Rakennusoikeus on siirretty kiinteistökohtaisesti yleiskaavalla osoitetuille AT-, AP-, AM-, PY-, EA-, ET- ja TY -alueille, joille rakentamisluvat voidaan myöntää tämän yleiskaavan määräysten mukaisesti. Muilta osin M-1 alue on suunnittelutarvealuetta.

MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE.

Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen.

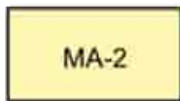
AKL:n (5.2.1999/132) 43 §:n 2. mom. perusteella määrätään, että M-2 alueella on asuin- ja lomarakentaminen kielletty. Ranta-alueen loma-asumisen ja vakituisen asumisen rakennusoikeus on siirretty rantavyöhykkeellä rakentamisen salliville AP-1-, RA-, RA/AP-, ET-, VV-, LVV- ja P -alueille. Alueella on tehty tilakohtainen, emätilaperusteinen rantarakennusoikeuksien määrittely.

Alueella sallitaan maa- ja metsätalouteen liittyvä talousrakennusten rakentaminen (rakennukset ja rakennelmat), kuitenkin siten, että ko. rakennuksia ei saa sijoittaa 60 metriä lähemmäksi rantaa.

MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE.

Alueiden säilyminen avoimina ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää. Alueella sallitaan maa- ja metsätalouteen liittyvä rakentaminen. Rakentamisen sijoittamisessa tulee pyrkiä siihen, että rakennukset eivät sulje avoimia näkymiä.

Alueella on tehty tilakohtainen, yleiskaavan mitoituserusteiden mukainen maaseutumaisen asuinrakentamisen rakennusoikeuksien määrittely. Rakennusoikeus on siirretty kiinteistökohtaisesti yleiskaavalla osoitetuille AT-, AP-, AM-, PY-, EA-, ET- ja TY -alueille, joille rakentamisluvat voidaan myöntää tämän yleiskaavan määräysten mukaisesti.

MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE.

Alueiden säilyminen avoimina ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää. Alueella sallitaan maa- ja metsätalouteen liittyvä rakentaminen. Rakentaminen tulee sijoittaa siten, että rakennukset eivät sulje avoimia näkymiä.

AKL:n (5.2.1999/132) 43 §:n 2. mom. perusteella määrätään, että MA-2 alueella on asuin- ja lomarakentaminen kielletty. Ranta-alueen loma-asumisen ja vakituksen asumisen rakennusoikeus on siirretty rantavyöhykkeellä rakentamisen salliville AP-1-, RA-, RA/AP-, ET-, VV-, LVV- ja P -alueille. Alueella on tehty tilakohtainen, emätilaperusteinen rantarakennusoikeuksien määrittely.

Maa- ja metsätalousvaltaiset alueet on osoitettu M-, M-1- ja M-2-alueina, joilla kaikilla sallitaan maa- ja metsätalouteen liittyvä rakentaminen. M alueella sallitaan myös haja-asutusluontoinen rakentaminen. M-1- ja M-2-alueilta asuin- ja lomarakentaminen on siirretty kaavassa laadittujen mitoitusten mukaisesti rakentamiseen osoitetuille alueille ja alueilla on siten asuin- ja lomarakentaminen kielletty.

M-1-alueina on osoitettu AKL 44 §:n mukaisesti käsiteltävällä alueella sijaitsevat maa- ja metsätalousvaltaiset alueet ja M-2-alueina AKL 72 §:n mukaisesti käsiteltävällä alueella sijaitsevat maa- ja metsätalousvaltaiset alueet.

MA- ja MA-2-alueina on osoitettu maisemallisesti arvokkaat peltoalueet. MA-alueina on osoitettu AKL 44 §:n mukaisesti käsiteltävällä alueella sijaitsevat maisemallisesti arvokkaat peltoalueet ja MA-2-alueina AKL 72 §:n mukaisesti käsiteltävällä alueella sijaitsevat maisemallisesti arvokkaat peltoalueet. MA- ja MA-2-alueilta asuin- ja lomarakentaminen on siirretty kaavassa laadittujen mitoitusten mukaisesti rakentamiseen osoitetuille alueille ja alueilla on siten asuin- ja lomarakentaminen kielletty.

8.2.5 Virkistys- ja vesialueet

VESIALUE.

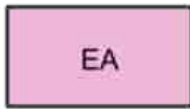
UIMARANTA / VENEVALKAMA.

Alue on tarkoitettu yleistä virkistyskäyttöä sekä sitä palvelevia, alueen luonteeseen sopivia pienehköjä rakennuksia, rakenteita ja laitteita varten. Rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 100 k-m².

Uimarantana/venevalkamana on merkitty kylän olemassa oleva uimaranta. Alueella sijaitsee muutamia pieniä rakennuksia. Kaavamerkintä mahdollistaa alueelle pienehköjen luonteeseen sopivien rakennusten, rakenteiden ja laitteiden rakentamisen. Aluetta on tavoitteena kehittää myös venevalkama-alueena. Rakennusluvan voi myöntää suoraan tämän yleiskaavan perusteella.

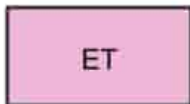
Kaavan vesialueina on osoitettu kaava-alueen järvet ja lammet.

8.2.6 Erityisalueet

AMPUMARATA-ALUE.

Alueen tarkemmassa suunnittelussa on huolehdittava ettei alueen toiminnasta aiheudu kohtuutonta melurasitusta lähialueella sijaitseville häiriintyvälle toiminnolle tai kohteille. Rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 50 k-m².

YHDYSKUNTATEKNISEN HUOLLON ALUE.

Alue on tarkoitettu yhdyskuntateknistä huoltoa ja tietoliikennettä varten. Rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 50 k-m².

Kaavakartalla on osoitettu Koskensaaren ampumarata-alue EA sekä kaksi yhdyskuntateknisen huollon aluetta ET, joista toisella on osoitettu Rähän voimalaitos ja toisella tietoliikenteelle varattu alue.

8.2.7 Liikenne

	RAUTATIE.
	PARANNETTAVA TASOLIITYMÄ. Katkoviiva tasoliittymän ympärillä osoittaa ohjeellisen alueen, joka mahdollisesti tarvitaan liittymäalueen käyttöön.
	MERKITTÄVÄSTI PARANNETTAVA VALTATIE.
	YHDYSTIE.
	OLEMASSA OLEVA OHJEELLINEN PÄÄSYTIE.
	UUSI OHJEELLINEN PÄÄSYTIE.
	JALANKULKU- JA PYÖRÄILYREITTI.
	UUSI JALANKULKU- JA PYÖRÄILYREITTI.
	JALANKULUN JA PYÖRÄILYN YHTEYSTARVE.
	OLEMASSA OLEVA OHJEELLINEN ULKOILU- JA VIRKISTYSREITTI.
	UUSI OHJEELLINEN ULKOILU- JA VIRKISTYSREITIN YHTEYSTARVE.
	OHJEELLINEN MOOTTORIKELKKAILUREITTI.
	LIIKENNEALUE. Alue on varattu liitännätöpsäköintiä varten.
	YLIKULKU.
	JALANKULULLE TARKOITETTU YLIKULKU.
	JALANKULULLE TARKOITETTU ALIKULKU.

Kaavassa on osoitettu olemassa oleva rautatie sekä merkittävästi parannettavana valtatieksi tie nro 18 Jyväskylästä Petäjävedelle. Tielle on laadittu kehittämissuunnitelma, joka on huomioitu tarpeellisilta osin kaavaratkaisussa. Kaavakartalla on muun muassa osoitettu kaksi uutta

6.2.2026

SL

parannettavaa tasoliittymää valtatielle kehittämissuunnitelman mukaan. Kaistinmäen liittymää ei ole osoitettu kaavassa parannettavana liittymänä, koska liikennemäärätarkastelun perusteella sille ei ole tarvetta kaavassa osoitettu uusi maankäyttö ja kaavamuutoksen myötä poistuvat TY-alueet huomioiden.

Lisäksi on osoitettu kehityssuunnitelman mukaiset kaksi liitännäisalueita sekä jalankulun ja pyöräilyn reitit sekä yhteystarpeet ja yli- ja alikulut nykytilanteen mukaisesti ja lisäksi uusi jalankulun alikulku valtatie alille lähelle Kintauden koulua. Myös liittymiä valtatielle on poistettu kaavassa kehityssuunnitelman mukaisesti. Lisäksi kaavassa on osoitettu ohjeellisena sekä uusia, että olemassa olevia pääsyeitä lähinnä rakennuspaikoille. Yksityiskohtaiset pääsyeitelinjaukset tehdään osana maanmittaustoimituksia. Kaavassa osoitetut uudet linjaukset ovat ohjeellisia ja ne saattavat muuttua tai tarkentua.

Kaavassa on osoitettu myös ohjeellinen moottorikelkkailureitti sekä olemassa olevia virkistysreittejä ja uusia ulkoilu- ja virkistysreitin yhteystarpeita.

8.2.8 Suojelualueet

Kaavassa on osoitettu suojeltavaksi ja säilytettäväksi seuraavia kohteita:

Rakennus/Kohde	Arvoperuste (H, RH, M)	Merkittävyys (V, M, P)	Suojelumerkintä	Nro kaavakartalla
ALUE: Kintauden kyläkeskus		P	suojelu kohteittain, historiallisen tielinjauksen suojelu	
Kintauden vanha rautatieasema	H, RH, M	M	msr	1
Kintauden uusi asema	H, RH, M	P	psr	2
Kintauden uusi koulu	H, RH, M	P	-	-
Kintauden kyläkenttä	H	-	-	-
ALUE: Kintauden rautatieläisrakennukset			suojelu kohteittain	
Kintauden vanha rautatieasema	H, RH, M	M	msr	1
Kaksoisvahtitupa	H, RH, M	M	msr	3
Vanha vahtitupa	?	P	psr	4
Kintauden uusi asema	H, RH, M	P	psr	2
ALUE: Kaupantie			suojelu kohteittain, historiallisen tielinjauksen suojelu	

6.2.2026

SL

Vanha kauppa / Silvennoisen kauppa, Tiainen	H, RH, M	P	-	-
Vanha kauppa / Kaupantie 59	H, RH, M	P	psr	5
Osuuskauppa Mäki-Matti	-	-	-	-
Kalliola	-	-	-	-
Raiskila eli Joutsen (ent. Siekkilä-Raiskila) / Kaupantie 33	H, RH, M	P	-	-
ALUE: Koskensaaren teollisuusympäristö	H, RH, M	M	MKY	
Pekkala	H, RH	M	msr (sijaitsee aluekohteen ulkopuolella)	6
Lankanulatehdas / Helsingin raudan Koskensaaren tehtaiden nykyinen tuotantolaitos	H, RH, M	M	suojelu aluekohteena	
1850-luvun asuinrakennus Helmi	H, RH, M	M	suojelu aluekohteena	
tehtaan päärakennus Pytinki	H, RH, M	M	suojelu aluekohteena	
Seurahuone	H, RH, M	M	suojelu aluekohteena	
Mykylä	H, RH, M	P	suojelu aluekohteena	
Kurala	H, M	P	suojelu aluekohteena	
kauppa ja 1900-luvun asuinrakennus Puotipytinki	H, RH, M	M	suojelu aluekohteena	
1910-luvun työväen asuinrakennukset Siperia I ja II	H, RH, M	M	suojelu aluekohteena	
1920-luvun työnjohtajien asuinrakennus Pomola	H, RH, M	M	suojelu aluekohteena	
1920-luvun työväen asuinalue Kilpakallio	H, RH, M	M	suojelu aluekohteena	
1970-luvun asuinrakennus Rivitalo	H, RH, M	P	suojelu aluekohteena	
leipomorakennus Pakari	H, RH, M	M	suojelu aluekohteena	
sauna	H, M	P	suojelu aluekohteena	

6.2.2026

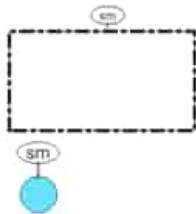
SL

saha ja laatikkotehdas	H, RH	P	suojelu aluekohteena	
voimalaitos	H, RH, M	M	suojelu aluekohteena	
tehtaiden vanhat makasiinit ja vaakahuone	H, M	M	suojelu aluekohteena	
palotalli	H, RH, M	M	suojelu aluekohteena	
verstas, osa entistä Honkanaula- /prässinaulatehdasta	H, RH, M	M	suojelu aluekohteena	
teollisuusalueen ulkopuolella sijaitsevat asuinrakennukset Rahamäki ja Impivaara/Rähäkälä		P	-	-
ympäristön sillat ja muut rakennelmat		M	suojelu aluekohteena	
ALUE: Nisula-Saukkolan agraarimaisema	M	P	pma	
Saukko (Veitsikka)	H, RH, M	P	psr	7
Nisula	H, RH, M	P	psr	8
Piilola	-	-	-	-
Vanha sahakonttori	H, RH, M	P	psr	9
Nuorisoseurantalo	H, RH, M	P	psr	10
Raiskila	H, RM, M	P	psr	11
Kintauden vanha koulu	H, RH, M	P	-	-
Rähän mylly	H, RH, M	P	psr	12
Harjun talon eloaitta	H, RH, M	P	psr	13
Niemelä	H, RH, M	M	msr	14
Kintauden rautatieläismökit	H, RH, M	P	psr	15
Myllylä, Myllymäki (purettu)	H, RH, M	P	-	-
Tyynelä (purettu)	H, M	P	-	-
Yrjölä (purettu)	M	P	-	-

Suojelumerkinnot perustuvat selvityksissä todettuihin arvoihin ja merkittävyyteen (paikallinen, maakunnallinen). Maakunnallisesti arvokas Koskensaaren teollisuusympäristö on osoitettu suojeltavan alueellisesti. Muilta osin rakennetun kulttuuriympäristön suojelumerkinnot ovat kohteittain. Lisäksi on osoitettu Kaupantien säilynyt historiallinen tieosuus suojeltavaksi.

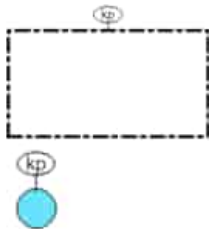
Arkeologiset kohteet on osoitettu kaavakartalla laaditun arkeologisen selvityksen mukaan sm- ja kp -alueina ja -kohteina. Paikallisesti arvokkaina maisema-alueina (pma) on osoitettu maisemaselvityksessä tunnistetut maisema-alueet. Arvokkaana perinnemaisemana (pma-1) on osoitettu maisemaselvityksessä ja maakuntakaavassakin tunnistettu perinnebiotooppialue Lampilan haka.

Maakunnallisesti merkittävänä rakennetun kulttuuriympäristön (mky) alueena on osoitettu naulatehtaan alue. Maakunnallisesti merkittävät suojellut rakennukset (msr) ja paikallisesti merkittävät säilytettävät rakennukset (psr) on osoitettu kaavassa selvityksiin perustuen.

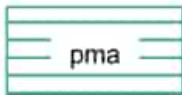
ALUEEN OSA, JOLLA SIJAITSEE MUINAISMUISTOLAILLA RAUHOITETTU KIINTEÄ MUINAISJÄÄNNÖS.

Muinaismuistolain (295/63) rauhoittama kiinteä muinaisjäännös. Alueen kaivaminen, peittäminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista on kuultava museoviranomaista.

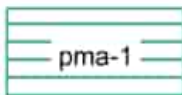
MUU KULTTUURIPERINTÖKOHDE / -ALUE

Alueella olevat esihistorialliset rakenteet on säilytettävä. Suuremmista kohdista koskevista suunnitelmista tulee neuvotella museoviranomaisen kanssa.

PAIKALLISESTI ARVOKAS MAISEMA-ALUE.

Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon alueen maiseman arvot. Uudet rakennukset tulisi pyrkiä sijoittamaan maiseman ehdoilla ja alueen peltojen ja niittyjen tulisi säilyä avoimina.

ARVOKAS PERINNEMAISEMA.

Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon perinnemaiseman arvot ja ominaispiirteet. Uudet rakennukset tulisi pyrkiä sijoittamaan maiseman ehdoilla ja alueen peltojen ja niittyjen tulisi säilyä avoimina.

6.2.2026

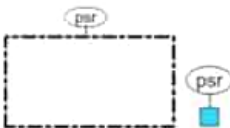
SL

MAAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ RAKENNETTU KULTTUURIYMPÄRISTÖ. Historiallisesti, rakennushistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja/tai maisemallisesti arvokkaita rakennuksia ei saa purkaa (Alueidenkäyttölaki 41 §). Aluetta ja sen kulttuurihistoriallisia arvoja omaavaa ympäristöä koskevien toimenpiteiden ja suunnittelun on oltava kokonaisuuden säilymistä turvaavia. Rakennuksissa tai rakennelmissa suoritettavien muutos- ja korjaustöiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen tai rakennelman rakennustaiteen, kulttuurihistorian ja/tai maisemakuvan kannalta merkittävä luonne säilyy. Aluetta koskevista suunnitelmista ja toimenpiteistä on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.

MAAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ SUOJELTU RAKENNUS TAI RAKENNUSRYHMÄ. Historiallisesti, rakennushistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja/tai maisemallisesti arvokkaita rakennuksia ei saa purkaa (Alueidenkäyttölaki 41 §). Kohdetta tai sen kulttuurihistoriallisia arvoja omaavaa ympäristöä koskevien toimenpiteiden ja suunnittelun on oltava kokonaisuuden säilymistä turvaavia. Rakennuksissa tai rakennelmissa suoritettavien muutos- ja korjaustöiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen tai rakennelman rakennustaiteen, kulttuurihistorian ja/tai maisemakuvan kannalta merkittävä luonne säilyy. Kohteita koskevista suunnitelmista ja toimenpiteistä on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.

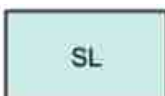

PAIKALLISESTI MERKITTÄVÄ SÄILYTETTÄVÄ RAKENNUS TAI RAKENNUSRYHMÄ. Historiallisesti, rakennushistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja/tai maisemallisesti arvokkaat rakennukset tulee säilyttää. Aluetta tai kohdetta koskevan toimenpiteen tai suunnittelun tulee olla kokonaisuuden säilyttämistä turvaavia. Rakennuksissa suoritettavien muutos- tai korjaustöiden tulee olla sellaisia, että rakennusten rakennustaiteellisesti ja/tai maisemakuvan kannalta merkittävä luonne säilyy. Mahdollinen uudisrakentaminen on sovittava huolella kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin. Kohdetta tai aluetta koskevista suunnitelmista ja toimenpiteistä on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.

HISTORIALLINEN TIE. Tien linjaus ja suhde ympäristöön tulee säilyttää. Tien varrelle sijoittuvassa rakentamisessa tulee vaalia kylänraittimaista mljööötä. Tavanomaiset tien hoito- ja kunnostustyöt ovat sallittuja. Suuremmista tien linjausta ja sen rakenteiden muuttamista koskevista suunnitelmista on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.

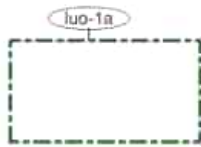
8.2.9 Luontoalueet

LUONNONSUOJELUALUE.
Alue on luonnonsuojelulailla suojeltu.

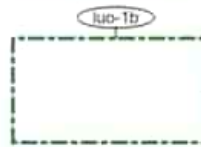
6.2.2026

SL

LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA ERITYISEN TÄRKEÄ ALUE: LAINSÄÄDÄNNÖLLÄ TURVATUT LUONTOKOhteET.

Alueella sijaitsee vesilain 2 luvun 11§:n määritelmän mukainen vesiluontotyyppi, jonka luonnontilan vaarantaminen on kielletty.

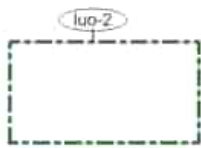
LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA ERITYISEN TÄRKEÄ ALUE: LAINSÄÄDÄNNÖLLÄ TURVATUT LUONTOKOhteET.

Alueella sijaitsee luontodirektiivin liitteen IV (a) eläinlajin liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikka, jonka hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain (9/2023) 78 §:n perusteella kiellettyä. Aluetta muuttavissa toimenpiteissä on otettava huomioon liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen turvaaminen sekä sen vaatimat mahdolliset ekologiset yhteydet.

LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA ERITYISEN TÄRKEÄ ALUE: LAINSÄÄDÄNNÖLLÄ TURVATUT LUONTOKOhteET.

Alueella sijaitsee luontodirektiivin liitteen IV (a) eläinlajin viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikka, jonka hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain (9/2023) 78 §:n perusteella kiellettyä. Aluetta muuttavissa toimenpiteissä on otettava huomioon viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkojen turvaaminen. Ennen aluetta muuttavia toimenpiteitä, kuten rantarakentamista, vesi- ja ranta-alueiden ruoppauksia tai vesikasvien niittoa, tulee selvittää toimenpiteiden vaikutukset viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin.

LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA ERITYISEN TÄRKEÄT KOhteET.

Alueella sijaitsee luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä kohteita.

LUONNON MONIMUOTOISUUTTA TURVAAVAT JA TUKEVAT KOhteET.

Alueella sijaitsee luonnon monimuotoisuutta turvaavia ja tukevia arvoja.

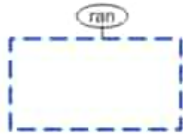

OHJEELLINEN VIHERYHTEYSTARVE.

Merkinnällä on osoitettu liito-oravan ohjeelliset kulkuyhteystarpeet. Alueen puusto tulee pyrkiä säilyttämään.

Luonnonsuojelualueena SL on osoitettu kaava-alueen itäosissa valtatie eteläpuolella oleva luonnonsuojelualue. luo-1 merkinnöillä on osoitettu luontodirektiivin liitteen IV (a) eläinlajien lisääntymis- ja levähdyspaikat. Alueilla on liito-oravaa (luo-1b) ja viitasammakkoa (luo-1a). Nämä ovat luontoselvityksen arvoluokan 1 mukaisia kohteita. luo-1a -merkinnällä on osoitettu vesilain 2 luvun 11 §:n mukaiset vesiluontotyytit. Alueella sijaitsee lähteitä. Nämä ovat luontoselvityksen arvoluokan 1 mukaisia kohteita. luo-2-merkinnällä on osoitettu luontoselvityksen mukaiset arvoluokan 2 kohteet ja luo-3 merkinnällä arvoluokan 3 ja 4 mukaiset kohteet. Lisäksi kaavassa on osoitettu ohjeellisia viheryhteystarpeita, joilla turvataan liito-oravan kulkuyhteyksien säilymistä.

8.2.10 Rakentamista ohjaavat merkinnät

RANTAVYÖHYKKEEN RAJAUS.

Rannan ja rantavyöhykkeen rajauksen välisellä alueella rantarakennusoikeus on tutkittu ja alueen rakennusoikeus on tilakohtaisesti osoitettu rakentamista salliville alueille. Alueella voidaan AKL:n (5.2.1999/132) 72.2 §:n mukaisesti myöntää rakentamislupa yleiskaavalla osoitetuille rakennuspaikoille.

OLEMASSA OLEVA RAKENNUSPAIKKA, JOLLA YLEISKAAVAA VOIDAAN KÄYTTÄÄ RAKENTAMISLUVAN PERUSTEENA (AKL 44 §).

Ympyröiden määrä osoittaa rakennuspaikkojen lukumäärän ja likimääräisen tilakohtaisen sijainnin. Ympyrä osoittaa sijainnillaan tilan, jolle rakennusoikeus kuuluu.

UUSI RAKENNUSPAIKKA, JOLLA YLEISKAAVAA VOIDAAN KÄYTTÄÄ RAKENTAMISLUVAN PERUSTEENA (AKL 44 §).

Ympyröiden määrä osoittaa rakennuspaikkojen lukumäärän ja likimääräisen tilakohtaisen sijainnin. Ympyrä osoittaa sijainnillaan tilan, jolle rakennusoikeus kuuluu.

OLEMASSA OLEVA RAKENNUSPAIKKA, JOLLA YLEISKAAVAA VOIDAAN KÄYTTÄÄ RAKENTAMISLUVAN PERUSTEENA (AKL 72 §).

Kolmioiden määrä osoittaa rakennuspaikkojen lukumäärän ja likimääräisen tilakohtaisen sijainnin. Kolmio osoittaa sijainnillaan tilan, jolle rakennusoikeus kuuluu.

UUSI RAKENNUSPAIKKA, JOLLA YLEISKAAVAA VOIDAAN KÄYTTÄÄ RAKENTAMISLUVAN PERUSTEENA (AKL 72 §).

Kolmioiden määrä osoittaa rakennuspaikkojen lukumäärän ja likimääräisen tilakohtaisen sijainnin. Kolmio osoittaa sijainnillaan tilan, jolle rakennusoikeus kuuluu.

UUSI SAUNAN RAKENNUSPAIKKA.

Neliöiden määrä osoittaa rakennuspaikkojen lukumäärän ja likimääräisen tilakohtaisen sijainnin. Neliö osoittaa sijainnillaan tilan, jolle rakennusoikeus kuuluu. Kiinteistölle saa rakentaa yhden kerrosaltaan enintään 25 k-m² kokoisen rantaosan.

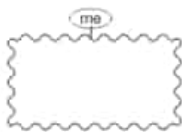
UUSI RAKENNUSPAIKKA, JOLLA YLEISKAAVAA VOIDAAN KÄYTTÄÄ RAKENTAMISLUVAN PERUSTEENA (AKL 72 §).

Rakentamaton rakennusoikeus edellisestä kaavasta. Kolmioiden määrä osoittaa rakennuspaikkojen lukumäärän ja likimääräisen tilakohtaisen sijainnin. Kolmio osoittaa sijainnillaan tilan, jolle rakennusoikeus kuuluu.

Rantavyöhykkeen rajauksella on osoitettu AKL 72 §:n mukaisesti käsiteltävä alue. Tälle alueelle on laadittu ranta-alueen mitoitusarkkitehtuurit, jonka mukaisesti rakennuspaikat on osoitettu kiinteistökohtaisesti yleiskaavassa osoitetuille rakennuspaikoille.

Rakennuspaikat on osoitettu kaavakartalle symbolein, joiden määrä kertoo rakennuspaikkojen lukumäärän ja likimääräisen sijainnin tiloittain. Punaisella värillä on osoitettu uudet rakennuspaikat ja mustalla värillä olemassa olevat rakennuspaikat. Ympyröillä on osoitettu ns. kuivan maan rakennuspaikat ja kolmioilla ranta-alueen rakennuspaikat. Punaisella neliöllä on osoitettu erillisiä saunoja. Violetilla kolmiolla on osoitettu voimassa olevien yleiskaavojen mukaiset rakentamattomat rakennuspaikat rantavyöhykkeellä.

8.2.11 Muut merkinnät

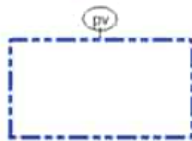
MELUALUE.

Keskimääräinen 55dBA:n ulkomeluvyöhyke (arvio 2030). Alueelle rakennettaessa tulee huomioida riittävä melusuojaus. Rakennusten tulee suojata asuntojen ulko-oleskelutiloja melulta, ulko-oleskelutilojen päivätasomelu ei saa ylittää 55dBA. Rakennusten kattorakenteiden, ulkoseinien, ikkunoiden ja muiden rakenteiden tulee olla sellaisia, ettei sisämelutaso ylitä päiväohjearvoa 35dBA ja yöohjearvoa 30dBA.

PILAANTUNUT MAA-ALUE.

Alueelle muutoksia tehtäessä on pilaantumisen laatu sekä laajuus selvitettävä.

VEDENHANKINTAA VARTEN TÄRKEÄ POHJAVESIALUE.

Rakentaminen ja muu maankäyttö pohjavesialueella on toteutettava siten, että ympäristönsuojelulain 17 §:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto sekä vesilain 3 luvun 2 §:n mukainen pohjaveden muuttamiskielto eivät vaarannu. Mikäli alueelle on laadittu pohjaveden suojelusuunnitelma, tulee sitä noudattaa.

SÄHKÖLINJA.

VESIJOHDON TAI VIEMÄRIN YHTEYSTARVE.

6.2.2026

SL

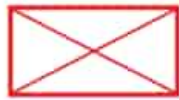
20 M SEN KAAVA-ALUEEN ULKOPUOLELLA OLEVA VIIVA, JOTA HYVÄKSYMINEN KOSKEE.

ASEMAKAAVOITETTU / RANTA-ASEMAKAAVOITETTU ALUE.
Yleiskaava on laadittu ranta-asemakaavaa yksityiskohtaisesti huomioimatta. Mikäli ranta-asemakaava kumotaan, alueella voimaan tuleva yleiskaava on laaduttu yleiskaavan mitoitusperusteiden mukaisesti.

(500)

RAKENNUSOIKEUDEN ENIMMÄISMÄÄRÄ
Luku osoittaa alueen rakennusoikeuden enimmäismäärän (k-m²).

ALUE, JOLTA VOIMASSA OLEVA YLEISKAAVA KUMOTAAN.

Melualueena on osoitettu valtatie ja rautatie yhteismelualue (nykytilanne vuoden 2025 selvityksen mukaan), jolla 55 dB:n meluarvo ylittyy. Kaava-alueella sijaitsee kaksi pilaantuneiden maiden aluetta, jotka on merkitty myös kaavakartalle. Toinen alue on ampumarata ja toinen on naulatehtaan vanha lietteenlajitusalue, joka sijaitsee Koskensaaren tehtaiden koillispuolella, noin 600 metrin etäisyydellä tehdasalueesta. Vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue (pv) sijaitsee suunnittelualueen kaakkoisosassa.

Sähkölínjan merkinnällä on osoitettu olemassa olevat kaava-alueella sijaitsevat sähkölínjat. Vesijohdon tai viemärin yhteystarvemerkinnällä on osoitettu maakuntakaavan mukainen yhteystarvemerkintä. Lisäksi kaavassa on osoitettu kaava-alueen raja punaisella pistekatkoviivalla.

Asemakaavoitetut / ranta-asemakaavoitetut alueet on osoitettu kaavassa sinisellä pistekatkoviivalla. Yleiskaava on laadittu ranta-asemakaavaa yksityiskohtaisesti huomioimatta yleiskaavan mitoitusperusteiden mukaisesti. Asemakaava / ranta-asemakaava ohjaa tarkempaa kaavana maankäyttöä. Mikäli asemakaava tai ranta-asemakaava kumotaan, noudatetaan yleiskaavan mukaista kaavaratkaisua.

Kaavassa on osoitettu myös kolme aluetta, jolta voimassa oleva yleiskaava kumotaan. Alueet jäävät kaavoittamattomiksi tämän kaavan saatua lainvoiman.

8.2.12 Yleismääräykset

Tämä osayleiskaava on laadittu oikeusvaikutteisena yleiskaavana (AKL:n (5.2.1999/132) 42 §). Alueidenkäyttölain (5.2.1999/132) 44 §:n mukaisesti määrätään, että tämän yleiskaavan perusteella voidaan kaavassa osoitetulla AKL:n 44 §:n mukaisesti käsiteltävällä alueella myöntää rakentamisluvat kaavassa erikseen tilakohtaisesti osoitetuilla AT-, AP-, AM-, PY-, EA-, ET- ja TY - alueilla. Rakennusoikeudet on siirretty AKL 44 §:n mukaisesti käsiteltävällä alueella tilakohtaisesti M-1 ja MA alueilta.

Alueidenkäyttölain (5.2.1999/132) 72 §:n mukaisesti määrätään, että tämän yleiskaavan perusteella voidaan kaavassa osoitetulla AKL 72 §:n mukaisesti käsiteltävällä rantavyöhykkeellä rakentamisluvat myöntää kaavassa erikseen tilakohtaisesti osoitetuilla AP-1-, RA-, RA/AP-, ET-, VV-,

LVV- ja P -alueilla. Rakennusoikeudet on siirretty AKL 72 §:n mukaisesti käsiteltävällä alueella tilakohtaisesti M-2 ja MA-2 alueilta.

Maasto-olosuhteista ja pohjakartan tarkkuudesta johtuen yleiskaavassa osoitettujen rakennuspaikkojen rajoista voidaan poiketa vähäisessä määrin, jos se on tarpeen teiden tai rakennusten sijoittamisen kannalta. Vähäinen poikkeaminen rakennusten sijoittumisen osalta ei saa johtaa kaavassa osoitettujen rakennuspaikkojen määrän ylittymiseen.

Vesihuoltoverkoston toiminta-alueella tulee liittyä vesihuoltoverkoston. Jätevedet ja jätteet tulee käsitellä siten, ettei niistä aiheudu terveydelle tai ympäristölle haittaa.

Liikenteestä tai muusta toiminnasta aiheutuva melu tulee ottaa huomioon rakentamisen suunnittelussa. Rakennuksen sisällä tai sen oleskeluun tarkoitetuilla piha-alueilla melun enimmäisäänitasot eivät saa ylittää ohjearvoja.

Rakentamisen ja piha-alueiden suunnittelussa tulee varautua rakennuspaikkakohtaiseen hulevesien hallintaan.

Rakennuspaikoilla tulee säilyttää mahdollisuuksien mukaan luonnonmukainen puusto ja maanmuodot. Rantaan rajoittuvan rakennuspaikan rantavyöhykkeen puusto tulee pääosin säilyttää. Rakennusten tulee olla korkeusasemaltaan, muodoltaan, materiaaleiltaan ja väriykseltään maisemaan sopivia.

Maisemaa muuttavat toimenpiteet ovat kiellettyjä AT- ja SL-alueella, luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeillä alueilla (luo-1a, luo-1b, luo-1c, luo-2 ja luo-3) ja suojelualueilla (sm, kp, pma, pma-1, mky, msr, psr) ilman rakentamislain 53 §:n mukaista lupaa (toimenpiderajoitus).

Rantaan rajoittuville rakennuspaikoille sijoitettavien rakennusten vähimmäisetäisyydet ovat keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta:

asuinrakennus ja siihen liittyvä talousrakennus 35 metriä
loma-asunto ja siihen liittyvä talousrakennus 25 m
sauna 15 m
puuliiteri 15 m

Rannalle saa rakentaa yhden oleskeluun liittyvän rakennuksen/ rakennelman, jonka tulee olla rannasta yhtä kaukana metreissä kuin sen pinta-ala on neliömetreissä. Oleskeluun liittyvällä rakennuksella/rakennelmalla tarkoitetaan esimerkiksi huvimajoja, grillikatoksia, laavuja yms.

Rakennus tulee rakentaa siten, että alapohjan alin taso on vähintään yhden metrin ylävesirajaa korkeammalla. Ellei ylävesiraja ole tiedossa, alimman lattiatason on oltava vähintään 1,7 metriä keskivedenpintaa korkeammalla. Ala-Kintausjärven rannalla alin sallittu rakentamiskorkeus on 155,8 m (N2000 -korkeusjärjestelmä). Alin suositeltava rakentamiskorkeus tarkoittaa korkeustasoa, jonka alapuolelle ei tule sijoittaa kastuessaan vaurioituvia rakenteita.

Tulvakorkeuden lisäksi tulee ottaa huomioon vesistön ominaispiirteistä ja rakennuksen käyttötarkoituksesta johtuva lisäkorkeus.

Rakentamisessa suositellaan vähähiilisten ja uusiutuvien rakennusmateriaalien, kuten puun, käyttöä. Piha-alueiden suunnittelussa tulee suosia vettä läpäiseviä ja luonnonmukaisia pintaratkaisuja. Rakentamisen yhteydessä tulee edistää uuden kasvillisuuden istuttamista.

Aurinkopaneelien ja muiden aurinkoenergiajärjestelmien sijoittaminen rakennuksiin ja niiden yhteyteen on sallittua.

M, M-1 ja muille soveltuville alueille voidaan tutkia mahdollisuutta sijoittaa aurinkoenergian tuotantolaitoksia tai akkuvarastoja. Hankkeen vaikutukset tulee selvittää ja arvioida tarkemman suunnittelun yhteydessä.

8.3 YLEISKAAVAN SUHDE TAVOITTEISIIN JA SUUNNITELMIIN

8.3.1 Yleiskaavan suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on esitetty kaavaselostuksen kappaleessa 4.1.1. Laadittu yleiskaava ei ole ristiriidassa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa. Kaava toteuttaa osaltaan eheytyvää yhdyskuntarakennetta ja elinympäristön laatua sekä maanomistajien tasapuolista kohtelua.

8.3.2 Yleiskaavan suhde maakuntakaavaan

Keski-Suomen maakuntakaavan merkinnät ja varaukset on huomioitu Palvalahti-Kintaus osayleiskaavassa taulukon 2 mukaisesti.

Taulukko 2. Suunnittelualueelle osoitetut Keski-Suomen maakuntakaavan merkinnät ja merkintöjen huomioimen Palvalahti-Kintaos osayleiskaavassa.

Maakuntakaavan merkintä	Huomioiminen yleiskaavassa
Biotalouteen tukeutuva alue	Suurin osa kaava-alueesta on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaisena alueena. Alueet turvaavat maa- ja metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytykset.
Valta-/rautatien kehittämisakseli	Uuden valta-/rautatien tarkempaa linjausta ei ole vielä tehty ja mahdollisen toteutumisen aikajänne on pitkällä tulevaisuudessa. Yleiskaavassa osoitetut uudet asuinrakennukset sekä muut toiminnot on pyritty sijoittamaan siten, että uudelle tielinjaukselle on jätetty suunnittelutilaa.
Rautatie	Rautatie on osoitettu kaavakartassa nykyisen sijainnin mukaisesti.
Valtatie (vt)	Valtatie on osoitettu kaavakartalla merkittävästi parannettavana valtatieenä. Valtatielle on laadittu kehittämissuunnitelma.
Moottorikelkkilureitti	Moottorikelkkilureitti on osoitettu ohjeellisena yleiskaavakartalla.
Ulkoilureitti	Yleiskaavakartalla on osoitettu ulkoilureittejä ohjeellisena.
Voimalinja (z)	Voimalinjat on osoitettu kaavakartalla.
Pääjohto, yhteystarve (V)	Kaavaratkaisu mahdollistaa päävesijohdon rakentamisen alueelle.
Ampuma- ja moottorirata (eu)	Ampumarata on osoitettu yleiskaavakartalla.
Kulttuuriympäristön vetovoima-alue	Alueen kulttuuriympäristö on huomioitu yleiskaavassa omilla merkinnöillään ja määräyksillään.

9 VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

9.1 Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön

Yleiskaavalla ei ole merkittävää vaikutusta yleiseen turvallisuuteen. Liikenteen määrä alueella lisääntyy jonkin verran uusien rakentamismahdollisuuksien myötä, jolloin liikenneturvallisuus saattaa heiketä vähäisessä määrin.

Yleiskaavalla ei ole merkittäviä vaikutuksia terveysoloihin.

Jyväskylän yliopiston ylläpitämän valtakunnallisen liikunnan LIPAS-paikkatietojärjestelmän mukaan yleiskaavan alueelta löytyy neljä ulkoilu ja liikuntakohtetta: Koskensaaren ampumarata, Kintauden beachvolleykenttä ja uimapaikka, Kintauden koulun monitoimikenttä ja Kintauden koulun pallokenttä. Kaava-alueelta läheisyydessä länteen on myös Pakolan 10 km latu. Petäjänveden keskustan läheisyydessä on Kettulanvuoren kuntorata, Kettulanvuoren 4 km latu, urheilukenttä, tekonurmikenttä ja pallokenttiä. Kaava-alueen ulkopuoliset liikunta-alueet tukevat kaava-alueen elinympäristön houkuttelevuutta.

Kaavassa on osoitettu ulkoilureittejä ja uusia ohjeellisia ulkoilureittejä, jotka mahdollistavat kuntoliikunnan ja virkistäytymisen asutuksen lähellä. Lainvoimaiseen kaavaan verrattuna virkistysalueiden (lainvoimaisessa kaavassa VL) määrä vähenee reilusti erityisesti Kipposen ranta-alueilla, mutta käytännössä virkistysmahdollisuudet pysyvät lähes ennallaan nykytilanteeseen verrattuna, sillä kaavassa osoitettuja laajoja maa- ja metsätalousvaltaisia alueita on mahdollista hyödyntää luonnossa liikkumiseen jokaisenoikeuksilla. Toisaalta rantarakentamisen määrä kasvaa merkittävästi erityisesti Kipposen rannoilla, mutta myös muilla rannoilla kohtuullisesti, jolloin vapaan rantaviivan ja siten esimerkiksi rantautumismahdollisuuksien määrä vähenee. Kaavassa on kuitenkin myös vapaata rantaviivaa ja virkistysaluetta osoitettu rannoilla.

Rakentamisen lisääminen kyläalueiden rannoilla tukee kylärakenteen eheyttämistä ja mahdollistaa asutuksen sijoittumisen siten, että asuinalueiden ulkopuoliset yhtenäiset metsä- ja ranta-alueet säilyvät rakentamattomina.

Ranta-alueilla rakennuspaikat on lähtökohtaisesti osoitettu kahden tai useamman rakennuspaikkojen kortteleiksi, jotta mahdollisimman suuri osa rantaviivasta on jäänyt rakentamattomaksi ja jotta rakentamattomat rantajaksot ovat riittävän leveitä virkistyskäyttöön ja rantautumiseen.

Osayleiskaavan muutoksella mahdollistetaan merkittävä määrä uutta rakentamista kaava-alueelle. Voimassa olevalla kaava-alueella on tällä hetkellä noin 321 toteutunutta rakennuspaikkaa, ja kaavalla muodostuu noin 320 uutta rakennuspaikkaa, joista noin 62 sijoittuu ranta-alueille. Kaava mahdollistaa siten pitkällä aikavälillä paikallisesti huomattavan väestömäärän kasvun sekä pysyvän että vapaa-ajan asumisen osalta, ja vaikutusten voimakkuus sekä ajallinen ilmeneminen riippuvat kaavan toteutumisen vaiheistumisesta. Asukasmäärän kasvu voi vaiheittain lisätä painetta kunnan palvelurakenteeseen, kuten varhaiskasvatukseen, perusopetukseen, vapaa-ajan palveluihin sekä

liikenne- ja kunnallistekniseen infrastruktuuriin, mutta samalla kaavan toteutuminen voi osaltaan tukea palvelujen säilymistä ja kehittymistä kyläalueilla.

Koska kaavaa voidaan käyttää suoraan rakentamisluvan myöntämisen perusteena kaavassa määritellyillä alueilla, on tärkeää, että kaavan toteutumista ja sen vaikutuksia kunnan palveluihin tarkastellaan osana kunnan muuta maankäytön ja palveluverkon suunnittelua.

Uudet rakennusoikeudet on osoitettu melurajoitusten ulkopuolelle. Liikenteen melu ei siten aiheuta viihtyvyyshaittaa uusien rakennuspaikkojen osalta.

9.2 Vaikutukset maa- ja kallioperään sekä veteen

Vaikutukset maa- ja kallioperään muodostuvat pieniksi ja paikallisiksi. Maa- ja kallioperään tulevat muutokset aiheutuvat uusien pääsyteiden ja rakennusten perustamisesta. Pääsyteiden rakentamistarvetta on pyritty vähentämään osoittamalla uusia rakennuspaikkoja mahdollisuuksien mukaan jo rakennettujen rakennuspaikkojen yhteyteen. Välillisiä vaikutuksia syntyy, kun uusiin teihin ja rakennusten rakentamiseen tarvitaan soraa ja muita maa-aineksia, joita ajetaan pääasiassa kaava-alueen ulkopuolelta.

Kaava-alueella on kaksi pilaantuneen maaperän aluetta, jota on merkitty kaavakartalle. Alueille ei ole osoitettu muuttuvaa maankäyttöä.

Kaavassa osoitetaan vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue. Sille ei sijoitu toimintoja, jotka vaarantaisivat pohjavesialueen.

Ala-Kintauden vesistön vedenlaatu on hyvä. Uusien ja olemassa olevien rakennuspaikkojen jätevedet muodostavat suurimman uhkan pintaveden laadulle kaava-alueella ja uudisrakentaminen tulee lisäämään kuormitusta vesistöön. Uusien rakennuspaikkojen jätevesien käsittelyyn on annettu kaavassa ohjeet ja myös rakentamisen etäisyys rantaviivasta on pyritty osoittamaan sellaiseksi, että rakennuspaikkojen jätevesistä ei aiheutuisi haittaa pintavesille. Toteutettaessa uusi rakentaminen annettujen määräysten mukaisesti, ei vesistöön syntyvä uusi kuormitus ole merkittävä tai uhkaa pintaveden laatua. Rakentamisen määrä on myös maltillinen vesistön kokoon nähden.

Kaavassa osoitettu uusi asuminen on väljää ja hulevedet on mahdollista imeyttää tonttikohtaisesti, joten vaikutukset vesitalouteen jäävät vähäisiksi.

9.3 Vaikutukset ilmaan ja ilmastoon

Palvalahti-Kintaus-osayleiskaavan muutoksen, laajennuksen ja osittaisen kumoamisen ilmastovaikutuksia on arvioitu suhteessa nykytilaan, voimassa olevaan yleiskaavaan sekä kaavaehdotuksen mahdollistamaan maankäytön muutokseen. Arviointi perustuu kaavasuunnittelun aikana tehtyihin selvityksiin ja arviointeihin, alueen ominaispiirteisiin sekä KILVA-työkalulla tehtyyn ilmastovaikutusten tarkasteluun. Yleiskaava-alue sijaitsee Petäjaveden Kintauden kylässä Jyväskylän kaupungin rajalla. Petäjävedentiellä on toimiva joukkoliikenne, mutta arjen liikkuminen alueella tukeutuu palvelujen vähäisyyden vuoksi suurelta osin

6.2.2026

SL

henkilöautoliikenteeseen. Kaava-alueen sijainnilla on keskeinen merkitys kaavan lähtökohtaisten ilmasto vaikutusten muodostumisessa.

Kaavaratkaisulla mahdollistetaan olemassa olevan taajamarakenteen ja yhdyskuntateknisen huollon kehittäminen hyödyntäen osittain olemassa olevaa infrastruktuuria ja kylärakennetta. Olemassa olevien rakenteiden hyödyntäminen on ilmastonmuutoksen hillinnän näkökulmasta resurssiviisasta, sillä se vähentää kokonaan uuden infrastruktuurin rakentamiseen liittyviä päästöjä. Kaavan toteuttaminen edellyttää kuitenkin myös uuden infrastruktuurin rakentamista, mikä lisää kasvihuonekaasupäästöjä. Toteutuessaan kaavassa osoitetuille uusille rakennuspaikoille tulee rakentaa kulku olevalta tieverkolta, ja tonteille tulee tehdä johtovedot. Lisäksi kaavassa osoitetaan noin 60 hehtaarin laajuinen uusi teollisuusalue, jonka sijoittumiseen ovat vaikuttaneet alueen hyvät liikenne yhteydet sekä olemassa olevien teollisuusalan yritysten sijainti lähialueella. Vaikka uuden teollisuuslaitoksen sijoittuminen alueelle on lähtökohtaisesti kielteinen asia ilmasto vaikutusten kannalta, samanaikaisesti osa voimassa olevan kaavan teollisuus- ja työpaikka-alueista kumotaan ja osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaisiksi alueiksi.

Kaavan toteuttaminen lisää alueen kokonaispäästöjä. Päästövaikutuksia syntyy erityisesti uudesta asuin- ja teollisuusrakentamisesta sekä liikenteen lisääntymisestä. Kaava mahdollistaa yli 300 uutta rakennuspaikkaa pientalo- ja loma-asuntorakentamiselle. Rakentamisen aikaiset ja rakennusmateriaalien valmistukseen liittyvät päästöt ovat merkittävä ilmasto vaikutusten lähde. Kaavamääräyksillä pyritään kuitenkin ohjaamaan negatiivisia ilmasto vaikutuksia pienentäviin ratkaisuihin, kuten puun käyttöön rakennusmateriaalina, mikä vähentää elinkaaren aikaisia päästöjä ja mahdollistaa hiilen varastoitumisen rakennuksiin. Rakentaminen ei tästä huolimatta ole ilmasto vaikutuksiltaan nettopositiivista, vaan kaavan toteutuessa kokonaisuudessaan päästöjen arvioidaan kasvavan.

Kaavaratkaisulla on vaikutuksia myös alueen hiilinieluihin ja -varastoihin. Rakentaminen kohdistuu pääosin puustoisille alueille, mikä vähentää metsien pinta-alaa ja heikentää hiiltä sitovaa puustoa. Merkittävimmät rakentamisen alle jäävät metsäalueet sijoittuvat kaava-alueen länsiosaan uudelle teollisuusalueelle, Pekkalanmäen keskiosaan osoitetulle asuinalueelle sekä Kaistinmäentien varren asuinalueille. Vaikutusta lieventää se, että suuri osa kaava-alueesta osoitetaan metsäalueiksi (M, M-1, M-2), jotka säilyvät pääosin metsäisinä ja toimivat jatkossakin hiilinieluinä ja hiilivarastoinä. Lisäksi osa voimassa olevan yleiskaavan rakennusalueista kumotaan ja palautetaan maa- ja metsätalousskäyttöön. Kaavamääräyksillä edellytetään tonttien alkuperäisen kasvillisuuden ja puuston säilyttämistä mahdollisuuksien mukaan. Tämän lisäksi ohjataan istuttamaan uutta kasvillisuutta, mikä tukee hiilinielujen osittaista säilymistä ja palautumista pitkällä aikavälillä.

Liikenteen osalta kaavan ilmasto vaikutukset ovat pääosin kielteisiä. Kaava-alueella ei koulun ja yksittäisten palvelujen lisäksi ole päivittäispalveluja, minkä vuoksi liikkuminen perustuu suurelta osin henkilöautoon (ja joukkoliikenteeseen). Kaavan toteutuessa asukasmäärän kasvu lisää autoliikenteen määrää ja siitä aiheutuvia päästöjä. Joukkoliikenne yhteydet Jyväskylän ja Petäjaveden suuntaan valtatie 18 ja Petäjävedentien varrella ovat kohtuulliset, ja alueella on kohtuullinen kävely- ja pyöräilyreitistö. Pyöräilyverkosto on hyvä erityisesti virkistyskäyttöä varten. Uusi teollisuusalue sijoittuu pyöräilyetäisyydelle sekä asuinalueista että Petäjaveden keskustasta,

mikä voi osin vähentää työmatkaliikenteen päästöjä. Tästä huolimatta päivittäinen liikkuminen perustuu pääosin henkilöautoon tai joukkoliikenteeseen, ja liikkumisen päästövaikutukset on tunnistettu kaavatyössä keskeiseksi haasteeksi.

Ilmastovaikutuksia on tarkasteltu myös ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja ilmatoriskien näkökulmasta. Kaavamääräyksissä ohjataan vettä läpäisevien pintojen käyttöön, kasvillisuuden säilyttämiseen ja lisäämiseen sekä hulevesien hallintaan, imeyttämiseen ja hallittuun johtamiseen. Näillä ratkaisuilla parannetaan alueen sopeutumiskykyä lisääntyviin sademääriin ja äärevöityviin sääolosuhteisiin. Laajat viher- ja metsäalueet sekä vesistöt tukevat paikallista mikroilmastoa ja vähentävät lämpösaarekeilmiötä. Pekkalanmäen alueella Renginraitin päässä olevalla avohakkuualueella paahteisuus voi muodostua haasteeksi, ja alueen jatkosuunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota aurinkosuojaukseen, ja rakennusten viilennystarpeeseen.

Pohjavesialueelle kohdistuva rakentaminen edellyttää jatkosuunnittelussa erityistä huolellisuutta ilmatoriskien hallinnan ja ympäristönsuojelun näkökulmasta. Kiertotaloutta voidaan edistää alueen toteutuksessa muun muassa maamassojen kierrätyksellä ja massatasapainotarkastelujen avulla.

Kokonaisuutena kaavan ilmastovaikutukset ovat KILVA-arvioinnin perusteella pääosin kielteisiä erityisesti kasvihuonekaasupäästöjen ja hiilinielujen vähenemisen osalta. Kaavan toteuttamisella arvioidaan kuitenkin olevan Petäjaveden kunnan elinvoiman, väestökehityksen ja taloudellisen kestävyuden kannalta merkittäviä myönteisiä vaikutuksia. Näistä lähtökohdista kaavamääräyksillä ja maankäytön ratkaisuilla pyritään lieventämään haitallisia ilmastovaikutuksia ja edistämään kestävien ratkaisujen toteutumista. Keskeisiksi ilmastohaasteiksi jäävät liikkumisen päästöjen vähentäminen, metsien hiilinielujen turvaaminen sekä alueen uusiutuvan energian tuotantopotentiaalin hyödyntäminen, joita voidaan tarkentaa jatkosuunnittelussa ja asemakaavoituksen yhteydessä.

Kaavasi ilmastokestävyuden painottuminen

- I Luonnonvarojen käytön minimointi
- II Kestävän elämäntavan mahdollistaminen
- III Kulutuksen päästöjen minimointi
- IV. Ilmastonmuutoksen aiheuttamiin riskeihin varautuminen

Kuva 43. Kilva-työkalulla tehdyn ilmastovaikutusten arvioinnin tulosten yhteenveto.

9.4 Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin

Kaava-alueen luontoarvot on selvitetty ja selvityksen tulokset on huomioitu yleiskaavassa.

Rakentaminen aiheuttaa luonnon elementtien väistymistä rakennusalueilla. Kaavassa rakennuspaikat on osoitettu pääsääntöisesti luonnonoloiltaan mahdollisimman kestäville alueille, jotta luonnonoloiltaan arvokkaimmat alueet voidaan säästää rakentamattomana. Liki kaikki uudet rakennuspaikat on kaavassa pystytty sijoittamaan luontoselvityksen mukaisten luonnonsuojelun kannalta merkittävämpien alueiden ulkopuolelle.

Ranta-alueiden lisääntyvä rakentaminen lisää vesiliikennettä vesistöillä, mistä aiheutuu linnustolle välillistä haittaa, jonka vaikutusta linnustoon on vaikea arvioida. Lisääntyvän vesiliikenteen huippu ei onneksi ajoitu häiriöalttiimpaan pesintäaikaan kesän alkuun.

Kaava ei tule merkittävässä määrin vaarantamaan luonnonsuojelun kannalta arvokkaiden luontotyyppien eikä luonnonvaraiselle eläimistölle ja kasvistolle tärkeiden luonnon ominaispiirteiden säilyttämistä. Eli kaava-alueella säilyy nykyinen biologinen monimuotoisuus.

Korentojen osalta selvityksen yhteydessä tehdyt lummelampikorentohavainnot sijoittuvat sekä Vehkalammella, että Koukkulammella toiselle puolelle lampea, mille uutta rakentamista on osoitettu. Selvityksen mukaan lummelampikorentoa uhkaavia tekijöitä ovat vesialueiden umpeenkasvu sekä maataloudesta ja turvetuotannosta johtuvan ylirehevoitymisen aiheuttamat happikadot ja kasvillisuuden väheneminen. Haitallisten vaikutusten vähentämiseksi suositellaan kiinnitettävän huomiota rantarakentamisen yhteydessä toteutettaviin vesienhallintakeinoihin. Kaavassa on ohjattu vesienhallintaa, joten uudella vähäisellä rakentamisella ei nähdä olevan vähäistä suurempaa vaikutusta korentoihin.

On hyvä huomioida myös, että merkittävä osa kaava-alueesta on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaisena alueena, jolla on metsälaki voimassa. Metsälain tarkoituksena on edistää metsien taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävää hoitoa ja käyttöä, joten tilanne nykytilanteeseen nähden ei muutu kaavan myötä luonnon monimuotoisuuden vaalimisen näkökulmasta.

9.5 Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen sekä yhdyskunta- ja energiatalouteen

9.5.1 Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen ja maanomistajien tasapuoliseen kohteluun

Yleiskaava luo rungon alueen kehittämiseksi ja helpottaa jatkosuunnittelua ja yhdyskunnan kehittämistä. Kaava tiivistää olevaa yhdyskuntarakennetta keskeisellä kyläalueella verrattuna nykyiseen rakenteeseen ja tehostaa jo rakennetun infrastruktuurin käyttöä. Lainvoimaiseen kaavaan verrattuna rakennusoikeuksien sijoittuminen kuitenkin hajautuu. Lisäksi rakennusoikeuksien määrä kasvaa. Muutos on perusteltu, sillä lainvoimainen kaava ei palvele

tulevien asukkaiden tai kunnan tarpeita. Lainvoimaisessa kaavassa on esimerkiksi osoitettu asemakaavoitettavaksi alueita, joille ei ole kysyntää. Kustannussyistä, kunnan ei ole mielekästä laatia alueille asemakaavaa.

Nyt laadittavan kaavan perusteena on kiinteistökohtaiset mitoituslaskelmat sekä kuivalle maalle, että rantavyöhykkeelle. Rakennusoikeudet sijoittuvat lähinnä yksityisten maanomistajien maille, jolloin rakennusoikeuksien toteutuminen on maanomistajista omasta halusta lähtevää. Kaikki rakennusoikeudet eivät siten tule todennäköisesti toteutumaan. Tämä on huomioitu suunnittelussa siten, että rakennusoikeuksia mahdollistetaan kaavassa hieman reilummin. Yleiskaavassa osoitetut uudet rakentamismahdollisuudet selkeyttävät rakentamismahdollisuuksia verrattuna lainvoimaiseen osayleiskaavaan.

Kaavaratkaisun tueksi on laadittu edullisuusvyöhyketarkastelu osana mitoitustarkastelua, jonka perusteella rakennusoikeuksia on kaavassa osoitettu enimmäkseen edullisimmille rakentamisen alueille. Kaavassa on laadittu mitoitustarkastelut sekä ns. kuivan maan tarkastelualueelle, että rantavyöhykkeelle. Mitoitustarkastelut turvaavat maanomistajien tasapuolista kohtelua.

Kaavassa ei ole määrätty ehdotonta rakentamisrajoitusta (AKL 43 § 2 mom.) muutoin kuin rantavyöhykkeellä, joten kaava ei aiheuta kohtuutonta haittaa maanomistajille.

9.5.2 Vaikutukset yhdyskunta- ja energiatalouteen

Kaavassa osoitetut uudet rakennuspaikat sijoittuvat lähtökohtaisesti olevien teiden yhteyteen ja kunnallisteknisen verkoston toiminta-alueelle tehostaen jo rakennetun infrastruktuurin käyttöä. Kaavassa osoitetuista olemassa olevista rakennuspaikoista noin 83/87 % (kuiva maa/ranta) ja uusista noin 53/67 % sijoittuu vesijohtoverkon toiminta-alueelle. Jätevesiverkon toiminta-alueella vastaavat luvut ovat olemassa olevien osalta 70/84 % ja uusien osalta 48/66 %. Mikäli kaikki kaavan uudet rakennuspaikat toteutuisivat olisi kaikista rakennuspaikoista vesijohtoverkoston toiminta-alueella noin 71 % ja jätevesiverkon toiminta-alueella noin 64 %.

Kaava-alueella on remontoitu koulurakennus ja päiväkotit, joiden käyttöä tehostaisi asukasmäärän kasvu kaava-alueella.

Kaavaratkaisussa on huomioitu tulevaisuudessa myös aurinkovoimaloiden tai esimerkiksi akkuvarastojen sijoittuminen kaavan M ja M-1 tai muille soveltuville alueille. Näiden toimintojen luvitus ja maankäytön suunnittelu tapahtuvat erillisissä kaava- tai muissa menettelyissä.

9.6 Vaikutukset liikenteeseen

9.6.1 Liikennejärjestelmä ja liikenteen suuntautuminen

Valtatie 18 on tärkeä valtakunnallinen poikittainen tieyhteys, joka välittää valtakunnallista ja pitkämatkaista liikennettä. Valtatiellä 18 on myös merkittävä rooli seudun sisäisessä työmatka-, asiointi- ja vapaa-ajanliikenteessä. Valtatien 18 kulkiessa yleiskaava-alueen läpi, tukeutuu kaava-alueen maankäyttö vahvasti valtatiehen. Merkittävimmät suunnat liikenteen suuntautumisen kannalta ovat valtatie 18 pitkin Petäjaveden keskustan suuntaan sekä Jyväskylän suuntaan.

Yleiskaavan mahdollistama uusi asuminen ei todennäköisesti muuta liikenteen suuntautumista, vaan liikenne tulee jatkossakin suuntautumaan samaan tapaan kuin nykyisen asumisen osalta. Uusien asumisen rakennuspaikkojen synnyttämä liikennetuotos voi arviolta noin kaksinkertaistaa kaava-alueen nykyisen asutuksen tuottaman liikenteen, mutta kokonaisuudessaan liikennemäärät säilyvät maltillisina ja liikenne hajautuu liikenneverkolle. Teollisuusalueiden tuottama liikennetuotos ja liikenteen suuntautuminen riippuu alueille tulevista toiminnoista.

Yleiskaavaratkaisu perustuu pääosin nykyiseen liikenneverkkoon ja sen kehittämiseen. Nykyisen liikenneverkon tehokas hyödyntäminen on yhteiskuntataloudellisesti järkevää. Uusi asuminen sijoittuu pääsääntöisesti olevien teiden tai katujen läheisyyteen ja uusilta rakennuspaikoilta tulee käyttää olemassa olevia pääsysteitä. Myös joitakin uusia pääsysteitä joudutaan rakentamaan. Uusi teollisuusalue kaava-alueen länsilaidalla sijoittuu hyvin saavutettavasti valtatie 18 välittömään läheisyyteen. Valtatie 18 pohjoispuoleisille TY-1 alueille kuljetaan Pakolantien kautta. Kaavaluonnoksessa esitetty valtatie eteläpuoleinen TY/EN-alue on kaavaehdotuksesta poistettu.

Valtatielle 18 on laadittu kehittämisselvitys, joka tukee myös maankäytön suunnittelua liikenteen kannalta sujuvaksi ja turvallisiksi. Kaavaratkaisussa on varauduttu valtatie 18 parantamiseen kehittämisselvityksen mukaisesti. Kaavaratkaisussa valtatielle 18 ei osoiteta uusia liittymiä, vaan se mahdollistaa liittymien vähentämisen ja kehittämisen kehittämissuunnitelman mukaisesti, mikä parantaa liikenneturvallisuutta ja liikenteen sujuvuutta. Kaavaratkaisu mahdollistaa myös muut kehittämisselvityksessä osoitetut toimenpiteet, kuten uudet jalankulku- ja pyörätiet tai niiden yhteistarpeet.

9.6.2 Liikenneturvallisuus ja liikenteen toimivuus

Olemassa oleviin rakennuspaikkoihin nähden kaavaratkaisu vajaa kaksinkertaistaa alueen rakennuspaikkojen määrän. Osoitetun uuden asumisen painopiste on kaava-alueen keskivaiheilla Kintauden ympäristössä sekä kaava-alueen itäosassa ja osoitetun teollisuuden painopiste on kaava-alueen länsiosassa. Uusi rakentaminen sijoittuu melko tasaisesti koko kaava-alueelle ja rakentaminen tullaan toteuttamaan vaiheittain useamman kymmenen vuoden aikana. Näin ollen liikennemäärien kasvu tapahtuu pitkän ajan kuluessa, eikä yhtäkkiä ilmeneviä liikenneturvallisuuden tai sujuvuuden ongelmia ole odotettavissa, sillä liikenne hajautuu kaava-alueen liikenneverkolle. Valtatie 18 nykyisten liikennemäärien puolesta sivusuunnilta valtatie liikennevirtaan liittymisen ei pitäisi olla erityisen haastavaa, kunhan liittymissä on riittävät näkemät. Kaava-alueen liikennetuotosten lisäksi valtatie liikenteen ja liittymien toimivuuteen vaikuttaa isolta osin valtatie liikennemäärien kehittyminen tulevaisuudessa muusta kuin kaava-alueella syntyvästä liikenteestä johtuen.

Osa kaava-alueen asukkaista kokee tieyhteydet turvattomina jalankulkijoille ja pyöräilijöille sekä etenkin lapsille. Teiden turvallisuutta on mahdollista parantaa myös monin sellaisin keinoin, joihin kaavassa ei oteta kantaa, kuten nopeusrajoituksilla, valaistuksella, parantamalla bussipysäkkien turvallisuutta ja kiinnittämällä huomiota ajokulttuuriin. Valtatie 18 kehittäminen laaditun selvityksen mukaisesti tulee aikanaan parantamaan alueen liikenneturvallisuutta. Valtatie nopeusrajoitukset on kehittämisselvityksen mukaan tarkoitus säilyttää nykyisellä tasolla kaava-alueella.

6.2.2026

SL

Asuminen

Uutta asumista on osoitettu eniten Kintauden keskustan ja sen pohjoispuolisten alueiden ympäristöön sekä yhdystien 16679 (Liisalanatie) ja Kaistinmäentien ympäristöihin. Seuraavassa on arvioitu eri alueiden vaikutuksia liikenneturvallisuuteen ja liikenteen toimivuuteen.

Kintauden keskustan ja sen pohjoispuolisten alueiden ympäristöön, yhdystiehen 6250 (Räihäntie) tukeutuen, on osoitettu noin 90 uutta rakennuspaikkaa. Olemassa oleviin rakennuspaikkoihin nähden uudet rakennuspaikat vajaa kaksinkertaistavat kyseisten alueiden rakentamisen. Uusien rakennuspaikkojen liikennetuotos on arviolta noin 320 henkilöautomatkaa vuorokaudessa. Alueiden liikenne kulkee yhdystietä 6250 pitkin valtatielle 18. Yhdystien 6250 nykyinen keskimääräinen vuorokausiliikenne on noin 660 ajoneuvoa vuorokaudessa, joten tien liikennemäärä kaava-alueella voisi noin puolitoistakertaistua. Yhdystien 16605 (Jussilanperäntie) ympäristöön on osoitettu kymmenkunta uutta rakennuspaikkaa, joiden liikennetuotos on arviolta vajaa 40 henkilöautomatkaa vuorokaudessa. Yhdystien 16605 nykyinen keskimääräinen vuorokausiliikenne on noin 60 ajoneuvoa vuorokaudessa. Alueilta liittyminen valtatielle tapahtuu valtatie ja yhdysteiden 6250 ja 16605 nelihaaraliittymässä, joka on Kintauden pääliittymä. Kehittämisselvityksessä Kintauden liittymään on esitetty liittymän porrastamista siirtämällä yhdystietä 16605 länteen päin sekä liittymän kanavointia. Lisäksi on esitetty jalankulun ja pyöräilyn alikulkukäytävä, liityntäpysäköintipaikka sekä pysäkkijärjestelyjä ja -yhteyksiä. Liittymän länsipuolella olevan Kaupantien liittymän katkaisu lisää hieman Kintauden liittymän liikennettä, mutta nykyiselläänkin Kaupantien liittymästä on sallittu vain pihoihin ajo. Kintauden liittymän nykyisten liikennemäärien ja Tasoliittymät-ohjeen perusteella liittymän porrastaminen kannattaa jo nykyisellään ja liittymässä ollaan jo nyt lähellä kanavointitarvetta, joten liikennemäärien kasvaessa kanavoinnin tarve tulee ajankohtaiseksi. Liittymä on osoitettu kaavassa parannettavaksi tasoliittymäksi. Liittymässä ei ole havaittavissa onnettomuuskasautumaa, mutta siinä on viimeisen viiden vuoden aikana tapahtunut kaksi omaisuusvahinkoon johtanutta tyypillistä liittymäonnettomuutta: kääntymisonnettomuus sekä peräänajo-onnettomuus. Lisäksi on tapahtunut yksi omaisuusvahinkoon johtanut yksittäisonnettomuus. Liikennemäärien kasvaessa riski liikenneonnettomuuksille lisääntyy, jos liittymää ei paranneta.

Kaistinmäentien ympäristöön on osoitettu vajaa 50 uutta rakennuspaikkaa, jotka tuottavat arviolta noin 170 henkilöautomatkaa vuorokaudessa. Mikäli rakentaminen toteutuu, kasvaa Kaistinmäentien liikennemäärä selvästi nykyiseen verrattuna. Kaistinmäentien liikenne jakautuu kuitenkin sekä lännen että idän suuntiin, riippuen siitä mennäänkö Petäjaveden keskustan vai Jyväskylän suuntaan. Länteen suuntautuva liikenne kulkee valtatielle 18 Kaistinmäentien ja Kaunistontien muodostaman nelihaaraliittymän kautta. Valtatie 18 kehittämisselvityksessä liittymään on esitetty ensimmäisessä vaiheessa näkemäraivauksia ja toisessa vaiheessa, maankäytön kehittyessä, liittymän porrastamista siirtämällä Kaistinmäentietä itään päin ja kanavointia. Nykytilanteessa liittymässä ei vielä ole porrastamisen tai kanavoinnin tarvetta, mutta tulevaisuuden tarve kanavoinnille riippuu etenkin valtatie 18 liikennemäärien kehityksestä, sillä maankäytön synnyttämä liikenne jää maltilliseksi. Näkemäraivaukset ovat tärkeitä liikenneturvallisuuden ja liikenteen sujuvuuden kannalta. Liittymässä ei ole tapahtunut liikenneonnettomuuksia viimeisen viiden vuoden aikana.

6.2.2026

SL

Kaistinmäentien itään suuntautuva liikenne kulkee Kaistinmäentietä yhdystielle 16611 (Sarvenperäntie) ja sen kautta valtatielle 18. Kaavassa on osoitettu myös yhdystien 16611 varrelle kuusi uutta rakennuspaikkaa, joiden liikennetuotos on noin 20 henkilöautomatkaa vuorokaudessa. Yhdystien 16611 keskimääräinen vuorokausiliikenne on nykyisellään noin 70 ajoneuvoa vuorokaudessa. Yhdystien 16611 liittymä valtatielle on Jyväskylän kaupungin puolella. Kehittämisselvityksessä liittymään on esitetty kanavointi. Kaistinmäen liikenteellä ei ole merkittävää vaikutusta yhdystien 16611 liittymään valtatielle, vaan liittymän kehittäminen liittyy enemmän Kuohun alueen liikennejärjestelyjen kokonaisuuden kehittämiseen. Liittymässä ei ole tapahtunut liikenneonnettomuuksia viimeisen viiden vuoden aikana.

Pekalanmäen ja Tyyneläntien ympäristöön on osoitettu parikymmentä uutta rakennuspaikkaa. Uuden asumisen liikennetuotos on arviolta noin 70 henkilöautomatkaa vuorokaudessa. Pekalanmäelle kuljetaan valtatie 18 ylittävää siltaa pitkin Tyyneläntien kautta. Tyyneläntiellä liikenne jakautuu joko lännen suuntaan, jolloin kulku valtatielle 18 on yhdystien 16605 kautta tai idän suuntaan, jolloin valtatielle päästään Kaistinmäentien kautta. Näiden alueiden liikenne on huomioitu edellä kuvatuissa kyseisten liittymien toimivuusarvioinneissa.

Yhdystien 16679 (Liisalantie) ja Petäjäisenahon alueelle on osoitettu noin 90 uutta rakennuspaikkaa. Karkeasti arvioituna tämä uusi asuminen tuottaisi noin 330 henkilöautomatkaa vuorokaudessa jakautuen yhdystielle 16679 ja Petäjäaholle. Yhdystien 16679 nykyinen keskimääräinen vuorokausiliikenne on noin 220 ajoneuvoa vuorokaudessa, joten liikennemäärä reilu kaksinkertaistuisi. Yhdystie 16679 risteää Haapamäki–Jyväskylä-radon kanssa Vehkasuon tasoristeyksessä, joka on varustettu puomillisella varolaitteella. Tasoristeys sijaitsee vajaan 30 metrin päässä valtatiestä 18, joten odotustilaa on hyvin vähän junan kulkiessa. Valtatieliittymän ja tasoristeyksen lähekkäisyys heikentää liikenneturvallisuutta myös siksi, että ajoneuvon kuljettajalla on paljon havainnoitavaa lyhyellä osuudella.

Vehkasuontiehen tukeutuen on osoitettu reilu kymmenen uutta rakennuspaikkaa. Karkeasti arvioituna uusi asuminen tuottaisi noin 50 henkilöautomatkaa vuorokaudessa, mikä tarkoittaisi arviolta Vehkasuontien nykyisen liikennemäärän vajaan kaksinkertaistumista. Vehkasuontien liikennemäärä säilyy edelleen hyvin maltillisena ja liikenne jakautuu sekä lännen että idän suuntiin, riippuen siitä mennäänkö Petäjäveden keskustan vai Jyväskylän suuntaan.

Kehittämisselvityksessä yhdystien 16679 (Liisalantie) ja Vehkasuontien länsipään liittymään on esitetty liittymän porrastaminen ja kanavointi/väistötilat. Lisäksi on esitetty liikeympäristöpaikka. Liittymä on vaaralliseksi koettu, mutta poliisin tietoon tulleita liikenneonnettomuuksia ei ole tapahtunut viimeisen viiden vuoden aikana. Sekä yhdystien 16679 että Vehkasuontien liikennemäärien kasvaessa liittymän porrastamisen ja kanavoinnin tarve tulee ajankohtaiseksi. Liittymä on osoitettu kaavassa parannettavaksi tasoliittymäksi. Kehittämisselvityksessä ja sen myötä myös kaavassa esitetty Hannulantien liittymän katkaisu lisää myös osaltaan Vehkasuontien liittymien liikennettä.

Kaava-alueen itäosaan Koukkumäentiehen tukeutuen on osoitettu kymmenkunta uutta rakennuspaikkaa. Karkeasti arvioituna uusi asuminen tuottaisi reilu 30 henkilöautomatkaa vuorokaudessa, jolloin Koukkumäentien liikennemäärä voisi arviolta noin puolitoistakertaistua.

6.2.2026

SL

Tien liikennemäärä säilyy edelleen hyvin maltillisena. Koukkumäentie kuitenkin risteää Haapamäki–Jyväskylä-radan kanssa Koukkumäen varolaitteettomassa tasoristeyksessä. Tasoristeys kuuluu Väyläviraston tasoristeysohjelmaan, jossa suunnitellaan tasoristeyksen varustamista tasoristeyslaitoksella arviolta vuonna 2028. Uuden maankäytön myötä ylitystapahtumat tasoristeyksessä lisääntyvät, mikä lisää turvallisuusriskejä. Uudet rakennuspaikat voivat kuitenkin rakentua pitkän ajan kuluessa, jolloin tasoristeys on todennäköisesti ehditty parantaa ennen liikenteen lisääntymistä.

Koukkumäentie ja Vehkasuontien itäpää muodostavat nelihaaraliittymän valtatielle 18. Liittymä sijaitsee Jyväskylän kaupungin puolella. Valtatien 18 kehittämisselvityksessä ei ole osoitettu toimenpiteitä Koukkumäentien liittymään, mutta vastapäisen Vehkasuontien liittymän osalta on esitetty liittymäjärjestelyjen parantamista ja liittymäkulman suoristamista. Liittymän porrastaminen parantaisi osaltaan myös Koukkumäentien liittymän turvallisuutta. Nykytilanteessa liittymässä ei kuitenkaan ole porrastamisen tarvetta, eikä myöskään kanavointitarvetta, mutta tulevaisuuden tarve kanavoinnille riippuu etenkin valtatie 18 liikennemäärien kehityksestä, sillä maankäytön synnyttämä liikenne jää maltilliseksi. Liittymän läheisyydessä on tapahtunut loukkaantumiseen johtanut jalankulkijaonnettomuus.

Tallilantien varrelle on osoitettu seitsemän uutta rakennuspaikkaa, jotka tuottaisivat noin 25 henkilöautomatkaa vuorokaudessa. Liikennemäärä Tallilantiellä arviolta vajaa kolminkertaistuisi, mutta olisi kokonaisuudessaan vain muutamia kymmeniä ajoneuvoa vuorokaudessa. Tallilantie risteää Haapamäki–Jyväskylä-radan kanssa Tallilan varolaitteettomassa tasoristeyksessä. Uuden maankäytön myötä ylitystapahtumat tasoristeyksessä lisääntyvät, mikä lisää turvallisuusriskejä. Tasoristeyksen mahdollisia parantamistarpeita on suositeltavaa tarkastella liikenteen lisääntyessä. Valtatie 18 kehittämisselvityksessä ei ole esitetty toimenpiteitä Tallilantien liittymään, mutta vastakkaisen Hannulantien liittymän sulkeminen parantaa myös Tallilantien liittymän turvallisuutta liittymän muuttuessa nelihaaraliittymästä kolmihaaraliittymäksi.

Oiniemen pohjoispuolelle on osoitettu neljä uutta rakennuspaikkaa, jotka tuottaisivat reilu kymmenen henkilöautomatkaa vuorokaudessa ja Oiniementien liikennemäärä kasvaisi hieman. Valtatie 18 kehittämisselvityksen mukaisesti kaavassa on osoitettu Oiniementien läntisemmän liittymän katkaisu, sillä alueelle on Oiniementien itäinen liittymä, joka on esitetty kehittämisselvityksessä parannettavaksi maankäytön kehittymisen myötä. Uuden maankäytön ja läntisen liittymän sulkemisen myötä lisääntyvällä liikenteellä ei ole merkittävää vaikutusta Oiniementien itäisemmän liittymän toimivuuteen, mutta sivutien leventäminen voi tulla kyseeseen. Liittymämäärän väheneminen parantaa liikenneturvallisuutta.

Teollisuusalueet

Palvalahden nykyinen teollisuusalue (TY-1) on suunniteltu siten, että kaikki alueen liikenne voidaan ohjata Pakolantien liittymän kautta. Myös uuden teollisuusalueen (TY-1) kaikki liikenne kulkee Pakolantien liittymän kautta ja alueen sisäiset liikennejärjestelyt on suunniteltava sen mukaisesti. Palvalahden teollisuusalueen kehittyminen edellyttää alueen liikennejärjestelyjen parantamista ja Pakolantien liittymä on parannettava ennen alueen laajentumista. Liikennemäärien kasvaessa nykyisen liittymäratkaisun turvallisuus ja sujuvuus heikkenevät. Pakolantien liittymäalue ei

kuitenkaan kuulu kaava-alueeseen. Pakolantien liittymän parantamisesta on laadittu lainvoimainen tiesuunnitelma ja rakennussuunnitelma. Suunnitelman mukaan liittymä parannetaan pääsuunnassa kanavoiduksi liittymäksi, jossa on kääntymiskaistat valtatie molemmista suunnista Pakolantielle. Suunnitelmassa Pakolantien itäpuoleisen Saarijärventien ja länsipuoleisen yksityistien liittymät valtatielle 18 on esitetty suljettaviksi. Saarijärventien liittymä on jo nykytilanteessa suljettu ja kohdasta on vain asemakaavan mukainen jalankulku- ja pyöräily-yhteys.

Palvalahden teollisuusalueelle laaditussa asemakaavan muutoksessa ja laajenuksessa on todettu, että asemakaavaratkaisu ei heikennä valtatie liikenneturvallisuutta tai lisää valtatie liikennettä merkittävästi. Uusi TY-1 alue on tarkoitettu asemakaavoitettavaksi, jolloin sen vaikutuksia liikenteeseen voidaan arvioida tarkemmin. Pakolantien ympäristön liittymämäärän väheneminen ja Pakolantien liittymän kanavointi parantavat teollisuusalueen liikenteen turvallisuutta sekä takaavat liittymän toimivuuden tulevaisuuden kasvavilla liikennemäärillä.

Kaavaluonnoksessa esitetty valtatie 18 eteläpuoleinen TY/EN-alue on kaavaehdotuksesta poistettu, joten alueelle ei osoiteta liikenneyhteyttä.

Muilla kaavassa osoitetuilla teollisuusalueilla on pientä laajentumisvaraa. Nämä teollisuusalueet sijoittuvat eri puolille kaava-alueita, eikä niiden mahdollinen vähäisesti lisääntyvä liikenne vaikuta merkittävästi kaava-alueen liikenteen toimivuuteen. Osaltaan näiden teollisuusalueiden liikenne voi vaikuttaa valtatie liittymien parantamistarpeisiin.

9.6.3 Haapamäki–Jyväskylä-rata

Kaava-alueen läpi itä-länsisuunnassa kulkeva Haapamäki–Jyväskylä-rata aiheuttaa estevaikutusta alueen maankäytölle ja liikenteelle. Lähin rautatieasema sijaitsee Petäjaveden keskustassa.

Radalla olevat tasoristeykset heikentävät alueen liikenneturvallisuutta. Kaava-alueelle sijoittuvia tasoristeyksiä on kolme ja kaikki sijaitsevat alueen itäosassa. Tasoristeyksistä vain yhdessä on varolaitte. Tasoristeysten ympäristöön on osoitettu uutta maankäyttöä. Yhdyksiellä 16679 (Liisalantie) oleva Vehkasuon tasoristeys, joka on varustettu puomillisella varolaitteella, sijaitsee vain vajaan 30 metrin päässä valtatiestä 18, joten odotustilaa on hyvin vähän junan kulkiessa. Liikenteen lisääntyminen lisää riskiä siihen, että jono voisi ulottua valtatielle asti.

Kaava-alueen itäpuolella on Koukkumäen varolaitteeton tasoristeys. Kaavassa on osoitettu Koukkumäentiehen tukeutuen uutta maankäyttöä. Tasoristeys kuuluu Väyläviraston tasoristeysohjelmaan, jossa suunnitellaan tasoristeyksen varustamista tasoristeyslaitoksella arviolta vuonna 2028.

Uuden maankäytön synnyttämän liikenteen myötä ylitystapahtumat tasoristeyksissä lisääntyvät, mikä lisää turvallisuusriskejä. Mikäli olemassa olevan tasoristeyksen käyttö lisääntyy merkittävästi tai sen käyttötarkoitus muuttuu, on tienpitäjän haettava lisääntyvään tai muuttuvaan käyttöön oikeuttava Väyläviraston lupa.

9.6.4 Jalankulku ja pyöräliikenne

Nykyisten jalankulku- ja pyöräteiden lisäksi kaavaratkaisussa on osoitettu valtatie 18 kehittämisselvityksen mukaiset uudet jalankulku- ja pyörätiet tai niiden yhteystarpeet. Toteutuessaan kaava-alueelle muodostuisi lähes koko alueen mittainen, itä-länsisuuntainen jalankulku- ja pyöräily-yhteys kaava-alueen länsilaidalta aina yhdystielle 16679 (Liisalantie) asti. Kaava-alueen länsirajalta jalankulku- ja pyöräily-yhteys jatkuisi kehittämisselvityksen mukaan Petäjäveden keskusta asti. Petäjäveden keskustasta esimerkiksi Kintaudelle on reilun 8 kilometrin matka, joka olisi vielä pyöräiltävissä. Palvalahden teollisuusalueen kytkeminen jalankulku- ja pyörätiellä Petäjäveden keskustan suuntaan mahdollistaisi työmatkat kävellen ja pyöräillen Petäjäveden keskustasta.

Kaavassa osoitetut uudet jalankulku- ja pyörätiet tai niiden yhteystarpeet parantaisivat jalankulun ja pyöräliikenteen liikenneturvallisuutta, etenkin kohdissa, joissa nykyisellään on pakko kulkea valtatie piennarta pitkin. Uusi alikulkukäytävä Kintauden liittymän yhteydessä parantaisi liikenneturvallisuutta tarjoten turvallisen yhteyden bussipysäkeille. Alikulkukäytävä tarjoaisi myös turvallisen yhteyden valtatie 18 eteläpuoleiselta alueelta esimerkiksi Kintauden koululle.

Kintauden keskustan pohjoispuolelle on vuosina 2021–2022 toteutettu uusi jalankulku- ja pyörätie yhdystien 6250 (Räihäntie) varrelle. Uusi jalankulku- ja pyörätie parantaa jalankulun ja pyöräliikenteen liikenneturvallisuutta ja mahdollistaa turvallisemman koulureitin jalan ja pyörällä esimerkiksi Paloniemen alueelta Kintauden koululle. Uuden jalankulku- ja pyörätien pohjoispuoleisille alueille on osoitettu monia uusia rakennuspaikkoja. Hankkeen yhteydessä toteutettiin myös keskisaarekkeellisia suojateitä ja parannettiin pysäkkiyhteyksiä. Hankkeeseen kuului Haapamäki–Jyväskylä–radan ylittävä jalankulun ja pyöräliikenteen ylikulkukäytävä.

9.6.5 Joukkoliikenne

Kaava-alueen maankäytön kehittyminen parantaa osaltaan joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä, mutta alueen kehittämisellä on kuitenkin vain maltillinen vaikutus joukkoliikenteeseen. Henkilöauto säilyy edelleen merkittävimpana kulkutapana alueella.

Kaava-alueella valtatie 18 varrella on kattavasti bussipysäkkejä ja bussiliikennettä on Petäjäveden ja Jyväskylän suuntiin. Bussipysäkit ovat melko hyvin saavutettavissa sen maankäytön osalta, joka sijoittuu valtatie 18 läheisyyteen. Pysäkit sijoittuvat pääosin liittymien yhteyteen, joten niille pääsy ei edellytä pitkän matkan kulkemista valtatie varrella.

Kaavassa osoitetut, valtatie kehittämisselvityksen mukaiset, uudet liityntäpysäköintipaikat Kintauden liittymän sekä yhdystien 16679 (Liisalantie) liittymän yhteydessä parantaisivat osaltaan joukkoliikenteen käytön edellytyksiä ja mahdollistaisivat joukkoliikenteen käytön esimerkiksi Kintauden keskustan pohjoispuolisilta alueilta tuleville sekä yhdystien 16679 varren pohjoisemmilta alueilta tuleville. Nämä valtatiestä kauimpana sijaitsevat alueet ovat pyöräilyetäisyydellä osoitetuista liityntäpysäköintipaikoista, joten henkilöautojen pysäköinnin lisäksi on tärkeää tarjota myös riittävän laadukas pyöräpysäköintimahdollisuus.

Liityntäpysäköintipaikkojen sijainnit suhteessa kaava-alueen olevaan ja uuteen maankäyttöön ovat hyvät.

Kintauden liittymään on liityntäpysäköinnin lisäksi osoitettu uusi jalankulun ja pyöräliikenteen alikulkukäytävä valtatie kehittämisselvityksen mukaisesti. Uuden alikulkukäytävän myötä Kintauden bussipysäkkien saavutettavuus paranisi ja muuttuisi turvallisemmaksi. Muilla bussipysäkeillä valtatie on ylitettävä tasossa, mikä hieman heikentää liikenneturvallisuutta.

9.7 Vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön

9.7.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Kaavan ei ole tarkoitus vaikuttaa olemassa olevaan rakennuskantaan tai rakenteisiin, pl. kohteet, joilla on todettu historiallista, kulttuurihistoriallista tai maisemallista arvoa. Olemassa olevat alueidenkäyttölain normit täyttävät rakennuspaikat on merkitty kaavaan nykyisen tilanteen mukaisesti. Historiallisesti, rakennushistoriallisesti tai maisemallisesti arvokkaiksi todetut kohteet on esitetty kaavassa säilytettäväksi, eikä niitä saa purkaa.

9.7.2 Vaikutukset maisemaan

Kaavassa on osoitettu maisemaselvityksen mukaiset paikallisesti arvokkaat maisema-alueet. Uusien rakennuspaikkojen sijoittelussa on huomioitu paikallisesti arvokkaat maisema-alueet ja maisemaselvityksen suositukset rakennuspaikkojen sijoittelussa mahdollisuuksien mukaan.

Maisemaselvityksen mukaisilla arvokkailla maisema-alueilla sijaitsevat peltoalueet on osoitettu kaavakartalla maisemallisesti arvokkaina peltoalueina (MA ja MA-2). Maisemallisesti arvokkaat peltoalueet suositellaan säilytettävän avoimina. Lisärakentaminen jää hyvin vähäiseksi maisemallisesti tärkeiden avointen peltoalueiden reunoilla sijoittuen jo olemassa olevan asutuksen lomaan.

Kaavassa on osoitettu kaksi perinnemaisemakohdetta pma-1-alueina. Kaavamääräyksen mukaan alueen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon perinnemaiseman ominaispiirteet ja arvot. Peltojen ja niittyjen säilyttämistä avoimena suositellaan. Lisäksi määrätään, että uudet rakennukset tulisi pyrkiä sijoittamaan maiseman ehdoilla.

Kummallekaan perinnemaisema-alueelle ei ole osoitettu kaavassa uutta rakentamista. Saukon perinnemaiseman välittömästä läheisyydestä poistuu lainvoimaisessa kaavassa osoitettu palveluiden aluevaraus tämän kaavan myötä. Tällä on perinnemaiseman kannalta pieni myönteinen vaikutus. Kaiken kaikkiaan kaavaratkaisulla ei juuri ole vaikutusta perinnemaisema-alueisiin.

Rantarakentaminen tulee luonnollisesti rikkomaan vielä nykyisin rakentamattomana säilyneiden ranta-alueiden maisemaa. Tältä osin maisemallinen rakenne tulee muuttumaan.

Kaavamääräyksissä annetaankin maisemointia ohjaava määräys, jolla vähennetään rakennusten näkymistä maisemakuvassa. Kaava-alueelle on pystytty rakennuspaikkojen sijoittelulla aikaansaamaan pitkähköjä vapaan rannan osuuksia.

9.7.3 Vaikutukset kulttuuriperintöön

Suunnittelualueen rakennettujen kulttuuriympäristöjen arvot on selvitetty ja selvityksen tulokset on huomioitu yleiskaavassa. Kaavassa on osoitettu säilytettäväksi ja suojeltavaksi rakennetun kulttuuriympäristön kannalta arvokkaat alueet ja kohteet, sekä ohjeistettu jatkosuunnittelua ja rakentamista näillä alueilla kaavamääräyksiin. Arvokkaiden rakennusten purkaminen on kielletty, mikä edesauttaa rakennetun kulttuuriympäristön säilymistä.

Kintauden uusi koulu on elinkaareltaan nuori, toiminnassa oleva koulu, jonka opetushistoriallinen arvo liittyy vahvasti rakennuksen nykyiseen toimintaan, joten rakennus on päätetty toistaiseksi jättää ilman suojelumerkintää. Nykyisen toiminnan jatkuessa kohde on säilymässä myös ilman merkintää.

Myös kohteet Vanha kauppa / Silvennoisen kauppa, Tiainen, Joutsen sekä Kintauden vanha koulu on todetuista arvoista huolimatta jätetty ilman suojelumerkintää, perusteluja on listattu alla.

- Vanha kauppa / Silvennoisen kauppa, Tiainen on silmin nähden huonokuntoinen ja voi sortua milloin tahansa (turvallisuusriski), joten kohteella ei voida todeta olevan säilymisedellytyksiä.
- Joutsenen historialliset ja rakennushistorialliset arvot ovat inventointien mukaan jo heikentyneet: pihapiirikokonaisuus on rikkoutunut talous- ja karjarakennusten purkamisen myötä ja rakennuksia on muutettu aiemmissa korjauksissa. Rakennusten kuntoa kuvataan heikoksi, ja niiden säilyttäminen edellyttäisi lisää mittavia korjaustoimenpiteitä. Asutus- tai kaupahistoriallisia kohteita löytyy lähialueelta paremminkin säilyneitä (esim. Niemelä, Kaupantie 59). Kaupantielle on lisäksi osoitettu erillinen tielinjausta ja siihen liittyvää miljöötä säilyttävä suojelumerkintä, jonka on tarkoitus ohjata mahdollista uudisrakentamista.
- Vanhan koulun arvojen on todettu olevan maisemallisia, sivistyshistoriallisia ja rakennushistoriallisia. Maisemalliset arvot ovat liittyneet Jyväskylä-Keuruu tiemaisemaan ja Kintauden-Koskensaaren asutuskeskittymään. Pihapiiri on "erotettu" Kintaudesta jo uuden rautatielinjauksen myötä, maantienkin linjaus on uusi ja koko maantien luonne täysin eri kuin ennen. Rakennus peittyy nykyisin kasvillisuuden taakse eikä näyttäydä maantiemaisemaan. Maisemalliset arvot voidaan siis todeta jo menetetyksi. Vuonna 1967 rakennettu laajennusosa heikentää rakennuksen alkuperäisyyttä ja rakennushistoriallista arvoa. Rakennuksen kuntoa kuvataan heikoksi, ja sen säilyttäminen edellyttäisi mittavia korjaustoimenpiteitä. Maakunnassa on useita paremmin säilyneitä 1920-luvun sivistyshistoriallisesti merkittäviä koulurakennuksia, kuten esimerkiksi yhä koulutoiminnassa oleva Korvenmäen koulu Jämsänkoskella.

Rakennuskohteiden lisäksi Kaupantie / säilynyt osuus historiallisesta Keuruu-Jyväskylä maantiestä on osoitettu suojeltavaksi. Tien linjaus ja suhde ympäristöön tulee säilyttää. Tien varrelle sijoittuvassa rakentamisessa tulee vaalia kylänraittimaista miljöötä. Kaupantien suojelulla pyritään vaikuttamaan sekä itse tien säilymiseen, että sen ympäristön kehittämiseen siten, että historiallinen luonne säilyy. Luonnetta on kuvailtu rakennusinventoinnin täydennyksessä (Anna-Liisa Nisu, 2025) seuraavasti: *Tie on hiekkapintainen, loivasti mutkainen ja luontevasti maaston muotoja seuraileva. On välillä rakennuksin rajattu, välillä metsäinen ja laajenee paikoitellen peltomaisemaksi. Kytkee kyläkeskustan kehityshistoriaan olennaisesti kuuluvat vanhat kaupparakennukset, uuden koulurakennuksen ja entisen aseman toisiinsa.* Kaikessa historiallisen tieosuuden varteen sijoittuvassa uudisrakentamisessa onkin huomioitava tien historiallinen luonne ja rakennusten sijoittuminen tien suhteen.

Vaikka vanhaa rautatielinjausta ja säilynyttä ratapohjaa voidaan pitää merkittävänä kulttuurihistoriallisena ja maisemallisena elementtinä, ei sille ole kuitenkaan osoitettu erillistä suojelumerkintää. Kitkanlahden rannassa kulkeva Ratatie on osoitettu kaavassa säilyvän olemassa olevana pääsytienä, eikä sen varrelle ole osoitettu muuttuvaa maankäyttöä, joten ratapohjan voidaan tältä osin katsoa säilyvän nykyisellään.

Myös suunnittelualueelle sijoittuvat muinaismuistot on selvitetty ja kaikki huomioitu kaavaratkaisussa säilytettävänä.

9.8 Vaikutukset elinkeinoelämään

Verrattuna lainvoimaiseen kaavaan useita elinkeinoelämän alueita on jätetty kaavamuutoksessa osoittamatta. Tällaisia ovat noin 26 ha T/EP alue valtatie eteläpuolella ja Jussilanperäntien länsipuolella sekä kaksi TY -aluetta (yht. 12,5 ha) valtatie eteläpuolella Kaistanmäentien ja Tyyneläntien läheisyydessä. Myös Jussilanperäntien ja valtatie risteykseen osoitetusta palvelujen alueesta (1,3 ha) on luovuttu. Lisäksi grillikioskin läheiselle alueelle osoitettua palvelujen aluetta on jouduttu supistamaan luontoarvojen takia. Teollisuusalueista on luovuttu, koska kysyntää alueille ei ole ja asutuksen lähellä olevat sijainnit rajoittavat alueelle sijoittuvaa toimintaa. Korvaavana alueena on osoitettu uusi TY-1 alue jo toteutuneen TY-1 alueen välittömään läheisyyteen kaava-alueen länsiosaan. Uusi TY-1 alue on kooltaan 63,6 ha.

Kaavassa on osoitettu TY-alueina olemassa olevaa teollisuustoimintaa ja näille toimijoille on kaavaan varattu mahdollisuudet kasvattaa omaa toimintaansa. Kaava vastaa nyt paremmin todelliseen elinkeinoelämän kysyntään alueella.

Suurin osa kaava-alueesta osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaisena alueena. Olemassa oleva asuminen on osoitettu pientalovaltaisina alueina edullisuusvyöhyketarkastelun perusteella lähelle olemassa olevaa infrastruktuuria ja asutusta. Maa- ja metsätalousvaltaiset alueet säilyvät näin mahdollisimman eheinä ja elinkeinon harjoittaminen niillä kannattavana. Kestävän metsätalouden rahoituslain mukaisia tukia eli Kemera-tukia ei voida myöntää esimerkiksi yleiskaavan kyläalueelle (AT) tai pientaloalueille (AP). Tällä voi olla vaikutusta metsätalouden kannattavuuteen alueella. Vaikutus on kuitenkin hyvin vähäinen, koska kaavassa on osoitettu kyläalueina ja pientaloalueina

lähinnä olemassa olevaa asutusta. Maataloustukia on mahdollista hakea myös yleiskaavassa asumiseen osoitetuille alueille.

10 OSAYLEISKAAVAN TOTEUTUMINEN

Kaavan toteuttaminen voidaan aloittaa kaavan saatua lainvoiman laatimalla asemakaavoja sekä anomalla rakennuslupaa rakennusoikeuksien osalta (AKL 44 § ja AKL 72 §).

Alueilla, joissa ranta-asemakaava on voimassa, tulee ranta-asemakaava kumota, jotta alue voidaan toteuttaa tämän yleiskaavan mukaisesti.

11 TOTEUTUKSEN SEURANTA

Petäjäveden kunta valvoo rakentamislupien kautta alueen rakennusten ja ympäristörakentamisen sopeutumista alueen yleisilmeeseen ja ympäröivään maisemaan.

12 YHTEYSTIEDOT

PETÄJÄVESI

Petäjäveden kunta / Aluearkkitehtipalvelut

Aluearkkitehti

Päivi Muhonen

Sivulantie 11, 43100 Saarijärvi

Puh. 044 459 8434

paivi.muhonen (a)saarijarvi.fi

Kaavan laatija

FCG Rakennettu ympäristö Oy

Projektijohtaja

Maria Ouni

Osmontie 34, PL 950, 00601 Helsinki

p. 041 730 8490

maria.ouni(a)fcg.fi